

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Наша акція

«Голос України»
знову на вершині

► СТОР. 12

Фішка

Тому,
хто не хоче
літати, крила
не потрібні

► СТОР. 14

Анатомія
управління

Міністерство
щасливих
випадків

► СТОР. 20—21

№ 113 (5613)

СЕРЕДА, 19 ЧЕРВНЯ 2013 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Олександр
ЛУКАШЕНКО: «Україна
— не чужа мені країна»

Завершився офіційний візит до України Президента Республіки Білорусь Олександра Лукашенка. Під час білорусько-українських перемовин на найвищому рівні сторони обговорили питання поглиблення взаємовигідного співробітництва між двома державами, насамперед у торговельно-економічній і культурно-гуманітарній сферах. А також вирішення питання договірно-правового оформлення державного кордону між Україною та Республікою Білорусь. Відбулося підписання низки важливих договірних документів, спрямованих на розширення двосторонньої взаємодії, зокрема, у сферах охорони навколишнього середовища й природокористування, захисту прав споживачів.

► СТОР. 3

Від балконів
музею Шевченка
відпадає цегла,
а фонди
«Ість» волога

Напередодні 200-річчя з дня народження Великого Кобзаря на його музеї у Києві з'явилися стрічки. Щоправда, не святкові. «Обережно, падає цегла», — написано на папірці, прикріпленому до загороджувальної стрічки, що перекриває прохід під аварійними балконами. Причина швидкого руйнування будинку полягає в тому, що під час попередніх ремонтів 1989 та 2004 років не зроблено належної гідроізоляції, розповів учора під час зустрічі з журналістами генеральний директор Національного музею Тараса Шевченка Дмитро Стус. «Останній ремонт ще й майже повністю зруйнував існуючу систему вентиляції», — додав він.

► СТОР. 8

Я ВАМ ПИШУ...

Надмірна жестикуляція
заважає

Окремі оратори, які виступають перед камерами чи в публічних аудиторіях, одночасно з виголошенням промови жестикулюють руками, а часом навіть головою. Така докучлива жестикуляція найчастіше утруднює сприймати те, про що говорить промовець, що прагне донести до аудиторії.

Дивлячись на таких телеведучих або політиків, «що смикаються», мимоволі замислюєшся: це «мелькання» пов'язане з бідністю лексикону виступаючого чи це своєрідний сучасний стиль?..

Михайло СОЩЕНКО.

Мелітополь
Запорізької області.

Трибуну було розблоковано, і робота розпочалася у нормальному режимі

Олексій Кайда, Олег Панькевич, Олександр Сич, Юрій Сиротюк.

Володимир Вечерко.

Парламентська хроніка
Ранкове засідання 18 червня

На початку пленарного засідання Голова Верховної Ради Володимир Рибак повідомив, що Президент України Віктор Янукович запросив на зустріч керівників усіх депутатських фракцій і Голову Верховної Ради. Така зустріч відбудеться в середу, 19 червня, о 14.30 в приміщенні адміністрації Президента України.

Після цього оголошення лідер фракції «Батьківщина» Арсеній Яценюк висловив сподівання, що зустріч глави держави з лідерами фракцій відбудеться відкрито і прозоро, за участю ЗМІ.

► СТОР. 2

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

події

Амбіційні плани
Ле Бурже

На ювілейному 50-му Міжнародному авіакосмічному салоні у французькому Ле Бурже, який відкрився в понеділок, українське державне підприємство «Антонов» презентує сучасні динамічні програми регіональних пасажирських літаків, а також модернізований середній транспортний літак Ан-70. «Сімдесятка» за технічними, експлуатаційними і льотними характеристикам нині лідирує на ринку вантажних перевезень. Що стосується пасажирських Ан-148, Ан-158, Ан-178, то деякі з них присутні на статичному майданчику авіакосмічного салону, зазначають у пресслужбі ДП. Зокрема, відвідувачам салону пропонується оглянути Ан-158 пасажиромісністю до 99 осіб і подивитися демонстраційні польоти з його участю.

► СТОР. 10

На Запоріжжі
почали збирати
збіжжя

У Запорізькій області розпочалися жнива. Комбайни вийшли на поля у дев'яти районах із двадцяти. Станом на понеділок скошено три тисячі гектарів. Озима пшениця, якої обмолочено лише 30 гектарів, ледь дала з кожного з них по 18 центнерів. Урожайність ячменю вища — 26,5 центнера. Ці показники не відображають загальну картину жнив, адже в області площа лише озимих культур, що добре перезимували, — 618 тисяч гектарів.

Зазначимо, що цьогоріч на Запоріжжі планують вийти на середню урожайність пшениці у 25 центнерів і на валовий збір зерна у рекордні 2,2 мільйона тонн.

► СТОР. 9

КОРОТКО

■ У селі Новомар'ївка, що в Братському районі Миколаївської області, на кошти сільгоспідприємства ім. Куйбишева відкрито новий дитячий спортивно-оздоровчий комплекс, повідомляє наш власкор Ірина НЕЖИГАЙ.

■ Пожежа у приватному будинку Луганська забрала життя шести людей, троє з яких — діти дошкільного віку, передає наш кореспондент Алла АНТИПОВА.

■ Курорти Херсонщини перетворилися на небезпечну зону через небачене нашествя отруйних змій. Як повідомляють в обласному управлінні ДСНС Херсонщини, з початку літа до медичних стаціонарів через напади змій уже потрапили шестеро дорослих та двоє дітяків, інформує наш власкор Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

В Україні за 5 місяців продано 272 земельні ділянки на суму 61,9 млн. грн. (УНІАН)

Трибуну було розблоковано, і робота розпочалася у нормальному режимі

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

РАНКОВЕ ЗАСІДАННЯ
18 ЧЕРВНЯ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Верховна Рада не підтримала пропозицію першого заступника керівника фракції Партії регіонів Михайла Чечетова «працювати до упору» — продовжити роботу сесії до повного розгляду всіх питань порядку денного, запланованих на сьогодні. За таке рішення проголосували 217 депутатів (за необхідних 226 голосів). Представляти звіт уряду про виконання Закону України «Про Державний бюджет України на 2012 рік» прийшов не міністр фінансів Юрій Колобов, а його перший заступник Анатолій Мярковський.

У своєму виступі А. Мярковський заявив, що торік бюджетний процес тривав у несприятливих умовах під впливом світової економічної кризи та в залежності від світових ринків. За словами урядовця, рівень приросту світової глобальної економіки у 2012 році зменшився на 2,3 відсотка, а деякі країни навіть зайшли в мінус проти минулого року. Негативно впливало на розвиток української економіки зниження цін на чорний ме-

тал. Водночас, зауважив заступник міністра, завдяки проведенню реформ в Україні намітилося декілька позитивних тенденцій — реальне зростання економіки становить 0,2 відсотка (при тому, що в Європі цей показник впав на 0,6 відсотка).

За даними уряду, за минулий рік споживчі ціни зменшилися на 2 відсотки. Політика підвищення соціальних стандартів дала можливість досягти реального зростання зарплати на 14 відсотків, що є найвищим показником за останні чотири роки. Стабільність грошової одиниці — гривні, відзначив А. Мярковський, вплинула на збільшення довіри до банківської системи та на зростання банківських депозитів до 86,6 мільярда гривень. Майже на 13 мільярдів гривень зріс обсяг кредитів.

Приріст надходжень до держбюджету в 2012 році становив 10 відсотків. На думку уряду, цьому сприяло послаблення податкового тиску на підприємців, поліпшення фінансової дисципліни. Дефіцит держбюджету в Україні теж зафіксовано значно менший, ніж у деяких розвинених країнах світу — 3,8 відсотка

від ВВП, тоді як, за оцінками МВФ, цей показник прогнозувався значно більший. Державний борг України станом на кінець 2012 року становив майже 400 мільярдів гривень, однак це майже на 20 мільярдів гривень менше, ніж визначено законом про Держбюджет-2012 та Бюджетним кодексом.

Те, що до парламенту звітувати про виконання минулорічного бюджету прийшов не міністр фінансів, а його заступник, не сподобалося опозиційним депутатам із фракції «Свобода» — вони почали вимагати від головуючого запросити до сесійної зали міністра. На вимогу двох фракцій — «Свободи» та «Батьківщини» — головуючий В. Рибак оголосив півгодинну перерву для консультацій лідерів фракцій. Після виступу заступника міністра фінансів народний депутат від фракції «Свобода» Ігор Швайка підійшов до трибуни і заявив, що А. Мярковський виступав у парламенті п'яним. У свою чергу, голова Регламентного комітету Верховної Ради Володимир Мареєнко сказав журналістам, що Мярковському просто стало зле: «Я з абсолютною відповідальністю заявляю, що Мярковському стало погано. Чи то серце, чи то тиск, і тому він зали-

шив трибуну, але ніякого запаху алкоголю не було. Я це особисто перевірів».

Після перерви В. Рибак повідомив, що він запросив до парламенту міністра фінансів Юрія Колобова на 16-ту годину розповісти про економічну ситуацію.

Під час пленарного засідання Голова Верховної Ради Володимир Рибак повідомив про створення у парламенті відповідно до статті 63 Регламенту Верховної Ради України міжфракційного депутатського об'єднання «Моя Оболонь». Керівником нового міжфракційного об'єднання обрано Олександра Бригинця (Оболонський 217-й мажоритарний округ Києва).

Верховна Рада ухвалила в другому читанні та в цілому низку законопроектів. Зокрема, згідно з внесеними змінами до Закону «Про угоди про розподіл продукції» (щодо державного регулювання укладення та виконання угод) Кабміну доручено перевіряти умови угод про розподіл продукції.

Урядовим законопроектом «Про внесення зміни до статті 14 Закону України «Про екстрену медичну допомогу» визначено, що екстрена медична допомога фінансуватиметься з бюджету. За словами голови

ФАКТ

Реальне зростання економіки України в 2012 році становило 0,2 відсотка. В Європі цей показник впав на 0,6 відсотка.

Комітету з питань охорони здоров'я Тетяни Бахтеевої, законопроект розроблено з метою забезпечення фінансування системи екстреної медичної допомоги, забезпечення її доступності, своєчасності та якості. Адже нині багато людей передчасно помирають через те, що вчасно не прибула на виклик бригада «швидкої». Для розвитку та поліпшення матеріально-технічної бази системи екстреної медичної допомоги законопроектом дозволено залучати кошти підприємств, установ та організацій, а також добровільні пожертвування фізичних і юридичних осіб, громадських організацій.

Ще одним прийнятим у цілому урядовим законопроектом «Про погашення заборгованості державних підприємств вугільної галузі до Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та

професійних захворювань України» законодавчі реструктуризували заборгованість перед Фондом державних вугледобувних, шахтовугледобувних підприємств та шахт, щодо яких прийнято рішення про ліквідацію. Погашення заборгованості здійснюватиметься шляхом розстрочення суми заборгованості, що утворилася до 1 січня 2011 року. Суми заборгованості можуть бути розстрочені на строк не більш як 60 календарних місяців.

Депутати вітали з Днем народження свого колегу Олега ОСУХОВСЬКОГО (фракція «Свобода»).
Анна ШЕВЧЕНКО.

ІЗ ВИСТУПІВ УПОВНОВАЖЕНИХ ПРЕДСТАВНИКІВ ФРАКЦІЙ

Микола Левченко (фракція Партії регіонів):

— В Україні один народ і дві мови. І це факт. У цьому наша сила, у цьому наша конкурентна перевага. Тому поки російська мова не буде в Україні другою державною, до тих пір поки в цій залі буде неповага до мови російською мовою. У цьому моя принципова позиція (переходить на російську).

Поэтому, уважаемый Владимир Васильевич, ставьте на голосование, в соответствии с Регламентом, вопрос об удалении из зала тех, кто мешает выступать своим коллегам. Хотя я лично не хотел бы этого, потому что уверен: большинство в зале патриоты Украины. И все мы хотим видеть Украину сильной, демократичной, процветающей державой, в которой будет комфортно жить ее гражданам. Но у каждой фракции к этим высоким целям есть свой путь. И когда мы говорим об этих путях, начинается дискуссия. Поэтому парламент подходит от слова «парларе» — разговаривать. Потому что здесь осуществляется дискуссия и в этом и есть демократия. Но есть основной принцип демократии — подчинение меньшинства большинству. То, что происходит полгода в этом сессионном зале — это грубое, агрессивное навязывание меньшинства своей воли большинству.

Если так будет продолжаться и дальше, встанет вопрос о дееспособности Верховной Рады седьмого созыва. Я не исключаю, что господа из оппозиционного меньшинства этого и добиваются. Поэтому мы обращаемся к вам. Первое, вернитесь к конструктивной ра-

боте, участвуйте в принятии законов, необходимых для страны. Второе, Президент обратился с ежегодным посланием к Верховной Раде. В нем обозначены основные ориентиры, темпы и модели развития общества, как в экономике, так и социальной политике. И мы призываем вас принять участие в организации глубокой, профессиональной дискуссии вокруг этих принципов, а не нагнетать политическую истерику по поводу формы подачи ежегодного обращения. Нам важна суть, а не форма подачи. Если же вы не вернетесь к конструктивной работе, мы выполним все то, что поручили нам наши избиратели с вами или без вас.

Адам Мартинюк (фракція КПУ):

— У ці дні ми готуємося відзначити пам'ятні дати. На початку липня виповниться 95 років від дня заснування

Компартії України. А 19 червня виповнюється 20 років з дня відновлення легальної діяльності КПУ. Нам, людям, які будували соціалістичне суспільство, є чим пишатися. Ми збудували підвалини, що слугують резервом для розвитку незалежної держави. Наші опоненти можуть запитати: а чого ви досягли? У відповідь на це запитання поставлю інше: а чого досягли так звані «демократи» за 22 роки незалежності України? Нинішній економіці ще дуже далеко до того рівня, який був у 1991 році — останньому році існування СРСР. Ми сьогодні маємо лише 63 відсотки від того, що виробляла радянська Україна в останні роки соціалістичного будівництва. Незалежна Україна дуже відстає від Радянської і у промисловому, і в сільськогосподарському розвитку. Ми пишаємося і повинні пиша-

тися тим, що під проводом комуністів всі українські етнічні землі були зібрані воедино, ми не розбазарювали територію на відміну від «любих друзів», які в 2009 році віддали Румунії частину шельфу Чорного моря.

Звертаюся до виборців, які голосували за опозицію: скажіть, будь ласка, чи давали ви право своїм народним депутатам, яких ви делегували до парламенту, блокувати роботу законодавчого органу. Із 2000 законодавчих ініціатив лише 45 стали законами. До якого часу буде такий демарш? Комуністи сподіваються, що парламентарії розглянуть і підтримають їхні антикризові законопроекти. Зокрема, стосовно скасування пенсійної реформи, реформи в галузі охорони здоров'я, ліквідації заборгованості із заробітної плати.

Показовий приклад із усної народної творчості. На одному з парканів було написано: «Поверніть соціалізм». На другому паркані з'явився надпис: «Соціалізму не було». А потім з'явився третій надпис: «Поверніть те, що було». Сподіваюся, що ми його повернемо.

Арсеній Яценюк (фракція «Батьківщина»):

— Ми сподіваємося на те, що зустріч Президента з представниками політичних сил буде публічна, прозора, у присутності засобів масової інформації, і Україна почує про те, що відбувається в державі. А Віктор Федорович Янукович не просто почує, а й відреагує на все те, що відбувається в стінах і Верхов-

ної Ради, і в кожній українській хаті.

Ми маємо до Президента неймовірно важливе запитання, яке стосується європейської інтеграції України. В його рамках є три тези, які

повинні бути виконані. Основна з них — припинення політичних переслідувань та звільнення Оллі Тимошенко. Це питання постане на нашій зустрічі і ми хочемо, щоб Віктор Янукович дав чітку відповідь: коли і в які терміни будуть вирішені три ключові критерії для підписання угоди з ЄС і в який спосіб Ю. Тимошенко буде звільнена.

Наступне, питання виборів. Проведення чесних і прозорих перегонів має відбуватися у ті терміни, які визначені комітетом для проведення всіх достачних виборів, а саме 27 жовтня поточного року. Йдеться про проведення виборів і у п'яти округах, де в опозиції вкрали перемогу, і про вибори в Києві. Це те питання, яке не вирішується в стінах Верховної Ради, це те питання, яке має вирішити Президент Віктор Янукович і дати вказівку своїй більшості проголосувати. Опозиція не раз наполягала на прийнятті відповідних постанов, але цього не відбулося.

Проте влада уже сьогодні розпочала підготовку до проведення перегонів. Наприклад, у 132-му окрузі (Миколаївщина), на якому під час парламентської кампанії Аркадій Корнацький отримав неймовірну підтримку миколаївців, було відправлено 120 осіб, які захоплюють його підприємство, знищують його компанію. Прошу вважати це моїм депутатським запитом до Генерального прокурора, міністра внутрішніх справ та Голови Служби безпеки України.

Андрій Ілленко (ВО «Свобода»):

— Влада встановила гаторівневе полювання на активістів Всеукраїнського об'єднання «Свобода» у столиці та по всій Україні. Націоналістів б'ють кастетами, намагаються залякати, обмежують їм волю рішеннями підконтрольних судів, намагаються заборонити або перешкодити діяльності місцевих організацій. Таких фактів за місяць — близько двох десятків. Усе це відбувається під прикриттям правоохоронних органів, і потім міліція жодним чином не розслідує ці факти. Зокрема, в столиці було жорстоко побито активіста Володимира Карася. Міліція кваліфікувала факт того, що хлопцеві проламали череп, як легкі тілесні ушкодження.

У Черкасах група молодиків у футболках із написами «Бий жидів» розгулювала містом і видавала себе за «свободівців». «Свободівці»

зафіксували цей інцидент, проте факт розпалювання міжнаціональної ворожнечі правоохоронні органи досі не розслідували.

Сьогодні є ще одна нова технологія, яку застосовує влада. Колись так звані «спецбоївки НКВД», які переодегалися в «упівців», біли та грабували населення, називаючи себе повстанцями. Цю технологію сьогодні застосовує влада. Збирають своїх «гопників», які нападають на журналістів та на простих людей і нібито вночі кричать якісь націоналістичні гасла. Потім це позиціонують як поведінку націоналістів.

Нині відбувається наступ на одне з базових демократичних прав — право на мирні збори. Влада хоче припинити мирні збори, пікети та демонстрації. Зокрема, вони придумали, що не можна ходити на акції в медичних масках, шарфах і капюшонах. Шановна владо, не вам вказувати, як нам вдягатися і як вдягатися всім українцям. Ці хлопці в масках, яких ви саджаєте в тюрми, — це ваш жахливий нічний сон. Але повірте, це ті люди, які будуть майбутніми міністрами, депутатами. Це ті люди, які борються за справедливість і виходять на акції не за гроші. Настане час, і вони помстяться за цей маразм. Той, у кого не спідлене серце, озветься до нас, а у кого спідлене — до того озвемося ми.

Віталій Кличко (фракція «УДАР»):

— На сьогодні в Україні склалася критична ситуація. Стан економіки дійсно жахливий і соціальні зобов'язання, які держава взяла на себе, не виконуються. На цьому тлі рівень довіри до влади стрімко

падає, а готовність громадян до протестів зростає. Приклад Туреччини показує, що приводом для цього може стати будь-що. Розповсюджуються чутки, що фракція «УДАР» є так званою тушкою. Ще раз хочу заявити: це провокація і фракція «УДАР» залишається монолітною. Також поширюється тиск на громадських активістів. Зокрема, кричущий факт протиправних дій стосовно керівника броварської організації партії «УДАР». Організував його позбавили адвокатської ліцензії, погрожували, потім спалили машину за те, що він захищав громадських активістів, які протестували проти знищення парку. Відповідні матеріали ми передаємо до Генеральної прокуратури.

Настав час для дуже серйозної розмови і відповідальних рішень. Президент повинен виконати

свій обов'язок і особисто представити бачення розвитку країни і провести змістовну дискусію тут, в парламенті, з депутатським корпусом. Тому ми переконані: кулуарна зустріч лідерів опозиційних фракцій з главою держави в адміністрації Президента не має сенсу і не вирішить жодної проблеми. Найкращим способом забезпечити роботу парламенту залишається діалог. У нас є приклад цього — підготовка законів, необхідних до європейської інтеграції і безвізового режиму з ЄС. Над ними працювала робоча група з представників влади та опозиції, вносилися усі необхідні зміни. Ми вимагаємо запровадити цю процедуру для всіх важливих законів. Тільки тоді робота буде результативною. Тоді не виникатиме підстав для блокування парламенту.

Фото Сергія КОВАЛЮЧУКА.

Політичні сили,
які ініціювали зустріч,
мають бути
послідовні у своїх діях

«Президент запрошує всіх керівників фракцій. Це логічно. Я сподіваюся, що ті політичні сили, які ініціювали цю зустріч, будуть послідовні у своїх діях, представлять свої позицію та вимоги», — заявив голова фракції Партії регіонів Олександр Єфремов (на знімку).

Народний обранець вважає нелогічною позицію лідера фракції «УДАР» Віталія Кличка, який спочатку вимагав такої зустрічі з главою держави, а в підсумку назвав її безглуздом. «Це прояв безтактності та безкультур'я», — сказав він.

Крім того, за словами О. Єфремова, найближчим часом варто подумати про перегляд голосування. Можливо, справді розглядати законопроекти протягом робочого тижня, а з голосуванням визначитися в якийсь день.

Відповідаючи на запитання про негативний висновок Венеціанської комісії стосовно закону про референдум, О. Єфремов сказав, що Партія регіонів з повагою ставиться до фахівців Венеціанської комісії й розглядатиме всі питання, які вони порушують, але рішення ухвалюватимуть народні депутати в сесійній залі так, як вони вважають за потрібне. «У нас є своя держава, певні обставини в країні, і, приймаючи відповідне рішення, депутат це не враховувати не може», — додав він.

Сергій ОЛЕКСАНДРІВ.

Гуртожитками зацікавилися слідчі

Щодо посадових осіб ТОВ «Львівавтокомплектція» розпочато кримінальне провадження за незаконне відчуження гуртожитків Львівського автобусного заводу. Таку інформацію від Генеральної прокуратури України у відповідь на свій запит отримав народний депутат Ігор Васюник (на знімку).

«Голос України» вже писав, як після корпоратизації державного підприємства «Львівський автобусний завод» і за вісім днів до відкриття справи про банкрутство ЛАЗу ці приміщення передали товариству з обмеженою відповідальністю «Будтрансгаз», яке внесло гуртожитки до статутного капіталу ТзОВ «Львівавтокомплектція».

Господарський суд Львівської області визнав право власності на гуртожитки за державою. Проте в результаті судових рішень Львівського апеляційного господарського суду та Вищого господарського суду України право

власності на гуртожитки залишили за ТзОВ «Львівавтокомплектція».

Як розповів народний депутат України Ігор Васюник, перевіркою встановлено, що посадовими особами ТОВ «Львівавтокомплектція» під час дії мораторію здійснено незаконне відчуження гуртожитків Львівського автобусного заводу. Йдеться про гуртожитки по вул. Науковій, 16, вул. В. Великого, 16, та по вул. Кульпарківській, 139.

Прокуратурою міста Львова за фактом вчинення службовими особами ТОВ «Львівавтокомплектція» кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст. 365 КК України (перевищення повноважень службовою особою приватного права незалежно від організаційно-правової форми), внесено відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань. Кримінальне провадження розслідується Сихівським райвідділом міліції міста Львова.

Богдан КУШНІР.
Львів.

Олександр ЛУКАШЕНКО: «Україна — не чужа мені країна»

ПОЧАТОК
НА 1-Й СТОР.

Як зазначив Президент України Віктор Янукович на початку зустрічі зі своїм білоруським колегою «віч-на-віч», у них з'явилася «гарна можливість обговорити багато актуальних питань». Він також підкреслив, що в Україні чекали на візит Президента Білорусі.

«Прийнято формат відносин України з Митним союзом, нам також потрібно обговорити роль і можливості України в прийнятті й підготовці рішень, які б ішли в розвиток торговельно-економічних відносин із країнами Митного союзу і здійснювали гуманітарний зв'язок між нашими народами», — зазначив Президент України, повідомляє прес-служба глави держави.

За словами Олександра Лукашенка, між країнами накопичилися питання, котрі потребують вирішення. «Щоб у нас не залишалося хвостів на майбутнє. Ми до цього готові, білоруська сторона, і я вам про це заявляю. Якщо сьогодні українські експерти, фахівці й ви ухвалите аналогічні рішення, ми знімемо всі питання на сьогоднішній день у наших відносинах», — сказав Президент Білорусі,

відзначивши важливість співробітництва України з Митним союзом і Єдиним економічним простором. «Україна — не чужа мені країна, і я все робитиму як глава держави, щоб підтримувати дуже тісні, дружні, максимально вигідні для України відносини», — підкреслив Президент Білорусі.

Олександр Лукашенко відзначив, що востаннє був у Києві під час фінального матчу Євро-2012. «Чудовий настрій, чудова атмосфера, дуже багато було зроблено, і мені цікаво було подивитися через якийсь час, як воно. Мушу зауважити, що молодіжні, об'єкти утримуєте в гарному стані», — підкреслив він.

Пізніше, відкриваючи українсько-білоруські переговори в розширеному складі, Президент України заявив: «Той значний потенціал, який існує між нашими країнами, ми вважаємо, що він використовується не повною мірою. Є резерви, і, маючи такі хороші стосунки, звичайно, ми повинні мати й перспективу вирішення цих питань». За словами Віктора Януковича, обидві країни налаштовані на більш повне використання можливостей співробітництва в різних сферах.

Основою для активізації співробітництва двох кіл України й Білорусі, на думку Президента, повинні

стати і наявна договірна база, і нові угоди про співробітництво. «Ми покладаємо великі надії на те, що наші підкомісії запропонують нам такий порядок і конкретний напрям співробітництва в різних сферах», — сказав Віктор Янукович. Зокрема, йдеться про розвиток транспортних можливостей двох держав, транспортування нафти, військово-технічне і міжрегіональне прикордонне співробітництво, розвиток агропромислового комплексу, сільгоспмашинобудування.

Своєю чергою Олександр Лукашенко зазначив, що в Україні та Білорусі вже є певні досягнення у двосто-

ронньому співробітництві. Зокрема, це стосується рівня товарообігу, створення спільних підприємств, що працюють в обох країнах. Проте, за словами Президента Білорусі, рівень співробітництва недостатній: «І у вас, і в нас працюють спільні підприємства. Це добре, але цього, звісно, недостатньо. Ми сповнені рішучості свій шлях пройти, створюючи більшу кількість із більшими обсягами виробництва спільних підприємств із серйозною локалізацією на українській землі».

Олександр Лукашенко також позитивно оцінив прийняту Україною програму з розвитку агропромислового комплексу та сільського господарства. «Ви правильно вирішили, що пройти цей шлях треба. Ми будемо корисні для України в реалізації цієї потужної програми», — сказав Президент Білорусі. За його словами, Мінськ готовий створювати спільні сільгосппідприємства для модернізації українського сільського господарства на основі сучасної техніки.

Учора з Президентом Республіки Білорусь Олександром Лукашенко також зустрівся Голова Верховної Ради України Володимир Рибак. Подробиці зустрічі — у наступному номері.

Фото
Андрія МОСІЄНКА
(прес-служба
Президента України).

Профтехосвіта: є позитивні зміни, але є й проблеми

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Комітет Верховної Ради з питань науки і освіти у порядку контролю розглянув стан виконання Рекомендацій комітетських слухань «Про участь центральних та регіональних органів виконавчої влади, об'єднань роботодавців у формуванні трудового потенціалу держави та професійній підготовці кваліфікованих робітників для сучасної економіки України», схвалених 10 січня 2012 року.

Після обговорення рекомендацій урядом Прем'єр-міністр України доручив центральним та регіональним органам виконавчої влади організувати роботу з їх виконання. Станом на травень 2013 року з 15 пунктів

рекомендацій 14 виконано або виконуються. Торік Верховною Радою прийнято шість законів, зокрема, «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення управління професійно-технічною освітою», «Про професійний розвиток працівників», «Про зайнятість населення», «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності». Профільним міністерством створена експертна робоча група з підготовки проекту закону «Про професійну освіту».

Кабінетом Міністрів прийнято дев'ять та підготовлено до затвердження низку підзаконних нормативно-правових актів, спря-

мованих на визначення та запровадження методики формування середньострокового прогнозу потреби у фахівцях та робітниках кадрів на ринку праці, методики розрахунку вартості підготовки одного кваліфікованого робітника, фахівця, аспіранта, докторанта, організації виробничої практики учнів, працевлаштування випускників ПТНЗ тощо. Затверджено Державну цільову програму розвитку професійно-технічної освіти на 2011—2015 роки.

Члени Комітету з питань науки і освіти відзначили, що загальною інформаційні матеріали свідчать про позитивні зміни в роботі органів виконавчої влади всіх рівнів. Разом з тим вони вказали на низку проблем, які потребують подальшої уваги і контролю з боку комітету. Зокрема, на думку народних обранців, уряд торік не забезпечив фінансування в повному обсязі заходів на реалізацію Державної цільової програми розвитку професійно-технічної освіти на 2011—2015 роки. Програмою передбачалося виділення 351,4 млн. грн., у тому числі з державного бюджету

— 86,4 млн. грн., з місцевих — 215,4 млн. грн., з інших джерел — 49,8 млн. грн. З державної скарбниці кошти фактично не виділялись (всього профінансовано 0,15% від запланованого програмою). З місцевих бюджетів — близько 33 млн. грн., або 15,3%. З інших джерел використано майже 51 млн. грн. (власні надходження ПТНЗ від навчально-виробничої діяльності, платних освітніх послуг, коштів соціальних партнерів, благодійних внесків), що становить 102,4% від плану.

Окрім того, об'єднаннями роботодавчих підприємств — замовниками робітничих кадрів не створюється достатньої кількості нових високооплачуваних робочих місць, у тому числі для працевлаштування випускників ПТНЗ. Торік за дев'ять місяців відкрили 771,2 тис. робочих місць, за цей же час 501,7 тис. місць ліквідували. При цьому число безробітних, визначених за методологією МОП, становило 1,63 млн. осіб, а рівень безробіття — 7,4%. Роботодавці продовжують займати пасивну позицію в питаннях надання учням

місць для виробничої практики на підприємствах та створення належної матеріальної бази в майстернях професійно-технічних навчальних закладів.

Також суттєвим залишається дисбаланс у підготовці фахівців з вищою освітою та кваліфікованих робітників відповідно до потреб ринку праці. За даними Державної служби статистики, у 2011/2012 навчальному році в середньому по країні з розрахунку на 10 тисяч населення у вищих навчальних закладах I—IV рівнів акредитації навчалися 506 студентів. Водночас у професійно-технічних навчальних закладах цей показник становив лише 90 учнів. При цьому 70 відсотків вакансій на ринку праці становили робітничі професії. Крім того, лише 27,4% випускників ВНЗ торік отримали направлення на роботу, 80 тисяч випускників протягом трьох місяців були зареєстровані як безробітні, з яких 53 тисячі — випускники вищої школи.

За підсумками розгляду питання комітет схвалив низку рекомендацій центральним та регіональним органам виконавчої влади, науковим установам, об'єднанням роботодавців щодо розв'язання проблем підготовки кваліфікованих робітників та формування трудового потенціалу держави.

Іван ІЛЛЯШ.

Найкращим випускникам — грошові винагороди

«Срібно-золоте» свято відлунало у Чернігівському обласному палаці для дітей і юнацтва. Цього року 122 «золотих» та 38 «срібних» медалістів — випускників шкіл міста Чернігів, Ріпкинського та Чернігівського районів отримали найцінніші вітання та грошові винагороди за вагомі успіхи у навчанні від Благодійного фонду «Поліський оберіг» народного депутата України Владислава Атрошенка (на знімку).

Програму «Освічена молодь» — розвинена держава», направлену на підтримку випускників шкіл, які досягли вагомих успіхів у навчанні, народний депутат України Владислав Атрошенко започаткував ще минулого року. Поштовхом для старту програми стало розуміння того, що талант потребує фінансової підтримки — статки більшості сімей на Чернігівщині не такі вже й значні. І дуже часто брак коштів у сім'ї стає на перешкоді до вступу до вищих навчальних закладів за спеціальністю, яка дитині до душі. Окрім того, перспектива отримання фінансової нагороди має стати для учнів стимулом для кращого навчання, адже кілька років тому держава позбавила медалістів будь-

яких пільг при вступі до вишу.

— Програмі «Освічена молодь» — розвинена держава» лише один рік. Тому вона ще не зовсім така, якою я хотів би її бачити. Тож у наступному навчальному році треба налагодити роботу з нашими вищими навчальними закладами. Можливо, розробити якісь особливі олімпіади, можливо, ще щось, аби медалісти знали можливості місцевих вишів, а їх керівники — потенціал абітурієнтів, — наголосив Владислав Атрошенко, вручаючи грошові нагороди.

Урочистість тривала довго: у перервах між нагородженнями випускників (за «золоту» медаль — 500 гривень, за «срібну» — 400) на сцену з піснями й танцями ви-

ходили студенти чернігівських вузів. Поздоровити медалістів прийшли начальник обласного управління освіти Анатолій Заліський і представники трьох навчальних закладів обласного центру: Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т. Г. Шевченка, Чернігівського державного технологічного університету і Чернігівського державного інституту економіки і управління.

Меценат і засновник програми «Освічена молодь» — розвинена держава» Владислав Атрошенко невтомно вітав медалістів, знаходячи для кожного напутні слова, бажав їм щасливої долі й наголошував на тому, що ми всі повинні бути патріотами своєї землі, своєї країни. Зокрема, він ска-

зав: «Будьте українцями сьогодні і завжди, працюйте і досягнете успіху. Виховуйте українцями своїх дітей, не забувайте батьків і педагогів». Він підкреслив, що не ділить випускників на «золо-

тих» і «срібних». Вони всі для нього однаково дорогі. Адже в житті буває, що «срібні» випереджають «золотих» і досягають більших успіхів. Головне, що діти вже взяли свою першу життєву ви-

соту — навчилися працювати над собою й досягати хорошого результату.

Любов ПОТАПЕНКО.
Чернігів.

Фото
Ярослава РОЗМАРИЦИНА.

Паломництво на Святу землю

Другий рік поспіль народний депутат України Василь Петьовка організовує поїздки до Єрусалима для священнослужителів свого виборчого округу з Тячівського і Рахівського районів. Нещодавно паломництво до Святої землі розпочала чергова група православних священників Солотвинського та Вільхівського благочинія Тячівщини.

Настоятель Бедевлянського чоловічого монастиря, архимандрит отець Іов відзначив високий рівень організації поїздки на Святу землю. За його словами, заздалегідь усе було продумано до найменших дрібниць: від Тячева аж до посадки у літак. І додає, що досі про таку подорож до Єрусалима вони могли лише мріяти, повідомили «Голосу України» у прес-службі народного депутата.

За неповний тиждень священники відвідають практично усі відомі місця, описані в Біблії. Побувають, зокрема, в Назареті, Вифлеємі, Кані — місті першого чуда Спа-

сителя та багатьох інших визначних святинях. Не оминуть паломники і Єрусалима, де побувають у християнських храмах та місцях, пов'язаних із земним життям Ісуса Христа. Чимало зі священників уперше отримали можливість відвідати Святу землю і побувати в місцях земного діяння Христа, за що висловлюють щиру вдячність Василеві Петьовці.

Василь НИТКА.
Закарпатська область.
На знімку: священнослужителі перед відправленням до Єрусалима.
Фото надане прес-службою народного депутата.

Давидівський сад майбутнього

У молодому яблуневому саду керуючий давидівським відділенням СФГ «Славутич» Віктор Берега і бригадир садівничої бригади Валентина Наконечна.

За визначенням фахівців аграрного ринку, сучасне садівництво є досить прибутковою справою. Але на відміну від традиційного вирощування зернових культур, потребує більш значних капіталовкладень. До того ж віддача від саду буде помітною не раніше, ніж через 5 — 7 років, а то й більше. Та це не затьмарило радісного настрою мешканцям Давидівки, які дізналися, що в них має з'явитися сад. По-перше — це додаткові робочі місця. А з ними на селі нині негусто...

Голова фермерського господарства «Славутич», на шести гектарах якого сьогодні вже ростуть саджанці найкращих сортів яблунь, Ігор Кравчук про плани на майбутнє говорить неохоче. Але навіть короткої розмови достатньо, щоб відчуті — чоловік має далекоглядні плани. Зокрема, найближчим часом хоче збільшити площу багаторічних насаджень до 11,5 га, а це понад десять тисяч дерев.

Згодом, щоб не продавати зібрану продукцію за безцінь, треба буде встановлювати сховища, облаштовувати цех із

виробництва тари. А це теж — чималі кошти. І їх треба повернути. Більше того, Ігор Кравчук не був би вдалим господарником, якби не планував з роками отримувати від саду прибуток. Адже гроші вкладає свої, тож і віддачі очікує від них повної. А тому переймається нині Ігор Петрович садом, як малою дитиною: тільки випадає вільна хвилина і — в Давидівку, де завжди кипить робота. Десять постійних працівників щодня обсапують дерева, підживлюють їх, поливають, формують крони. Звідси і гарний результат — саджанці милують око не лише господаря, а й

людей, які біля них працюють.

Від усвідомлення того, що поряд з нами живуть працюючі люди, які дбають про майбутнє, стає приємно на душі.

Нині Ігор Кравчук, не пасуючи перед численними перешкодами, відроджує колишню славу місцевих садівників, дає роботу жителям села, плекає майбутній щедрий врожай. Тож добре слово від вдячних споживачів не забариться.

Віктор КІМНАТНИЙ.
Петро МЕЛЬНИК.
Голованівський район
Кіровоградської області.

Фото
Віктора КІМНАТНОГО.

Відновили історичну пам'ять

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

У Бережниці Самбірського району відкрили пам'ятник 23-хідцям із села, що полягли під час національно-визвольних змагань у 40—50 роках. Серед загиблих — вісім братів із родини Бережницьких, на честь яких спорудили капличку та назвали одну з вулиць у райцентрі.

На Львівщині діє обласна програма увічнення пам'яті борців за волю України, завдяки якій та за підтримки місцевої громади і народного депутата Ярослава Дубневича у Бережниці увічнили своїх земляків. — Народні депутати з групи «Львівщина» зареєс-

трували проект закону про визнання вояків ОУН—УПА. Усі, хто брав участь у визвольних змаганнях, повинні перш за все отримати визнання держави, а також — соціальні пільги, які їм належать по праву, — розповів «Голосу України» народний депутат України

Ярослав Дубневич (на знімку). — Окрім цього, ми зареєстрували проект постанови про святкування 70-річчя створення Української головної визвольної ради на Самбірщині.

За сприяння Ярослава Дубневича, для якого відновлення історичної пам'яті є пріоритетом у його діяльності, також відреставровані пам'ятники борцям за волю України у Гордині та в Рудках, які на початку цього року сплюндрували вандалаи.

Богдан КУШНІР.
Львівська область.

Як зробити громаду самодостатньою
Над цим думають всі, хто хоче бачити її самоврядною

САМОВРЯДУВАННЯ

Про те, що реформування системи місцевого самоврядування вкрай потрібне, говориться давно і всіма. Час від часу ідея спалахує вознем цікавості у найвищих ешелонах влади. Потім настає період її масового обговорення із залученням всіх самоврядних структур та їх представників — від очільників міст до сільських голів. При цьому всі гаряче вступають у дискусію, пропонують свої варіанти, діляться досвідом, здобутим під час закордонних поїздок. А за тим ... все затихає. І так до нового проголошення реформ.

Черговим пунктом на цьому шляху стали і нинішні ініціативи Президента країни і концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади. І знову тема дуже потрібна і актуальна. Правда, із нею поспішати не стали.

Для політиків така стратегія — обережна і далекоглядна, бо принаймні тепер не доведеться ризикувати своєю репутацією, якщо все завершиться лише черговим проголошенням намірів. А що думають з цього приводу практики? Своїми думками поділилися ті, для кого самоврядування — не загальне поняття, а щоденна робота.

Наше майбутнє — це 1985 рік

Саме до такої думки схилиється голова Волочиської районної ради Леонід Шиманський:

— Територія, земля — це те основне багатство, яким має володіти самодостатня громада. Бо воно є головною передумовою розвитку чи то промислової, чи то сільськогосподарської, чи туристичної, чи будь-якої іншої інфраструктури. А вже ті в свою чергу мають принести надходження до місцевого бюджету. Щоб побачити справді ефективний територіальний поділ Леонід Іванович пропонує повернутися до територіального устрою середини вісімдесятих років минулого століття, котрий, на його думку, був найефективнішим. У той час сільрада була прив'язана до території у три-п'ять тисяч гектарів. Як правило, її обробляло одне господарство, яке було спроможним заробити кошти не тільки для свого розвитку, а й для утримання соціальної сфери села. Саме за колгоспні гроші було зведено чимало сільських лікарень, шкіл, дитячих садків, клубів...

— Але з часом почали перемагати амбіції окремих керівників, котрі почали дрібнити колгоспи. І при цьому кожен новий голова був не проти мати свою сільраду, — пе-

ДУМКА

Тільки у Волочиському районі, де нині діє понад чотири десятки сільрад, майже від половини з них можна було б з легкістю відмовитися. Бо нині вони успішно справляються лише з єдиним завданням — йдуть з простягнутою рукою до будь-кого, аби випросити гроші, техніку, яку-небудь спонсорську допомогу. Але хто і заради чого має все це роздавати?

ких сіл та містечок. І це не формальність. Це насамперед можливість спільно заробляти гроші до бюджету і спільно розподіляти їх саме на те, що важливо для всіх жителів, а не одного міста. При цьому ніхто не вважає себе бюджетоутворюючим містом, а хтось — дотаційним селом.

У нас же, на жаль, залишається більше роз'єднуючих, ніж об'єднуючих чинників. І бюджетний в тому числі. Бо кожна нижча рада думає, як би вирвати більший шматок із бюджету вищої, і ця вертикаль наскрізь пронизує всю країну.

Заробленим ділитися не дуже хочеться

Як важко діляться місцеві бюджети, знають всі, хто причетний

до цього. Бо всім і на все не вистачає. Доводиться визначати пріоритети там, де їх навіть теоретично неможливо визначити, бо кому більше потрібні гроші — хворому на ліки, школі на нові вікна, чи на будівництво дитячого садка для сільської малечі? Однак при цьому переважна більшість міських голів впевнена, що їхні міста ніколи не були б дотаційними, якби все зароблене залишалося на місці, а не відправлялося до державної скарбниці. — Силу місцевого самовряду-

ЦИФРА

Туристичне містечко Маатріх у Голландії практично таке ж за населенням, як і Кам'янець-Подільський. Пріоритетом для обох є туризм. Однак річний бюджет європейського туристичного центру становить 1,4 мільярда євро, українського — 27 мільйонів гривень.

вання чи не найповніше я зрозумів, коли, побувавши в нідерландському Маастріху, дізнався про його бюджет, — поділився враженнями міський голова Кам'янця-Подільського Микола Сімашкевич.

Одним із основних джерел надходжень до місцевої казни для обох міст є туристичний бізнес. Кам'янець з усіх сил прагне його розвинути і заманити до себе туриста. Але ще кілька років тому двадцять відсотків го- тельного збору залишалося у міській казні. Тепер ця сума зменшена до одного відсотка. В результаті місто, яке прагнуло самостійно заробити на свій розвиток, очікує де-р-ж-а-в-н-и-х дотаций.

І справа навіть не в тому, наскільки справедливим є їх розподіл. Найбільша свобода громади полягає не в тому, щоб самостійно використати субвенції, а в тому, щоб самим заробити достатньо для свого життя і розвитку. Тож в ідеалі потребують від держави не стільки фінансової підтримки, скільки створення того інвестиційного клімату, котрий дозволив би запросити до туристичного містечка інвесторів.

Якщо гроші згори, то й підказки звідти

Право бути самодостатнім містом Славути отримала ще 380 років тому, — не без гордості розповідає тамтешній міський голова Василь Сидор. — Магдебурзьке право чітко визначало його права і обов'язки, і ніхто, в тому числі і держава, не могли їх порушувати. Тепер

після стількох віків ми знову у пошуку таких вольностей. А головне — фінансової основи, котра підкріплювала б їх. Що з того, що сесії місцевих рад можуть на свій розсуд ділити бюджетні кошти? Адже розподіл цей відбувається, виходячи не так із бажань чи потреб громади, як із можливостей завжди обмежених бюджетів. Як наслідок — традиційно передбачуваний результат: дороги зала- тати нічим, відремонтувати каналізацію немає за що, утримувати зайвий медпункт — неможливо... Пояснення у переважній більшості одне: якщо населений пункт на дотації, то розкошувати немає як, треба дякувати і за те, чим допомогли зверху.

— Але за що і кому має дякувати Славути, котра щорічно збирає до 160 мільйонів гривень різних податків і зборів, — запитує голова. — Із цієї суми на місці залишається 30 мільйонів. Потім ще 70 мільйонів гривень ми отримуємо дотації. А куди ж дівається решта?

Добре, якщо пошастить, і на твоїй території працює такий промисловий гігант, як Хмельницька АЕС. Своїми відрахуваннями до бюджету вона може прогудувати не одне село. Та коли поруч немає нічого подібного? Як виживати крихітним ружичанкам, правдівкам та ясинівкам?

Реально вони вже давно не мають свого голосу і забули про будь-які бажання? Бо що може хотіти, а тим більше — вимагати бідняк, у якого порожньо в кишенях.

Можливо, це дещо гротескне порівняння, але саме на нього схожі теперішні стосунки громади із державою. Вони народилися не зараз — тягнуться десятиліттями. Але вибудувати нові, попри спільне бажання обох сторін, так нікому і не вдалося. То ідеї були утопічними, то рішучості в діях бракувало, а то й просто бажання щось змінювати.

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

ВІСТІ З РІВНЕНЩИНИ

Пільга повернеться до понад двох тисяч малят

У «Голосі України» (№43 (5543) за 5 березня ц. р.) йшлося про проблему, яку порушили батьки дітей із чорнобильських районів Рівненщини. Йдеться про те, що після того як вони пустили своїх п'ятирічок у групи з короткотерміновим перебуванням, щоб у такий спосіб їх там готували до школи, держава припинила їм виплачувати з вересня 2012 року щомісячну компенсацію на харчування дітей у розмірі 250 грн.:отримують лише по 26 грн. 50 коп.

Батьки вважають, що їх дітей обділили, оскільки у навчальних закладах, де діти перебувають до чотирьох годин на день, їх не харчують. Посилаються при цьому на п. 12 ст. 30 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи». Він передбачає виплату компенсації батькам потерпілих дітей, які не перебувають на повному державному забезпеченні, в розмірі середньої вартості харчування в дошкільних навчальних закладах. Це в середньому по Рівненській області становить 250 грн.

У управліннях праці та соціального захисту населення «чорнобильських» районів Рівненщини на те розводили руками: мовляв, зменшення виплат до 26 гривень 50 копійок придумали не вони — це передбачено положеннями п.1 ст.30 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи». Чиновники також посилаються на постанову Кабінету Міністрів України від 20.04.2007 №649 «Про встановлення розмірів виплат деяким категоріям громадян, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи».

На жаль, вийшло так, що, змінивши статус малят-п'ятирічок, батьки чорнобильських дітей втратили кошти, які могли б використати для їх повноцінного харчування.

У Рівненській ОДА, яку батьки закидали листами щодо даної проблеми (і ЗМІ теж), вважають, що такі не виплати на харчування п'ятирічок створюють соціальну напругу в регіоні. Тим часом на місцевому рівні її вирішити неможливо. Тож голова Рівненської ОДА Василь Берташ (на знімку) звернувся до Президента України Віктора Януковича. Про цю проблему повідомили главі держави також батьки під час телепроекту «Діалог з країною».

— Президент України оперативно відреагував на звернення мешканців Рівненщини, — сказав на брифінгу представникам ЗМІ голова Рівненської ОДА Василь Берташ. — Він дав доручення Кабінету Міністрів і Міністерству фінансів виплатити кошти, які недоотримали батьки на харчування своїх дітей-п'ятирічок. А при формуванні державного бюджету на 2014 рік такі виплати теж будуть передбачені.

Фото автора.

Заступилися за селян

Безробітні селяни, які мають у власності земельні наділи, обмежуються у правах при наданні статусу безробітних, не мають можливості пройти курс професійної перепідготовки через прогалини у законодавстві.

Таку наболілу проблему порушили члени постійної комісії Рівненської обласної ради з питань аграрної політики, земельних відносин та розвитку села на своєму засіданні під час обговорення проекту Програми зайнятості населення Рівненської області на період до 2017 року. Депутати рекомендували Рівненському обласному центру зайнятості підготувати проект звернення до центральних органів влади щодо врегулювання проблеми надання статусу безробітних незайнятим селянам, які є власниками земельних ділянок.

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

Комітет Верховної Ради України з питань освіти інформує, що відповідно до Постанови Верховної Ради України «Про Премію Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок» №775 -V від 16 березня 2007 року до Комітету для участі у конкурсі на присудження Премій Верховної Ради України для найталановитіших молодих учених в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок за 2013 рік надійшли наступні роботи:

Національна академія наук України — 34 роботи

1. Робота «**Аналітико-топологічні методи досліджень рівнянь математичної фізики, задач опуклого та гіперкомплексного аналізу**», автори — колектив співробітників Інституту математики НАН України у такому складі: ГРИЩУК Сергій Вікторович, кандидат фізико-математичних наук, науковий співробітник; ТКАЧУК Максим Володимирович, кандидат фізико-математичних наук, науковий співробітник; ШПАКІВ-СЬКИЙ Віталій Станіславович, кандидат фізико-математичних наук, молодший науковий співробітник;

2. Робота «**Дослідження якісних властивостей динамічних систем та рівнянь у частинних похідних за допомогою методів теорії відображень**», автори — колектив співробітників Інституту прикладної математики і механіки НАН України у такому складі: НЕСПІРНИЙ Віталій Миколайович, кандидат фізико-математичних наук, старший науковий співробітник; АФАНАСЬЄВА Олена Сергіївна, кандидат фізико-математичних наук, молодший науковий співробітник; ЛОМАКО Тетяна Володимирівна, кандидат фізико-математичних наук, молодший науковий співробітник;

3. Робота «**Напружено-деформований стан композитних структур з тріщинами та включеннями за динамічних збурень**», автори — колектив співробітників Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я. С. Підстригача НАН України у такому складі: БУТРАК Іванна Орестівна, кандидат фізико-математичних наук, старший науковий співробітник; ЖБАДИНСЬКИЙ Ігор Ярославович, кандидат фізико-математичних наук, науковий співробітник; СЛОБОДЕНЮК Тетяна Ігорівна, аспірант;

4. Робота «**Розробка інформаційних технологій підтримки моделювання та проектування інтелектуалізованих систем спеціального призначення**», автори — колектив співробітників Інституту кібернетики ім. В. М. Глушкова НАН України у такому складі: ПИСАРЕНКО Юлія Валеріївна, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник; БАРАВА Іван Андрійович, науковий співробітник; КОВАЛЬ Олександр Сергійович, провідний інженер;

5. Робота «**Дослідження і розробка спеціалізованих струмовідводів накопичувачів електроенергії для «зеленої» енергетики та інших галузей народного господарства**», автори — колектив співробітників Інституту транспортних систем і технологій НАН України у такому складі: ДОРОШ Ігор Олександрович, молодший науковий співробітник; ІВАНОВ Володимир Анатолійович, провідний інженер; КАЗАЧА Михайло Юрійович, технік;

6. Робота «**Розробка нових методів визначення пошкоджувальності конструкційних матеріалів за дії циклічного**

навантажування», автори — колектив співробітників Інституту проблем міцності ім. Г. С. Писаренка НАН України у такому складі: МАЙЛО Андрій Миколайович, кандидат технічних наук, науковий співробітник; БЯЛОНОВИЧ Андрій Володимирович, молодший науковий співробітник; БУЛАХ Павло Олександрович, кандидат технічних наук, молодший науковий співробітник;

7. Робота «**Вплив нерівнокомпонентності об'ємного навантаження на фізико-механічні властивості вугілля**», автор — МОЛОДЕЦЬКИЙ Андрій Володимирович, кандидат технічних наук, молодший науковий співробітник Інституту фізики гірничих процесів НАН України;

8. Робота «**Атомна, електронна будова і фізичні властивості функціональних апатитів кальцію і кадмію**», автор — СОРОКА Арсен Петрович, кандидат фізико-математичних наук, молодший науковий співробітник Інституту металофізики ім. Г. В. Курдюмова НАН України;

9. Робота «**Властивості сингулярних оптичних пучків: топологічні реакції, орбітальний кутовий момент та варіації фазової швидкості**», автор — ПАСЬКО Валерій Аркадійович, кандидат фізико-математичних наук, науковий співробітник Інституту фізики НАН України;

10. Робота «**Дослідження координатних комплексів перехідних металів довільної симетрії методом спінових діаграм**», автори — колектив співробітників Донецького фізико-технічного інституту ім. О. О. Галкіна НАН України у такому складі: ЖИТЛУХІНА Олена Сергіївна, кандидат фізико-математичних наук, молодший науковий співробітник; БАБКИН Роман Юрійович, молодший науковий співробітник;

11. Робота «**Радіаційна стійкість природних та штучних мінеральних матриць для довготривалої та екологічно-безпечної утилізації радіоактивних відходів**», автор — ГРЕЧАНІВСЬКИЙ Олексій Євгенович, кандидат фізико-математичних наук, старший науковий співробітник Інституту геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М. П. Семененка НАН України;

12. Робота «**Розробка акустичних диференціально-часових методів і засобів контролю динаміки природних вод**», автор — ГРЕКОВ Олександр Миколайович — кандидат технічних наук, науковий співробітник Морського гідрофізичного інституту НАН України;

13. Робота «**Наукове обґрунтування та реалізація енергетично ефективних параметрів роботи доменної печі на базі дослідження «сухої» та периферійної зон**», автор СОХАЦЬКИЙ Олександр Анатолійович, кандидат технічних наук, науковий співробітник Інституту чорної металургії ім. З. І. Некрасова НАН України;

14. Робота «**Фазові рівноваги, структура та фізико-механічні властивості сплавів у багатоконпонентних системах на основі Ti-р-елемент**», автор — колектив співробітників Інституту

проблем матеріалознавства ім. І. М. Францевича НАН України у такому складі: ФАРТУШНА Юлія Вікторівна — кандидат хімічних наук, молодший науковий співробітник; ВАЛУЙСЬКА Катерина Олександрівна — науковий співробітник;

15. Робота «**Підвищення ефективності паротурбінних установок різної потужності шляхом удосконалення їх теплових схем та режимів експлуатації**», автори — колектив співробітників Інституту проблем машинобудування ім. А. М. Підгорного НАН України у такому складі: СЕНЕЦЬКИЙ Олександр Володимирович, кандидат технічних наук, молодший науковий співробітник; БАБЕНКО Ольга Анатоліївна, молодший науковий співробітник;

16. Робота «**Використання імпульсних термічних та гідродинамічних процесів для управління властивостями систем біологічного походження з частинками мікронного та субмікронного масштабу**», автори — колектив співробітників Інституту технічної теплофізики НАН України у такому складі: ЦЕЛЕНЬ Богдан Ярославович, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник; РАДЧЕНКО Наталія Леонідівна, кандидат технічних наук, науковий співробітник; НЕДБАЙЛО Анна Євгеніївна, кандидат технічних наук, науковий співробітник; ГОЖЕНКО Любов Петрівна, інженер 1-ї категорії;

17. Робота «**Розробка математичних методів аналізу електрофізичних процесів в електромеханічних системах перетворення енергії**», автори — колектив співробітників у такому складі: КАРЛОВ Олексій Миколайович, провідний інженер Інституту електродинаміки НАН України; ПЕРЕСТИЮК Юрій Миколайович, аспірант Київського національного університету імені Тараса Шевченка; РОМАНЕНКО Володимир Іванович, молодший науковий співробітник Інституту електродинаміки НАН України; ШКЛЯР Тетяна Борисівна, кандидат фізико-математичних наук, інженер 2-ї категорії Інституту електродинаміки НАН України;

18. Робота «**Технологія створення телекомунікаційної мережі в зоні стихійного лиха на основі малих безпілотних літальних апаратів**», автори — колектив співробітників у такому складі: ВАЛУЙСЬКИЙ Станіслав Вікторович, кандидат технічних наук, провідний науковий співробітник Інституту державного управління у сфері цивільного захисту Державної служби України з надзвичайних ситуацій; КІРЧУ Павло Іванович, кандидат технічних наук, провідний науковий співробітник Інституту державного управління у сфері цивільного захисту Державної служби України з надзвичайних ситуацій; ЗОЛКІН Ігор Олегович, молодший науковий співробітник ДУ «Інститут геохімії навколишнього середовища НАН України»;

19. Робота «**Гальмівне випромінювання та фотонародження електрон-позитронних пар на ядрі в полі імпульсного лазера**», автор — ЛЕБЕДЬ Олександр Анатолійович, кандидат фізико-математичних наук, науковий співробітник Інституту прикладної фізики НАН України;

20. Робота «**Імобілізація біологічно активних білкових речовин для створення пер-**

засобів і біокаталізаторів елімінування фенольних політантів зі стічних вод», автори — колектив співробітників Фізико-хімічного інституту ім. О. В. Богатського НАН України у такому складі: ДЕКИНА Світлана Сергіївна, кандидат біологічних наук, науковий співробітник; ШЕСТЕРЕНКО Євгенія Аркадіївна, молодший науковий співробітник; ШЕСТЕРЕНКО Юлія Аркадіївна, молодший науковий співробітник;

21. Робота «**Антимікробні матеріали на основі наночастинок срібла**», автор — МУХА Юлія Петрівна, молодший науковий співробітник Інституту хімії поверхні ім. О. О. Чуйка НАН України;

22. Робота «**Імобілізація біологічно активних білкових речовин для створення перспективних лікарських засобів і біокаталізаторів елімінування фенольних політантів зі стічних вод**», автор — колектив співробітників Інституту хімії високомолекулярних сполук НАН України у такому складі: БУБНОВА Анастасія Сергіївна, молодший науковий співробітник; ГУДЗЕНКО Наталія Василівна, кандидат хімічних наук, науковий співробітник; КУЛЄШ Дмитро Володимирович, кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник; ТОЛСТОВ Олександр Леонідович, кандидат хімічних наук, старший науковий співробітник;

23. Робота «**Карбени та карбенові комплекси перехідних металів як ефективні каталізатори органічних реакцій**», автори — колектив співробітників Інституту фізико-органічної хімії і вуглехімії ім. Л. М. Литвиненка НАН України у такому складі: ГЛИНЯНА Наталія Валеріївна, кандидат хімічних наук, молодший науковий співробітник; МАРІЧЕВ Костянтин Олександрович, молодший науковий співробітник; САБЕРОВ Багіз Шамільович, аспірант.

24. Робота «**Роль нікотинових ацетилхолінових рецепторів в регуляції функції в-лімфоцитів**», автор — КОВАЛЬ Людмила Миколаївна, кандидат біологічних наук, науковий співробітник Інституту біохімії ім. О. В. Палладіна НАН України;

25. Робота «**Розробка та оптимізація біосенсорних систем для потреб медицини**», автори — колектив співробітників Інституту молекулярної біології і генетики НАН України у такому складі: МАРЧЕНКО Світлана Володимирівна, молодший науковий співробітник; САЯПІНА Ольга Ярославівна, молодший науковий співробітник; СОЛДАТКІН Олександр Олексійович, кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник;

26. Робота «**Імобілізація біологічно активних білкових речовин для створення перспективних лікарських засобів і біокаталізаторів елімінування фенольних політантів зі стічних вод**», автори — колектив співробітників Інституту мікробіології і вірусології ім. Д. К. Заболотного НАН України у такому складі: ХАРХОТА Максим Андрійович, кандидат біологічних наук, молодший науковий співробітник; МОКРОЗУБ Вікторія Вікторівна — аспірант; БАБЕНКО Лідія Павлівна, провідний інженер; ДЕМЧЕНКО Ольга Миколаївна, кандидат медичних наук, провідний інженер;

27. Робота «**Біопозитивні гідротехнічні спо-**

руди як фактор покращення екологічної ситуації в акваторіях портів», автори — колектив співробітників Інституту біології південних морів ім. О. О. Ковалевського НАН України у такому складі: СОЛОВОВА Ольга Вікторівна, кандидат біологічних наук, науковий співробітник; ТИХОНОВА Олена Андріївна, молодший науковий співробітник;

28. Робота «**Формування бобово-ризобіального симбіозу за умов кліматизування**», автор — ВІТЕР Арсен Васильович, кандидат біологічних наук, молодший науковий співробітник Національного ботанічного саду ім. М. М. Гришка НАН України;

29. Робота «**Голодування за аргініном як перспективний метод онкологічних захворювань**», автор — ВИННИЦЬКА-МИРОНОВСЬКА Божена Орестівна, кандидат біологічних наук, молодший науковий співробітник Інституту біології клітини НАН України;

30. Робота «**Підвищення конкурентоспроможності приморських регіонів України на основі кластерної моделі**», автор — ЄРМАКОВА Ольга Анатоліївна, кандидат економічних наук, старший науковий співробітник Інституту проблем ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України;

31. Робота «**Наукові засади забезпечення природно-техногенної та екологічної безпеки України та її регіонів**», автор — ОБИХОД Ганна Олександрівна, кандидат економічних наук, старший науковий співробітник ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України»;

32. Робота «**Ризики та обмеження стабільного розвитку банківської системи України в умовах посткризового відновлення**», автори — колектив співробітників ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України» у такому складі: БУБЛИК Євген Олександрович, кандидат економічних наук, науковий співробітник; ШКЛЯР Андрій Ігорович, науковий співробітник; РОЖКОВА Катерина Ігорівна — молодший науковий співробітник;

33. Робота «**Українська культура в європейському цивілізаційному просторі за доби національного відродження**», автор — ІВАНЕНКО Оксана Анатоліївна, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Інституту історії України НАН України;

34. Робота «**Легітиматія та «легітиматія»: феноменологічний аналіз**», автор — ШУЛЬГА Олександр Миколайович, кандидат соціологічних наук, науковий співробітник Інституту соціології НАН України.

Національна академія аграрних наук України — 3 роботи

35. Робота «**Дослідження генетико-селекційних аспектів покращення хлібопекарської якості зерна пшениці м'якої озимої при створенні сортів екстра сильного типу**», автор — ГОЛУБ Євгенія Анатоліївна, молодший науковий співробітник Селекційно-генетичного інституту — Національного центру насіннезнавства та сортовивчення НААН України;

36. Робота «**Цитогенетичний аналіз як елемент оцінки гене-**

тичної повноцінності організму сільськогосподарських тварин», автор — ДЖУС Павлина Петрівна, завідувач лабораторії Інституту розведення і генетики тварин НААН України;

37. Робота «**Інституціональне забезпечення розвитку аграрного ринку**», автор — ВОСКОБОЙНИК Юрій Павлович, кандидат економічних наук, завідувач відділу Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки».

Міністерство освіти і науки України — 29 робіт

38. Робота «**Акреційні диски на різних стадіях зоряної еволюції**», автори АНТОНЮК Оксана Ігорівна, молодший науковий співробітник Науково — дослідного інституту «Кримська астрофізична обсерваторія» Київського національного університету імені Тараса Шевченка; АРТЕМЕНКО Світлана Олександрівна, молодший науковий співробітник Науково — дослідного інституту «Кримська астрофізична обсерваторія» Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

39. Робота «**Бізнес-модель — базова платформа розвитку підприємств**», КРАВЧЕНКО Олена Сергіївна, кандидат економічних наук, доцент Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського;

40. Робота «**Візуалізація аналітичної інформації в сфері управління державними фінансами України**», автори БІЛОШИЦЬКИЙ Андрій Олександрович — кандидат технічних наук, доцент Київського національного університету будівництва та архітектури; ВОЙТЕНКО Олександр Іванович, кандидат технічних наук, доцент Київського національного університету будівництва та архітектури; ЄГОРЧЕНКОВА Наталія Юріївна, асистент Київського національного університету будівництва та архітектури;

41. Цикл наукових праць «**Властивості цитостатиків похідних дигідропіролу та малеїмідів як потенційних протипухлинних сполук нового покоління**», автори КУЗНЕЦОВА Галина Миколаївна, кандидат біологічних наук, молодший науковий співробітник Київського національного університету імені Тараса Шевченка; ЛИНЧАК Оксана Валеріївна, кандидат біологічних наук, молодший науковий співробітник Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

42. Робота «**Захист авторського права в мережі Інтернет**», автори — СОПІЛКО Ірина Миколаївна, кандидат юридичних наук, директор Юридичного інституту Національного авіаційного університету; ПОНОМАРЕНКО Олександр Васильович, кандидат технічних наук, доцент Національного авіаційного університету;

43. Робота «**Екологічно-орієнтоване управління використанням ресурсного потенціалу твердих побутових відходів в контексті життєвого циклу продукту**», автор ШЕВЧЕНКО Тетяна Іванівна, кандидат економічних наук, асистент Сумського державного університету; ПАНЧЕНКО Ольга Вікторівна, асис-

тент Сумського державного університету; ВИШ-НИЦЬКА Олена Іванівна, асистент Сумського державного університету;

44. Робота «**Електродинамічні процеси у запорошеній плазмі**», автор МОМОТ Андрій Іванович, кандидат фізико-математичних наук, доцент Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

45. Робота «**Ефективність франчайзингу як інструменту інвестиційної діяльності підприємств харчової промисловості**», автор — СУЧКОВ Артем Вадимович, кандидат економічних наук, викладач Державного вищого навчального закладу «Запорізький національний університет»;

46. Робота «**Інноваційний імператив конкурентоспроможного розвитку України в Європейському економічному просторі**», автори — ЛУК'ЯНЕНКО Ольга Дмитрівна, кандидат економічних наук, доцент Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»; ФЕДІРКО Олександр Анатолійович, кандидат економічних наук, доцент Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»;

47. Робота «**Інституціональне забезпечення державного прогнозування соціально-економічного розвитку території**», автор — ПОПОВА Юлія Миколаївна — кандидат економічних наук, доцент Донецького державного університету управління;

48. Робота «**Інтегрована система фінансового прогнозування в аграрному секторі**», автор — СОЛОВОЙОВА Ніна Ігорівна, доктор економічних наук, професор Херсонського державного університету;

49. Робота «**Методи і засоби вископродуктивного енергосервосозбережувального контролю довгомірних металевих виробів**», автори — НОЗДРАЧОВА Катерина Леонідівна, кандидат технічних наук, доцент Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»; ПОЗНЯКО-ВА Маргарита Євгенівна, аспірант Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;

50. Робота «**Новітні технології у фізичному експериментуванні з квантової фізики**», автор — КУЗЬМЕНКО Ольга Степанівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач Кіровоградської льотної академії Національного авіаційного університету;

51. Робота «**Нормативно-правові основи регулювання окремих стадій перегляду судових рішень у кримінальному процесі України**», автор — ДРОЗДОВ Олександр Михайлович, кандидат юридичних наук, доцент Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»;

52. Робота «**Підвищення надійності двигунів і трансмісій шляхом оцінки та оптимізації трибо технічних параметрів мастильних матеріалів при різних режимах мащення**», автор — САВЧУК Анатолій Миколайович, кандидат технічних наук, доцент Національного транспортного університету;

53. Робота «**Прісноводні молюски України в умовах антропогенних зрушень навколишнього середовища: фауністичні та еколо-**

гопаразитологічні дослідження, використання у сільському господарстві та очищенні води», автори — УВАЄВА Олена Іванівна, кандидат біологічних наук, доцент Житомирського державного університету імені Івана Франка; ПАВЛЮЧЕНКО Олеся Вікторівна — кандидат біологічних наук, доцент Житомирського державного університету імені Івана Франка;

54. Робота «**Підвищення точності обертання шпинделя на гідростатичних опорах**», автор — БОЙКО Сергій Васильович, кандидат технічних наук, доцент Чернігівського державного технологічного університету;

55. Робота «**Розвиток теорії та створення радіовимірювальних приладів на ємнісному ефекті транзисторних структур з від'ємним опором**», автори — ГАВРИЛОВ Дмитро Володимирович, кандидат технічних наук, доцент Вінницького національного технічного університету; КОВАЛЬ Костянтин Олександрович, кандидат технічних наук, доцент Вінницького національного технічного університету;

56. Робота «**Розробка методів підвищення ефективності експлуатації інфраструктури та рухомого складу залізничного транспорту в умовах реформування галузі**», автори — КУДРЯШОВ Андрій Вадимович, кандидат технічних наук, доцент Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна; МАЛАШКІН Вячеслав Віталійович, кандидат технічних наук, доцент Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна; МАРЦЕНЮК Лариса Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна;

57. Робота «**Розроблення математичних засад для автоматизованого моделювання надійності відновлюваних багатотермінальних електротехнічних систем із урахуванням перерозподілу навантаження**», автор — ЩЕРБОВСЬКИХ Сергій Володимирович, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник Національного університету «Львівська політехніка»;

58. Робота «**Розроблення ресурсозберігаючих та енергозберігаючих технологій комплексної переробки луб'яних культур**», автори — СОБОЛЕВ Олег Анатолійович, кандидат технічних наук, науковий співробітник Херсонського національного технічного університету; РЕЗВИХ Ніна Ігорівна, кандидат технічних наук, старший викладач Херсонського національного технічного університету;

59. Робота «**Синтез, розвиток та реінжиніринг комп'ютерних мереж офісів з управління програмами та проектами**», автор — ШЕВЧЕНКО Марія Валеріївна, кандидат технічних наук, доцент Харківського національного автомобіль-

но-дорожнього університету;

60. Робота «**Стрес-лімітуючі молекулярні системи водних тварин у біоіндикації токсичності довкілля в Україні**», автор — ФАЛЬФУШИНСЬКА Галина Іванівна, кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка;

61. Робота «**Теоретичні засади та реалізація комплексу лікувально-діагностичної апаратури для сімейної медицини**», автори — ТОМАШЕВСЬКИЙ Роман Сергійович, кандидат технічних наук, асистент Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»; КУЛІЧЕНКО Вячеслав Вікторович, асистент Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;

62. Робота «**Технологія напівфабрикату з топінамбуру і цикорію та паштетів з його використання**», автор — ОСМАНОВА Юлія Вікторівна, кандидат технічних наук, асистент Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського;

63. Робота «**Фінансовий, маркетинговий та управлінський досвід формування високо-технологічних кластерів в Європейському Союзі**», автор — ХМАРА Марина Петрівна, кандидат економічних наук, молодший науковий співробітник Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

64. Робота «**Фізико-хімічні перетворення при модифікації поліетилентерефталату та технології його переробки**», автори — СОВА Надія Володимирівна, кандидат технічних наук, доцент Київського національного університету технології та дизайну; САВЧЕНКО Богдан Михайлович, кандидат технічних наук, доцент Київського національного університету технології та дизайну;

65. Робота «**Механізм формування покращення резервів якості продукції на машинобудівних підприємствах**», автор — ЄФИМЕНКО Надія Анатоліївна, доктор економічних наук, професор Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького;

66. Робота «**Лінійна система диференціальних рівнянь з точкою звороту**», автор — КЛЮЧНИК Інна Геннадіївна, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Міністерство аграрної політики та продовольства України — 5 робіт

67. Робота «**Комбінована електроводопостачальна вітроустановка з магнітоелектричним лінійним генератором зворотного-поступального руху**», автор — ПЕТРЕНКО Андрій Володимирович, кандидат технічних наук, доцент кафедри електропостачання імені професора В. М. Синькова Національного університету біоресурсів і природокористування України;

68. Робота «**Система контролю безпечності молока за параметрами токсичності ксенобіотиків**», автор — АДАМЕНКО Ліда Володими-

рівна, кандидат ветеринарних наук, доцент кафедри ветеринарно-санітарної експертизи Національного університету біоресурсів і природокористування України;

69. Робота «**Нація: проблеми і перспективи**» («**Нація: історія і теорія проблеми (історико-філософський вимір)**», автор — СТОРОЖУК Світлана Володимирівна, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії Природно-гуманітарного навчально-наукового інституту Національного університету біоресурсів і природокористування України;

70. Робота «**Формування гуманістичних цінностей у студентів аграрних вищих навчальних закладів**», автор — ТЕПЛА Оксана Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української, англійської і латинської мов імені М. О. Драй-Хмари Національного університету біоресурсів і природокористування України;

71. Робота «**Розробка біотехнологій клонування IN VITRO енергетичних культур та отримання ефективних і екологічних біопалив**», автор — ЧОРНОБРОВ Оксана Юріївна, аспірантка кафедри екобіотехнології та біорізноманіття, молодший науковий співробітник проблемної науково-дослідної лабораторії фітовірусології та біотехнології Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Міністерство внутрішніх справ України — 3 роботи

72. Цикл наукових праць «**Правовий статус учасників цивільного процесу**», автор — БИЧКОВА Світлана Сергіївна, доктор юридичних наук, доцент, заступник начальника кафедри цивільного права і процесу Національної академії внутрішніх справ;

73. Цикл наукових праць «**Запобігання злочинам, пов'язаним з незаконним використанням бюджетних коштів**», «Запобігання органами внутрішніх справ злочинам, пов'язаним з незаконним використанням бюджетних коштів», автори — ТИТАРЕНКО Олексій Олексійович, кандидат юридичних наук, доцент, начальник відділу організації наукової роботи та редакційно-видавничої діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ; РУФАНОВА Вікторія Миколаївна, кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри кримінального права та кримінології Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

74. Робота «**Дослідження малоінформативних підписів методом структурно-геометричних характеристик**», автор — МЕЛЬНИК Дмитро Володимирович, кандидат юридичних наук, експерт відділу технічної експертизи документів та почерку Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру Міністерства внутрішніх справ.

Рецензії, відгуки та зауваження до зазначених робіт просимо надсилати до 1 вересня 2013 року до Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти за адресою: м. Київ, вул. Садова 3а, або на електронну адресу: shevchenko_m@rada.gov.ua.

СУСПІЛЬСТВО

Комітет Верховної Ради України з питань науки і освіти інформує, що відповідно до Постанови Верховної Ради України від 16 березня 2007 р. №774-V «Про встановлення іменних стипендій Верховної Ради України для найталановитіших молодих учених» до участі у конкурсі на здобуття іменних стипендій Верховної Ради України для найталановитіших молодих учених у 2014 році висунуто наступних претендентів:

1. ВОЛОЧНЮК Дмитро Михайлович, доктор хімічних наук, завідувач відділу Інституту органічної хімії НАН України;

2. ЄСИЛЕВСЬКИЙ Семен Олександрович, доктор фізико-математичних наук, провідний науковий співробітник Інституту фізики НАН України;

3. КАСЬЯНОВ Павло Олегович, доктор фізико-математичних наук, завідувач відділу Навчально-наукового комплексу «Інститут прикладного системного аналізу» НТУУ «КПІ» МОН України та НАН України;

4. МАКСИМЕНКО-ШЕЙКО Кирило Володимирович, кандидат фізико-математичних наук, старший науковий співробітник Інституту проблем машинобудування імені А. М. Підгорного НАН України;

5. ПИЛИПІВ Віталій Володимирович, доктор економічних наук, провідний науковий співробітник ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України»;

6. СЕВОСТЬЯНОВ Євген Олександрович, доктор фізико-математичних наук, старший науковий співробітник Інституту прикладної математики та механіки НАН України;

7. СЛИНЬКО Віталій Іванович, доктор фізико-математичних наук, провідний науковий співробітник Інституту механіки імені С. П. Тимошенка НАН України;

8. АТАМАН Юрій Олександрович, кандидат медичних наук, доцент Сумського державного університету;

9. БАРАБАШ Юрій Григорович, доктор юридичних наук, професор Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»;

10. БІЛОЗУБЕНКО Володимир Станіславович, доктор економічних наук, доцент Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського;

11. БОЛДІЖАР Патріція Олександрівна, доктор медичних наук, професор Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет»;

12. ДАНИЛЕНКО Олександр Вікторович, доктор історичних наук, доцент Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

13. ДЕМЧЕНКО Віктор Олексійович, кандидат біологічних наук, доцент Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;

14. ДОНЕНКО Василь Іванович, доктор технічних наук, професор Запорізької державної інженерної академії;

15. ЄРМОШЕНКО Анастасія Миколаївна, доктор економічних наук, доцент Київського торговельно-економічного університету;

16. ЛАГОВСЬКА Олена Адамівна, кандидат економічних наук, доцент Житомирського державного технологічного університету;

17. ЛУКАЩУК Віталій Ігорович, доктор соціологічних наук, декан факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

18. МАТВІЙЧУК Людмила Юріївна, кандидат географічних наук, докторант Луцького національного технічного університету;

19. МИСЬ Оксана Григорівна, кандидат фізико-математичних наук, старший науковий співробітник Інституту фізичної оптики МОН України;

20. МОНАСТИРСЬКИЙ Григорій Леонардович, доктор економічних наук, професор Тернопільського національного економічного університету;

21. НАУМОВ Віталій Сергійович, кандидат технічних наук, доцент Харківського національного автомобільно-дорожнього університету;

22. НЕКРАСОВ Павло Олександрович, доктор технічних наук, професор Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;

23. ПОГОРЄЛОВ Максим Володимирович, доктор медичних наук, виконуючий обов'язки завідувача кафедри Сумського державного університету;

24. ПРОЦЕНКО Сергій Іванович, доктор фізико-математичних наук, декан факультету Сумського державного університету;

25. РЕДЬКО Андрій Олександрович, доктор технічних наук, професор Харківського національного університету будівництва та архітектури;

26. СТРОЙКО Тетяна Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського;

27. ЧУДИК Ігор Іванович, доктор технічних наук, професор Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу;

28. ШАХОВСЬКА Наталія Богданівна, доктор технічних наук, доцент Національного університету «Львівська політехніка»;

29. ШЕРСТЮК Сергій Олексійович, кандидат медичних наук, доцент Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

30. ЛЕГЕЗА Дар'я Георгіївна, доктор економічних наук, директор науково-дослідного інституту «Стратегія соціально-економічного розвитку АПВ півдня України», доцент Таврійського державного агротехнологічного університету.

Рецензії, відгуки щодо наукових праць претендентів на здобуття іменних стипендій Верховної Ради України для найталановитіших молодих учених у 2014 році просимо надсилати до 1 вересня 2013 року до Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти за адресою: м. Київ, вул. Садова, 3а, або на електронну адресу: shevchenko_m@rada.gov.ua.

Четверо жителів Черкас, серед яких одна дитина, постраждали від укусів домашнього кота, хворого на сказ. Загрози життю госпіталізованим до медичного закладу немає, усім своєчасно проведено щеплення від небезпечної хвороби, *інформує наш власкор Лідія Титаренко*

Ще 35 сільських шкіл до початку навчального року матимуть автобуси, їх придбали у рамках державної програми «Шкільний автобус» і розподілять між районами відповідно до потреби. Загалом області потрібно 79 шкільних автобусів, *повідомив «Голосу України» заступник голови Рівненської ОДА Олексій ГУБАНОВ*

Від балконів музею Шевченка відпадає цегла, а фонди «їсть» волога

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Входити у ювілейний шевченківський рік з таким приміщенням просто соромно. Фасад музею не лише аварійний, а й облущений — фарба потріскалася й обпадає. Та найгірша ситуація у фондах. Через відсутність гідроізоляції рівень вологості тут зашкалює. «Ось бачите — температура плюс 20, вологість — сімдесят відсотків, а має бути — п'ятдесят», — показує дані спеціальних приладів у сховищі головний зберігач фондів

музею Юлія Шиленко **(на знімку)**. За її словами, ще 1994 року були зроблені виміри вологості стін, які показали, що потрібен ремонт. Утім, увійшовши до фондів, журналісти і без приладів відчули сирість і побачили жовтуваті від води й грибку стіни. Звичайно, за таких обставин зберігати особливо цінні експонати неможливо. Зважаючи на плачевний стан музею та близькість ювілею Кобзаря, уряд виділив на ремонт 27,2 мільйона гривень. Передбачається, що

кошти підуть на гідроізоляцію фундаменту, реконструкцію системи опалення, вентиляції, охоронної та пожежної сигналізації. Проте поки що у музеї тільки готуються до масштабного ремонту, бо виділення державних грошей — процедура довга і пов'язана з проведенням багатьох тендерів. «Найоптимістичніший сценарій — щоб фасадні роботи розпочалися у липні», — каже Дмитро Стус. Водночас провідний інженер з експлуатаційних робіт Сергій Лоскутов попе-

реджає, що завершити фасад потрібно до листопада, бо причиною того, що фарба на музеї Шевченка сьогодні вкрилася тріщинами, є зимовий ремонт 2004 року. Водночас музейні працівники обіцяють, що

попри ремонт, грибок на стінах та цеглу, що падає, свої двері для відвідувачів установа не закриє, а після ремонту експонатам, пов'язаним з життям та творчістю Тараса Шевченка, вже нічого не загрожуватиме.

Хоча сумні приклади з ремонтом музею Тараса Шевченка у Каневі, що тривав близько семи років(!), уже маємо.
Тетяна ПАСОВА.
Андрій НЕСТЕРЕНКО.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Півроку без бюджету: «швидка» без бензину, школи без ремонту, діти без оздоровлення...

Майже півроку Тернопільщина живе без обласного бюджету. Політичне протистояння в області то затихає, то збурюється, але результат незмінний: депутати не можуть зібратися на сесію, щоб прийняти обласний кошторис і вирішити десятки інших питань.

Від цього страждають передусім бюджетні організації. Станція швидкої допомоги у Тернополі забезпечена бензином і ліками лише до 1 липня і то завдяки старанням міської ради, яка робить усе можливе, щоб жителі міста не залишилися без невідкладної допомоги. Медикаментами поділи-

лися лікувальні заклади міста. З 1 січня цього року екстрена медична допомога мала фінансуватися з обласного бюджету. Оскільки його немає, медики викручуються як можуть. До речі, за травень працівники «швидкої» отримали лише чверть зарплати...

Постраждали й дітлахи. На їх оздоровлення передбачалося витратити з обласного бюджету на 300 тисяч гривень більше, ніж торік. Сезон розпочався, але через відсутність бюджету буде оздоровлено менше дітей. Оновити школи теж не вдається: не можна використати 2,5 мільйона гривень, передбачених на ремонт цих закладів і на впровадження енергозберігаючих технологій. Зарплати бюджетни-

кам з 1 січня підвищено, але цими добавками вони скористатися не можуть, оскільки фінансування ведеться за принципом однієї дванадцятої обсягу минулорічного бюджету. Не надають і разової матеріальної допомоги, по яку до обласної ради звертаються переважно тяжкохворі: відповідний фонд не профінансовано. Недоотримують фінансування сім об'єктів охорони здоров'я, освіти та соціального захисту,

будівництво яких триває за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку (для області на ці цілі передбачено понад 30 мільйонів гривень). Комунальні підприємства не можуть скористатися механізмом отримання субвенції на погашення заборгованості з різниці у тарифах, а це ще майже 35 мільйонів гривень. Комунальні дороги у жахливому стані — кошти обласного бюджету, передбачені на ці цілі,

заблоковані. Сумний перелік можна продовжити... «Які ще лиха мають власти на голови наших виборців, щоб ви згадали про свої обов'язки перед ними?», — запитує у своєму зверненні до колег-депутатів перший заступник голови обласної ради Сергій Тарашевський. Але його запитання швидше риторичне...
Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

Знахабнілі водії ігнорують правила руху

У Житомирі, на пішохідній доріжці гідропарку, працівники ДАІ затримали майже 30 порушників правил дорожнього руху. Складено 24 адміністративні протоколи, три з них — за керування транспортними засобами в нетверезому стані. Гідропарк — улюблене місце відпочинку житомирян. Водії вперто не бажають

залишати свої машини на стоянці, ігнорують знак «Проїзд заборонено», та ще й сигналять: забирайся, мовляв, із пішохідної доріжки — я їду! Є й такі факти: приїхав у гідропарк, випив чогось міцного під соснами і знову за кермо. Повністю перекрити рух не можливо, адже обслуговування зони відпочинку передбачає

використання автомобільного транспорту. Численні скарги житомирян спонукали працівників ДАІ взятися за виховання водіїв найнадійнішим способом — гривнею.
Олексій КАВУН.
Житомир.
На знімку: чергова профілактична бесіда.
Фото надано СЗГ УМВС України в області.

На «Буковель» поїхали відмінники

До відомого гірськолижного курорту «Буковель» приїхало на відпочинок 356 учнів зі шкіл Луцька. Це відмінники навчання, переможці предметних олімпіад та різноманітних конкурсів, активісти громадського життя, учасники художньої самодіяльності. Поїздка талановитих і працюючих дітей у «Буковель» стала можливою завдяки фінансовій підтримці народного депутата України Ігоря Палиці. У Карпатах юні волинці проведуть десять днів. Протягом цього часу школярі здійснюватимуть походи в гори, братимуть участь у різноманітних курсах, вчитимуться правильно ставити палатки, швидко розпалювати вогнища тощо. Зауважимо, такий захід для учнів Луцька проводиться другий рік поспіль.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

Не хочуть працювати на пташиних правах

Близько ста працівників птахофабрики «Перше Травня», що у селі Хутори Черкаського району, провели під стінами адмінбудинку підприємства мітинг. Протестувальники з обу-

ренням говорили про те, що роботодавець заборгував їм зарплату за кілька місяців, грубо порушує закон про охорону праці. Птахівникам не видають спецодяг, санітарної обробки приміщень не проводять.

Депутат обласної ради Юлія Воевода, котра прибула на мітинг, підтримала вимоги протестувальників і запевнила, що триматиме ситуацію на підприємстві під особистим контролем. Тим часом директор «Першого Травня» Володимир Коваль пообіцяв працівникам ліквідувати борги, «щойно з'являться кошти на рахунок підприємства».

Згадана птахофабрика

ЦИФРА
3,3 млн. грн.
сягнули борги приватників, які працюють за спрощеною системою оподаткування у Хмельницькому. Із 30 тисяч підприємств 12 тисяч вже не займаються бізнесом.
Такі дані оприлюднила начальник міського управління Пенсійного фонду Любов Мудра. Але й ті, що працюють, не поспішають платити пенсійні внески.
Ірина КОЗАК.

ка входить до агрохолдингу «Авангард» відомого бізнесмена Олега Бахматюка.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

Зарплата дільничного — нижча за середню

Правоохоронці Дніпропетровщини відзначили 90-річчя створення служби дільничних. Незважаючи на ювілей, цього року міліціонери не отримали ні нових приміщень, ні грошей на ремонт старих. Середня зарплата працівника не перевищує 2000—2200 гривень. Як наслідок, служба страждає від хронічного дефіциту кадрів. «На сьогодні в штаті дільничних інспекторів — 240 посад. 40 із них, на жаль, є вакантними, — розповів начальник відділу громадської безпеки Дніпропетровського міськуправління ГУМВС України в області Сергій Хуторний. — За кожним правоохоронцем повинна бути закріплена територія, на якій проживає до 3 000 осіб. У нас на кожного дільничного — близько 5 000». Але навіть у таких умовах цього року місцевим Анісцим вдалося самостійно розкрити 430 злочинів.
Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпропетровська область.

Заарештували чотирьох слуг «Посольства Божого»

У Львові за рішенням суду взято під варту чотирьох осіб, які під прикриттям релігійної організації «Посольство Боже» незаконно заволоділи коштами довірливих громадян. Як повідомила прес-служба Львівської області, затриманим оголошено підозру у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 4 статті 190 Кримінального кодексу України. Протягом 2007—2008 років вони шляхом обману заволоділи чужими кошта-

ми на суму три мільйони гривень.

За клопотання прокуратури накладено арешт на нерухоме майно потерпілих, яке стало засобом для заволодіння їхніми коштами.

Розслідування перебуває на контролі прокуратури Львівської області.

Богдан КУШНІР.

Львівська область.

ФОТОФАКТ

У Львівському палаці мистецтв відкрилася виставка відомого польського художника Томаша Доманьського.

Фото Євгена КРАВСА.

Унікальний центр — обнадіює

У Луганську державна комісія прийняла в експлуатацію Центр комплексної безпеки підприємств вугільної галузі. Голова Держгірпромнагляду Олександр Хохотва назвав цю подію «завершенням логічного ланцюжка, який почався з проекту оснащення вугільних підприємств системами УТАС».

Нині такі комп'ютерні системи працюють на 30 шахтах, тому і виникла необхідність централізованого контролю. За моніторами сидять аналітики (на знімку), кожен із них відстежує робочі процеси на шахтах і в режимі он-лайн надає математичні прогнози виникнення небезпечної ситуації.

За словами Олександра Хохотви, у перспективі в дану систему інтегрують усі 158 великих шахт України, незалежно від форм власності.

До речі, учені підтвердили, що таких центрів комплексної безпеки у вугільній галузі в інших державах поки що немає. За їхніми словами, його

створення — це важливий факт із погляду розширення можливостей діяльності Держгірпромнагляду, а головне — збереження здоров'я і життів представників вугільної галузі.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

Фото прес-служби Держгірпромнагляду в Луганській області.

ТИМ ЧАСОМ

У непрацюючій виробці закритої шахти «Алмазна» у селищі Вахрушеве пропали безвісти два чоловіки. Вони спустилися під землю в пошуку кольорового й чорного металів, аж раптом стався викид води. Нині вона стоїть в стовбурі шахти на позначці 100 метрів від поверхні. Звідки прийшла вода і що трапилося з людьми — невідомо. До пошуково-рятувальних робіт приєдналися підрозділи Державної воєнізованої гірничорятувальної служби Міненерговугілля. Уже провели розвідку і відкачують воду. Після цього почнеться провітрювання виробок і пошук людей. Жодних прогнозів гірничорятувальники поки що не роблять.

Виявили вибухонебезпечні маршрутки

Сідаючи у маршрутку, мешканці Херсона і не підозрюють, яка небезпека може на них чатувати. Інспектори обласного управління Держгірпромнагляду під час перевірки підприємств, що обслуговують пасажирські маршрути міста, у парку однієї з приватних транспортних фірм виявили відразу чотири автобуси з газовими балонами невідомого походження, які не пройшли технічного обстеження.

Тут використовували метан або пропан-бутан. Водії автобусів не були навчені користуванню балонами, тож піддавали себе і пасажирів підвищеному ризику. Як зазначила прес-секретар управління Тетяна Назаренко, перевірка завершилася заборною експлуатації вибухонебезпечного транспорту. Крім того, низку співробітників фірми оштрафували на суму від 340 до 510 гривень.

У Держгірпромнагляді стривожені й кількістю нещасних випадків серед водіїв.

Тільки з початку цього року просто на робочих місцях пішли з життя три працівники: на двох під час ремонту транспортних засобів упали погано закріплені автобуси, а ще один помер від раптового серцевого нападу, хоча вже пройшов медогляд та отримав дозвіл вийти на маршрут.

Під час перевірок нинішнього року управління Держгірпромнагляду склало акти про 145 порушень.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Херсон.

ФОТОФАКТ

Командувач ВМС ЗС України віце-адмірал Юрій Ільїн і президент групи компаній «Смарт-Холдинг» Вадим Новинський обговорили «Стратегію вдосконалення системи судноремонту із залученням підприємств оборонно-промислового комплексу» — такою була тема круглого столу, організованого в Севастополі на борту корабля управління «Славутич».

Микола МАГДИЧ.

Севастополь.

Фото надане прес-центром командування ВМСУ.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...на Запоріжжі почали збирати збіжжя

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Цьому, як стверджують фахівці, можуть завадити лише три речі. Це, по-перше, рясні дощі, які прийшли на Запоріжжя не тоді «коли просять, а коли косять». По-друге — понаднормативне навантаження на комбайни у деяких господарствах області, зокрема у Гуляйпільському районі (в середньому — 369 га на машину). По-третє — незацікавленість фермерів у міжрайонній, а тим паче — у міжобласній кооперації та маневруванні технікою. Все це може призвести до невинновданого затягування збиральної кампанії і відповідно до втрат урожаю.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запоріжжя.

...рекомендують не вмикати кондиціонери

Через велику аварію, що сталася на Одеській ТЕЦ, постачання електроенергії до центральної частини міста зменшилося і тепер відбувається за графіком.

Заступник голови Одеської облдержадміністрації Валерій Матковський закликав жителів центру міста не використовувати енергоємну побутову техніку — насамперед кондиціонери, щоб уникнути аварійного відключення від електрики сотень будинків.

На Одеській ТЕЦ із трьох трансформаторів, що живлять центр міста, наразі працює лише один — решта два згоріли і відновленню не підлягають.

— Ми закликаємо одеситів знизити енергоспоживання у квартирах, насамперед кондиціонерів та іншої техніки. Адже трансформатор залишився лише один і з навантаженням не справляється. Якщо перегорить і він, то центр міста буде відрізаний від електропостачання і жити його буде просто нічим», — заявив В. Матковський.

Нині шукають заміну перегорілим трансформаторам.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

...ваучери проти безробіття

У Миколаївській області дев'ять чоловік, яким понад 45 років, отримали ваучери для здобуття нової професії. Вартість кожного із них дорівнює ціні за навчання, але не більше 11,5 тис. грн. — десяти прожиткових мінімумів. За рахунок ваучера, який видається службою зайнятості лише раз, можна не переучуватися, а підвищити свою кваліфікацію.

У переліку професій, які мріють освоїти безробітні, — тракторист-машиніст, програміст, технолог харчового виробництва, водій навантажувача.

Усього Програмою зайнятості Миколаївської області передбачено цього року видати понад 600 ваучерів.

Ірина НЕЖИГАЙ.

Миколаївська область.

...порушив вимоги — за грати

Один із підприємців Вінниці відповідатиме в суді за безпідставну невинновдату зарплати: з березня по грудень 2012 року всі сорок працівників невеликого трудового колективу не отримали понад двісті тисяч гривень.

— Керівник прикривався тим, що підприємство погано працює, тому фінансово неспроможне виплачувати гроші. Однак факт не знайшов підтвердження. Слідчі встановили: на рахунок було достатньо коштів. У поясненні підприємець написав, що йому відома вимога законодавства про першочерговість виплати зарплати порівняно з іншими платежами. Проте він її не дотримався, — розповідає старший слідчий прокуратури Вінниці Володимир Шаргало.

А отже, має бути покаранний.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Фільм українського режисера Мирослава Слабошпицького «Ядерні відходи» вибрали до числа номінантів на Приз Європейської кіноакадемії (EFA) у категорії «найкращий короткометражний фільм». Це перший в історії українського кіно фільм, номінований на цю нагороду з моменту створення академії (УНІАН)

NASA відібрало вісім щасливчиків, які вирушать на Марс 2020 року. Половина астронавтів — жінки. Кандидатам довелося пройти дуже жорсткий конкурс, адже відвідати Марс бажали аж 6100 осіб (ТСН)

Представники фракції Партії регіонів зустрілися з послами семи арабських країн

Голова парламентської фракції Партії регіонів Олександр Єфремов провів зустріч із послами деяких арабських країн. У зустрічі також взяли участь інші представники фракції, зокрема, керівник групи з міжпарламентських зв'язків із Королівством Саудівська Аравія Олександр Єдін, керівник групи з міжпарламентських зв'язків з Об'єднаними Арабськими Еміратами Нвер Мхітарян та керівник групи з міжпарламентських зв'язків із Республікою Ірак Микола Рудьковський.

«Ми всі раді можливості зустрітися в такому форматі і поставити один одному запитання. Хочу зазначити, що я багато років пропрацював головою державної адміністрації області і завжди був дуже зацікавлений у налагодженні контактів, що давало змогу нашим підприємствам виробляти й реалізовувати продукцію або купувати щось в іншій країні. Нас радує, що останнім часом товарообіг між нашими країнами зростає. Загалом, група ваших країн у товарообігу України займає четверте місце,

і динаміка співробітництва постійно зростає», — цитує Олександра Єфремова прес-служба Партії регіонів.

Посли висловили зацікавленість в активізації співпраці з Україною у галузях сільськогосподарства, авіаційної промисловості, освіти, медицини та культури, вказавши на перспективність і результативність такої взаємодії. Вони також наголосили на особливій зацікавленості приватного бізнесу у зміцненні відносин з Україною.

Керівник фракції Партії регіонів Олександр Єфре-

мов зустрівся з Надзвичайним і Повноважним Послом Палестини Доктором Мохаммедом Аль-Асаадом, Надзвичайним і Повноважним Послом Королівства Саудівська Аравія Джедаєм Аль Хамалом, Надзвичайним і Повноважним Послом Алжирської Народної Демократичної Республіки Мохаммедом Баширом Маззузом, Надзвичайним і Повноважним Послом Арабської Республіки Єгипет Усамою Тауфіком Юсефом Бадром, Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Ірак Шоршем Халідом Саїдом, Тимчасовим Повірем у справах Королівства Марокко Міною Тоунсі, а також Тимчасовим Повірем у справах Лівії Алхаді Асбі.

Фото з сайту partyofregions.ua.

Амбіційні плани Ле Бурже

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

За інформацією представників ДП «Антонов», під час авіакосмічного салону керівництво українського виробника має намір провести низку переговорів із представниками авіаційної промисловості та експлуатуючих компаній багатьох країн з ме-

тою обговорення можливих напрямів співробітництва, включаючи створення нових типів авіаційної техніки.

Тим часом, організатори виставки розраховують побити рекорд щодо укладених контрактів у 100 млрд. доларів, який було встановлено на поперед-

ньому салоні 2011 року. Фактично всі павільйони загальною площею 51 тис. кв. м і зовнішні демонстраційні майданчики зарезервовані. 70% техніки — цивільні літаки, решта — військові.

Фото Романа СУЩЕНКА (Укрінформ).

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ

У кожного має бути можливість обстоювати свої права

Співробітництво із Європейським Союзом у рамках угоди про асоціацію відкриє перед Україною широкі можливості, але потрібно звернути увагу на реструктуризацію економіки, вирішення екологічних проблем та енергозощадження. Про це говорили в Донецьку під час подіумної дискусії «Структурні реформи в Донбасі. Шанси та можливості для регіону після можливого підписання Угоди про асоціацію з ЄС». Участь в обговоренні взяла депутат бундестагу (Німеччина), речниця з питань зовнішніх відносин ЄС Віола фон Крамон.

«Нам потрібен надійний інвестиційний клімат, чіткі юридичні рамки, верховенство закону. Це ключова тема, яка закладається до договору про асоціацію. Я хотіла б, щоб кожен із вас мав однакові права — чи то ви, чи то Ахметов, чи то

Фірташ. У кожного має бути можливість обстоювати свою думку, в суді не повинно бути сваволі», — заявила депутат.

Європа хоче бачити структурні зміни в українській економіці, які стосуються в тому числі енергозощадження. «Нам необхідний стратегічний альянс не стільки в політичному відношенні, — ми хочемо бачити Україну як частину європейського енергетичного ринку. Щоб ми ділили заодно, а не проти один одного. Щоб нашими цілями були екологія, захист довкілля та альтернативні джерела енергії. Менеджмент великих підприємств нарешті зрозумів, що вугілля закінчується, газ — дорогий і потрібно переходити на альтернативне паливо. У нас дуже великий досвід. Необхідні ініціативи, ідеї, проекти», — заклала гостя.

Дискусія в рамках проекту «Київський діалог» уперше відбулася за межами столиці, і вибір Донецька був не випадковий. «Україна у своєму валовому внутрішньому продукті спирається головним чином на східні регіони, а продукція продається на зовнішніх ринках. Кожна зміна ціни хоча б на цент відбивається як на промислових підприємствах, так і на робітниках, які там трудяться. Ринки сталі, сировини, зерна недостатньо продуктивні для бюджету України, бо за цими продуктами — висока конкуренція. Реструктуризація промисловості необхідна, щоб вистояти в конкурентній боротьбі, бо моноструктура не витримує жодної критики, а з точки зору екології така ситуація вже неприйнятна не лише для України, а й для Європи», — зауважив Генеральний консул Федеративної Республіки Німеччина в Донецьку Клаус Ціллікенс.

Ліна КУШ. Донецька область.

За справу примирення беруться екс-президенти

У Варшаві перебувають представники Громадського комітету «Примирення між народами» Леонід Кравчук, Мирослав Маринович та Євген Свєрстюк. Програмою візиту заплановані зустрічі в Сеймі та Сенаті, а також з президентом Польщі Броніславом Коморовським.

Головна тема для обговорення — 70-та річниця подій на Волині. Особливим пунктом програми перебування буде зустріч екс-президентів Л. Кравчука та А. Квасневського. Колишні державні лідери, котрі користуються авторитетом у своїх суспільствах, звернуться до політиків і суспільств із спільною заявою, текст якої має бути підписано і оприлюднено сьогодні.

Останні кілька місяців у Польщі проходять під знаком 70-річчя подій на Волині. Мало не щотижня відбуваються

конференції, семінари, дебати, а в Сеймі РП предметом гострої дискусії залишається підготовка проекту «волинської ухвали». Всі парламентські фракції підготували свої проекти. В текстах, пропоставаних опозиційними партіями Право і справедливість, Союз демократичних лівих сил, «Солідарна Польща» та співтворцем правлячої коаліції — Польською селянською партією, пропонується назвати події 1943 року «злочинним геноцидом». Такого підходу не поділяє партія влади — Громадян-

ська платформа (ГП), в якій виступають проти використання політичного терміна «геноцид», бо таке формулювання буде сприйнято українською стороною «як нечувано контраверсійне». Заклик до виваженості формулювань у ГП пояснюють, зокрема, наближенням Вільнюського саміту Східного партнерства, де вирішуватиметься доля польсько-українських відносин з моменту проголошення незалежності України.

Приклади спроб окремим сил «збити політичний капітал» на питанні волинських подій 1943 року можна знайти упродовж всього періоду польсько-українських відносин з моменту проголошення незалежності України.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ. Варшава.

Барак ОБАМА: «Ми обоє погодилися, що з віком дедалі важче впоратися з навантаженням»

Президенти Росії та США залишилися задоволені підсумками G8 переговорів, що відбулися на полях саміту. Хоча західні ЗМІ констатували: зустріч лідерів двох країн була «крижаною».

Володимир Путін і Барак Обама спробували викинути «трубку миру» на саміті «вісімки». Російський президент говорив про «безпеку стратегічного характеру між двома країнами». У свою чергу, його американський колега відзначив, що «на ядерних супердержавих лежить особлива відповідальність за долю світу». Але, незважаючи на те, що обидва президенти запевнили журналістів, що залишилися задоволені двогодинною розмовою, їх зустріч «The Los Angeles Times» назвала «крижаною». За свідченням журналіста, на прес-конференції «обидва президенти майже завжди дивилися прямо перед собою, не посміхаючись. Путін іноді дивився в підлогу».

Звичайно, в США та в Росії по-різному див-

ляться на проблему громадянської війни в Сирії та на її припинення. Але складні переговори Володимира Путіна й Барака Обама визначилися не тільки невдоволенням Вашингтона підтримкою Кремлем режиму Башара Асада, а й, як зазначають експерти, досить провокаційною заявою російських генералів напередодні зустрічі президентів. Зокрема, міністерство оборони РФ офіційно заявило, що

«Росія створює цифрову систему керування ядерною зброєю, що дасть можливість перенацілювати ракету після її старту».

Нова система в режимі реального часу пере-

даватиме ракетам команди, цілі, віддаватиме накази на запуск і відслідковуватиме політ ракет до цілей. «Ядерне ноу-хау» торкнеться тільки новітніх ядерних ракет «Тополь-М» і «Ярс-М», дальність польотів яких цілком достатня для доставки ядерних боеприпасів на територію США.

«Ми поговорили про те, що у президента Путіна усе краще й краще успіхи в дзюдо, а я, що стосується баскетболу, стаю дедалі слабшим і слабшим. Ми обоє погодилися з тим, що з віком дедалі важче впоратися з навантаженням», — спробував пожартувати з натяком на серйозні речі Обама. На що російський лідер парировував з посмішкою, що, мовляв, Барак прагне його розслабити заявою про те, що він стає слабшим...

Віктор ТИМОШЕНКО. Москва.

До стоматолога і від нього йдуть із усмішкою

Чи важко сьогодні конкурувати в Луцьку комунальному лікувально-профілактичному закладу «Міська клінічна стоматологічна поліклініка» з майже сотнею приватних? З'ясовується, що ні. Понад те, попри конкуренцію, комунальний заклад набуває в обласному центрі дедалі більшого авторитету. Свідченням того є перемога в цьогорічному конкурсі «100 кращих товарів та послуг Волині» і пропозиція взяти участь у такому загальноукраїнському змаганні, а ще — Грамота Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, десятки інших високих нагород, якими відзначено колектив. А чого вартує той факт, що на базі поліклініки працює кафедра загальної стоматології факультету післядипломної освіти лікарів Львівського національного медичного університету, де проходять інтернатуру 40 молодих спеціалістів з усіх куточків України! То в чому секрет успіху цієї стоматологічної поліклініки?

Метаморфози старої «хрущовки»

Коли зубний біль став нестерпний, мій знайомий нарешті зважився піти до лікаря. Може, зробив би це й раніше, але вагався: куди звернутися, якщо фахівцю довірити таку відповідальну для власного здоров'я справу. Адже вибір у місті є: лише на проспекті Волі — вісім приватних стоматкабінетів, а загалом у Луцьку — до сотні. Та пішов усе-таки за давно відомою адресою: до міської спеціалізованої поліклініки. Тим паче що і друзі порадили лікуватися саме там.

Чим приваблює жителів Луцька ця медична установа? Насамперед високою якістю обслуговування пацієнтів. Завдяки господарській кмітливості головного лікаря поліклініки Олександра Кобиса старе типове приміщення з вузькими темними коридорами, обшарпаними стінами і допотопним обладнанням перетворилося на сучасну клініку з прекрасною технічною і технологічною оснащенням кабінетів, чудовим колективом фахівців-лікарів, більша частина яких мають вищу кваліфікаційну категорію. Навіть зовні типові п'ятиповерхові «хрущовки», на першому поверсі якої розмі-

чись, розпочинає розмову Олександр Юхимович. — Бо немає такої стоматологічної роботи, якою б у нас не займалися. Ми одні з перших в Україні розпочали вживлення штучних імплантатів в кісткову тканину з наступним протезуванням. У відділенні ортопедичної стоматології виготовляємо складні бюгельні протези із замковим кріпленням, знімні пластмасові протези з до-

Мусимо шукати вихід із ситуації. Частину коштів виділяємо із спеціального рахунку, тобто із зароблених колективом грошей. Зауважу, що лише половина колективу, тобто 130 працівників, — на бюджеті, решта — на спецрахунку. З виділених на поліклініку 3,5 мільйона гривень бюджетних коштів 3,25 мільйона йде на зарплату наших бюджетників, за решту, тобто 250 тисяч, маємо опла-

Консультативне обстеження пацієнта за допомогою стоматологічного мікроскопа «Seiler IQ» проводять завідувачка терапевтичного відділення Світлана Черниш (на знімку ліворуч) та стоматолог-терапевт Наталія Бабуса.

тисвся центральний корпус стоматологічної поліклініки, стала привабливіша.

«Страшні» конкуренти приватників

Із 1999 року, коли обласну стоматологічну поліклініку реорганізували в міську, її очолює досвідчений спеціаліст і вмілий організатор Олександр Кобис. Саме з ним і зустрілися напередодні професійного свята медиків, щоб поговорити про досягнення і проблеми цієї відомої на Волині медичної установи.

— Для приватників ми справді є «страшним» конкурентом, — привітно посміхаю-

помогою системи «Валпласт», а також різні види сучільних протезів, зокрема і металокерамічних. Лікуємо зубошелепні аномалії за допомогою брекет-системи.

Оскільки всі перераховані головним лікарем високовартісні види робіт в більшості регіонів держави є прерогативою приватних структур, то ми поцікавилися в Олександра Юхимовича, як обслуговують пільгові категорії населення?

— Поліклініка забезпечує допомогою понад 49 тисяч пільговиків, на протезування яких на рік виділяється лише 86 тисяч гривень бюджетних коштів, — уточнює керівник лікувальної установи. —

тити комунальні послуги, а в нас 2500 квадратних метрів площ, закупити медикаменти, матеріали, обладнання. Звичайно, нам не вистає коштів ні на комунальні послуги, ні на стоматологічні матеріали, а витрати на медикаменти покриваємо лише на десять відсотків. Щоб

якось вийти із ситуації, ми 1,2 мільйона гривень із залучених (зароблених) нами коштів відправляємо на бюджетну частину витрат. Окрім цього, із спецрахунку виплачуємо зарплату решті 130 працівникам, купуємо устаткування. Тож, як бачите, дуже важко виводити державну стоматологію на вищий рівень обслуговування населення.

МЕДИЦИНА

Головний лікар міської клінічної стоматологічної поліклініки Олександр Кобись.

Діюча «виставка» сучасної техніки

Звичайно, знайомлячись з поліклінікою, ми не зуміли побувати в усіх стоматологічних кабінетах, а їх тут аж 45. Проте від Олександра Кобиса довідалися, що всіх їх обладнано сучасними турбінними установками типу «Дипломат», стоматологічними кріслами, сучасними апаратами виробництва кращих зарубіжних фірм. Два роки тому медзаклад закупив панорамний цифровий рентгенапарат із цефалостатом і комп'ютером вартістю 450 тисяч гривень. Крім того тут працюють два дентальні прицільні рентгенапарати і рентгенапарат з візіографом. У поліклініці використовують апарат «Вектор» для лікування слизових оболонок тканин пародонта, апарат «Zoom-2» для стаціонарного відбілювання зубів, багато іншої сучасної дороговартісної апаратури. Зокрема, два стоматологічні мікроскопи «Seiler IQ», які є лише в кількох державних поліклініках України...

А як мій знайомий з його стоматологічними проблемами? Нещодавно зустрів приятеля в центрі Луцька. На запитання, як справи, відповів білозубою посмішкою. Як кажуть: на всі 32. Тобто візит до стоматологічної поліклініки був успішний. Побажаємо і вам такого. Тільки не вагайтеся! **Микола ЯКИМЕНКО.** Волинська область. Фото автора.

РЕГІОНАЛЬНИЙ САНБЮЛЕТЕНЬ

В Ужгороді змагалися... амбулаторії

В Ужгороді підбили підсумки обласного конкурсу на кращу амбулаторію загальної практики сімейної медицини.

Конкурс проводився у два етапи. Перший — у районах, коли оцінювали медичні навички сімейних лікарів та діяльність амбулаторій. Переможці стали учасниками другого, обласного, етапу. Він передбачав перевірку показників діяльності медзакладів (із виїздом на місце), моніторинг теоретичних знань та практичних навичок учасників, оформлення паспортів закладу загальної практики сімейної медицини.

Отже, переможцями заключного етапу стали: Лариса Білич (с. Верхні Ворота, Воловецький район), Ганна Половка (с. Малий Раковець, Іршавський район). Саме вони отримали дипломи за перше та друге місце. Також переможницю з Воловецького району вручено сертифікат на отримання карети «швидкої допомоги». За другу сходинку сімейний лікар отримала сертифікат на комп'ютер. Третє місце посіла Оксана Миняєва (с. Кольчино, Мукачівський район), яка також повезла додому комп'ютер.

— Первинна ланка медичної допомоги — це те, чому ми нині приділяємо найбільшу увагу. Адже легше допомогти хворому ще на початку розвитку недуги, попередити її, ніж потім намагатися лікувати вже наслідки хвороби, які можуть виявитися невідворотними. З реформуванням медичної галузі вдасться також збільшити фінансування первинної ланки. Адже воно здійснюватиметься вже не за залишковим принципом — кошти виділятимуть на цю сферу безпосередньо, — сказав заступник голови Закарпатської ОДА Іван Качур у виступі перед сільськими медиками.

Василь НИТКА. Закарпатська область.

...а в Тернополі відкрили нову

Ще одну амбулаторію загальної практики сімейної медицини відкрито в Тернополі на масиві «Дружба».

З усіх трьох, що діють у місті, вона найкраще обладнана й укомплектована. Тут приймають шість сімейних лікарів, а також вузькі спеціалісти, можна здати аналізи, виміряти холестерин. Але головне — жителям віддаленої частини мікрорайону відтепер не треба їхати на околицю міста, де розташована поліклініка лікарні №3. Та й лікарі швидше прибуватимуть на виклик. За словами міського голови Тернополя Сергія Надала, амбулаторій загальної практики сімейної медицини могло б бути більше, але в комунальній власності практично не залишилось приміщень, які можна було б пристосувати для цих цілей. Для облаштування амбулаторій потрібні чималі кошти, а в міського бюджету вони обмежені.

Любов ЛЕВИЦЬКА. Тернопільська область.

Фізиків треба готувати

Відділення контактної променевої терапії (брахітерапії) відкрито в Донецькому обласному протипухлинному центрі. Це єдиний в Україні комплексно оснащений блок для такого методу лікування. Тепер у розпорядженні медиків є два апарати брахітерапії та необхідне додаткове обладнання й витратні матеріали. «Контактна променева терапія в поєднанні з дистанційною променевою терапією є золотим стандартом лікування пухлин репродуктивної системи, порожнинних органів у чоловіків і жінок, — зазначила завідувачка радіологічного відділення центру, головний радіолог України Наталя Семикоз. — В Україні така терапія, відповідно до європейської практики, не проводилася взагалі».

Пропускна спроможність відділення — 100 пацієнтів на місяць. Перші вже приймають лікування з кінця травня. Брахітерапія є одним із варіантів комплексного лікування пухлин. Загалом променеву терапію в центрі отримують майже 6 тисяч пацієнтів на рік.

Суть методу полягає у введенні аплікатора до порожнини хворого органу чи тканини та цілеспрямованому опроміненні.

Тривалість і кількість процедур — справа інди-

відуальна, а точні розрахунки виконують медичні фізики. «На відміну від дистанційної променевої терапії, брахітерапія дає змогу звести пошкодження здорових тканин до мінімуму. Адже за традиційного методу під час опромінення одного органу зачіпаються сусідні. Друге завдання брахітерапії — «доставити» до органу максимальну дозу», — пояснює заступник генерального директора центру з лікувальної роботи Володимир Пономарьов.

Відділення контактної променевої терапії було відремонтовано та облад-

нано за кошти благодійного фонду Ріната Ахметова «Розвиток України» й коштувало 11 мільйонів гривень. Медики відзначають переваги нового підрозділу: вся інформація передається через комп'ютерну мережу, а не на дисках, як досі, є запас аплікаторів, яких раніше бракувало. Навіть стіни і стеля в кабінетах, де проводять процедури, оформлено з використанням заспокійливих пейзажів.

Між керівництвом фонду та обласної державної адміністрації підписано меморандум про взаєморозуміння і співробітництво з метою розвитку радіологічної служби центру. Йдеться про спорудження сучасного радіологічного корпусу, який буде оснащено всією необхідною апаратурою. А директор фонду Анатолій Заболотний вручить сертифікати на навчання двох лікарів у клініці в Естонії. Адже за спеціальністю «медичний

Процедурні кабінети оснащені необхідною апаратурою та оформлені в заспокійливій гамі.

фізик» в Україні студентів не готують, і це — проблема.

Інженер-радіолог, завідувач відділення клінічної дозиметрії і радіаційної безпеки Роман Горюченко — випускник Донецького технічного університету, наполовину — комп'ютерник, наполовину — інженер. «У ка-

федри був договір з університетом, ми приїздили на лекції і практичні заняття до обласної лікарні. А потім багато студентів прийшли на практику до онкоцентру і залишилися працювати», — розповідає він. Фахівці вважають, що потрібно приймати спеціальну програму підготовки ме-

дичних фізиків у нашій країні, щоб наблизитися до європейських стандартів лікування раку.

Ліна КУЩ. Донецьк. Фото надано Благодійним фондом Ріната Ахметова «Розвиток України».

Ведуча рубрики «Медицина» Ольга ВАУЛІНА.

Львівська обласна рада виділила 5 мільйонів гривень на фінансування мікропроектів громад. Як розповів голова обласної ради Петро Колодій, цьогоріч надійшло 429 заявок на участь у конкурсі мікропроектів, з яких 95 фінансуватимуться з обласного бюджету, інформує наш кореспондент Богдан КУШНІР

У комфортних умовах працюватимуть дільничні інспектори в селах Яринівка та Малинськ Березнівського району на Рівненщині — тут відкрили два опорних пункти міліції, повідомляє наш власкор Олександра ЮРКОВА

Альпіністи вдруге підкорили Мак-Кінлі

АКЦІЇ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»
Ми вже повідомляли, що 19 травня група українських альпіністів у складі Юрія Кравчука з Рівненщини, Олександра Оришка та Ігоря Случика із Луцька, киян Євгена Демиденка і Віталія Коломійця, львів'ян Миколи Матрохіна та Оксани Ліпської, Андрія Малинки із Севастополя вирушила до Північної Америки, на Аляску, щоб підкорити її найвищу точку — гору Мак-Кінлі висотою 6194 метри.

«Рейд» наших альпіністів був приурочений до сторіччя першого офіційного сходження на цю найвищу вершину за Полярним колом. І в цьому альпіністському марафоні, крім української, брали участь команди з Японії, Франції, Австралії, США, Шотландії, Польщі, Росії... До речі, в українській команді були альпіністи, які 2008 року в рамках акції «Прапори України — на вершинах світу» вже підкорили цю вершину, і серед них Юрій Крав-

кригою, дерева стояли без листя. Наша акліматизація пройшла нормально, тож вирушили підкоряти Мак-Кінлі. Складність сходження полягала в тому, що це найпівнічніша вершина-шеститисячник, пояс вічних снігів на якій починається на кілометровій, а в деяких місцях на 800-метровій висоті, тоді як, скажімо, у Гімалах — із 4,5—5 тисяч метрів. Наша група подола-ла майже п'ять з половиною тисяч метрів снігу і льоду. Це при тому, що кожен із членів ек-

Члени української команди з прапором «Голосу України» на тимчасовому базовому таборі на висоті 4300 метрів.

вдруге підкорити Мак-Кінлі. До речі, про складність сходження на цю вершину свідчить і

найвищий точці українським прапором і прапором газети «Голос України», яка не вперше виступає інформаційним спонсором у наших сходженнях на вершини світу.

Дорога додому завжди видається коротшою. Ось і в тимчасовий базовий табір, що на висоті 2200 метрів на льодовику «Кохілтна», альпіністи повернулися за якихось два дні. Тут їм знову пощастило, бо їх встигли забрати легким літаком на «велику землю». Альпіністам з інших країн довелося чекати літака у базовому таборі кілька днів, бо складні метеоумови — сильний вітер і снігопад

ДОВІДКОВО
Свого часу група українських альпіністів у складі Ігоря Парчевського та Юрія Кравчука з Рівненщини, Олександра Щерби з Кіровограда, Олександра Оришка з Луцька провели акцію «Прапори України — на вершинах світу», інформаційним спонсором якої виступала газета «Голос України». Вони підкорили найвищі вершини материків: Кіліманджаро (Африка), Аконкагуа (Південна Америка), Ельбрус та Монблан (Європа), Косцюшко (Австралія), а також Мак-Кінлі (Північна Америка). На всіх цих вершинах установили Державний прапор України, а також прапор із символікою парламентської газети. Альпіністи, готуючись до сходжень, спілкувалися з місцевим населенням, розповідали про Україну, про звичаї і традиції нашого народу.

піністи, які беруть участь у сходженнях, зобов'язані привезти на «велику землю» все сміття у спеціальних мішках.

ції Ігор Случик із Луцька. — Таку державу, як Україна, знають. При згадці усміхаються і називають братів Кличків

чук (на знімку), якому, з огляду на досвід, доручили очолити експедицію. Та й інші члени команди теж мають досвід сходжень. — Після теплої української весни Аляска нас зустріла прохолодою, — розповідає керівник експедиції Юрій Кравчук. — Водяні пляси озер були ще вкриті

спедиції ніс на собі близько п'ятдесяти кілограмів спорядження та харчів, тягли вантаж і на волокушах. Ускладнював сходження також низький атмосферний тиск, що позначалося на самопочутті: боліла голова, давалася взнаки гірська хвороба. Однак суворі гірські пейзажі все-таки спонукали

те, що з 2008 року тут загинуло 28 альпіністів з різних країн. — І все ж нашої експедиції поталанило: ми потрапили в погоду, тож сходження зробили в порівняно короткі строки — за десять днів, — веде далі Юрій Кравчук. — 31 травня ми підкорили Мак-Кінлі. Раділи цьому дуже, розмахували на

Під час сходження на Мак-Кінлі.

— перешкождали посадці літака. Тож альпіністи утримували майданчик для нього. — Коли ми повернулися з експедиції, то побачили зовсім іншу Аляску — за цей час озеро звільнилося від криги, а на деревах почали пробиватися листочки, — розповідає Юрій Кравчук. — Взагалі Аляска прекрасна тим, що тут багато незайманих куточків — природа оберігається дуже пильно. Екології тут велика увага. Хоча б така деталь: аль-

— Ми заповували продукти для експедиції у місцевих магазинах, — продовжує альпініст. — Помітили, що алкоголь там дозволяється відпускати лише тим, кому виповнився 21 рік. Продавець обов'язково при цьому вимагає пред'явити якийсь документ, що може підтвердити вік покупця. — А мені імпонує привітність мешканців Аляски, те, що вони вітаються навіть з незнайомими, — ділиться враженнями член експеди-

— кращих представників світового боксу. В українських альпіністів було ще кілька вільних днів, у які вони знайомилися з Аляскою, її мешканцями, їхніми звичаями і традиціями. І самі теж розповідали про Україну, обмінювалися сувенірами, адресами для подальшого листування і дружби.

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.
Фото члена експедиції Ігоря СЛУЧИКА.

Доторкнутися б до хмаринки.

Рудосільські дива: палац, ікона та підземелля

ОСТРІВЦІ ЗАБУТОЇ ІСТОРІЇ

Місце з дещо незвичайною назвою Руде Село (Володарський район Київської області) розташоване всього за 43 км від головної південної траси країни Київ—Одеса. Тисячі туристів їдуть до Умані повз непримітний поворот у районі Ставищ. Проте Руде Село може похвалитися не меншою кількістю родинонок, ніж знаменита «Софіївка». Є тут і дивовижний маєток польського магната Залеського, і чудодійна ікона, яка нібито зцілила шляхтича, і церква, що з'явилася завдяки листу діда Михайла Грушевського до російського царя. Одне слово, про це село можна писати і пригодницький роман, і дисертацію, але в газеті ми лише трохи підніmemo завісу цієї історії.

Палац Станіслава Залеського у Рудому Селі.

Факти плюс легенди

Незвичайні події в Рудому Селі почали відбуватися наприкінці XVIII сторіччя. Тоді місцевий магнат Станіслав Залеський захворів на астму і вирушив на лікування. Місцеві краєзнавці кажуть, що він оздоровлявся десь на Західній Україні, а інші вважають, що під священним для поляків містом Ченстохова. Там пан придбав ікону Божої Матері роботи невідомого галицького майстра, у

на нього за те, що той мовився йому, коли був хворий, і покинув, коли одужав. Станіслав Залеський був настільки вражений цією подією, що пообіцяв збудувати православний храм для ікони. Але виконати свою обіцянку не встиг — помер, і церква так і залишилася недобудованою. Насадки пана Залеського нічого нікому не обіцяли, і так би й залишився храм вічним довгобудом, якби у село не направили отця Захарія Оплокова, діда відомого історика й політика Михайла Грушевського. Як

була, як то кажуть, не ликом шита. Дізнавшись про ревізора, вони швидко зібрали кошти на добудову церкви. Так у Рудому Селі з'явився великий кам'яний Свято-Троїцький храм, який нині є пам'яткою архітектури XIX сторіччя. Хоча статус пам'ятки, як каже отець Ігор, ледь не став причиною її занепаду. Після доби атеїзму, коли церква слугувала колгоспним сховищем, будівельники не хотіли братися за ремонт, бо боялися, що пошкодять історичне надбання і будуть за це покарані. «Але купол провалився, і якщо не робити тут нічого, то храму вже не було б», — розповів отець Ігор. Та якщо для храму меценати знайшлися, то унікальний палац Залеського практично втрачено.

Українська Венеція

Станіслав Залеський знався на архітектурі, будівництві, був гарним інженером, тому і маєток спорудив собі незвичайний — у стилі класицизму. Деякі краєзнавці вважають: планування палацу вказує на те, що будували його за зразками віл відомого італійського архітектора Андреа Палладіо або під сильним впливом його споруд на околицях Венеції. Оточував будинок парк, який сьогодні — в занедбаному стані. Від маєтку відходило вісім алей. Під головною, як розповіли автору цих рядків у селі, було закопано трубу, що нагрівалася від спалювання сміття. Тому на алеї ніколи не лежав сніг. Крім того, для утеплення маєтку його спеціально прошили очеретом. Та сьогодні всі зразки енергоефективності прашурів знищено. 1991 року сталася пожежа, й від «венеціанського» палацу залишився лише фасад. За 22 роки він настільки зруйнувався, що сьогодні відновленню не підлягає — дерев'яні балки, які є основою конструкції будівлі, вже повністю прогнили.

Утім, за словами місцевих активістів, пам'ятку ще можна врятувати. Отець Ігор розповів, що в селі працювали архітектори, які ретельно все задокументували. Тож навіть якщо фасад впаде, його можна буде повністю відбудувати за наявними документами. А над погребом, де знайшли ікону і який, на відміну від палацу, дивом зберігся донині, рудосельці хочуть поставити каплицю, вважаючи, що це місце — особливе. Відчуття його унікальності могли б і туристи, якби інформація про такі місця, як Руде Село, була доступною, а палац Залеського — відбудовано. Тут є всі складові для зеленого туризму та туризму вихідного дня — чудова природа, історична та ду-

Рудосільська ікона у Свято-Троїцькій церкві.

ховна спадщина. Не вистачає лише інфраструктури та бажання відкривати свій край.

Оберіг, що завжди повертається

Ікона, що перебуває у Свято-Троїцькій церкві, насправді відома зціленням не лише пана Залеського. Місцеві мешканці стверджують, що вона не раз повертала здоров'я людям, які зверталися до неї. Водночас вистачало й тих, хто намагався її вкрати. Як розповів отець Ігор, після того як за Хрущова церкву перетворили на сховище, хрест спилили, а ікони, зокрема і Божої Матері, викинули на дорогу, та дорогий образ селяни переховували у своїх господарях.

«Уявіть собі звичайний погріб, хіба що краще побілений, а до нього кожної неділі люди сходилися», — каже отець Ігор. У 70-х роках у районі сталося велике пограбування. За одну ніч обікрали дві колгоспні каси.

Тоді ж зникла й ікона. Рудосельці думали, що не знайдуть свій скарб, аж поки хтось не прочитав замітку про бравого прикордонника, котрий не спокусився на хабар і затримав контрабандистів. У переліку конфіскації, який чесно передрукувала газета, була й ікона Божої Матері. В іншому селі ніхто б і не подумав їхати і перевіряти, адже ікон з такою назвою — сотні тисяч. Та інтуїція не підвела селян. Це виявилася саме їхня Божжа Матір. Потім була ще ціла епопея з тим, щоб повернути образ туди, звідки його вкрали. «Люди із села кидали дітей, господарство і їхали чергувати під управлінням, щоб ікону не віддали до музею», — розповів настоятель. На жаль, вже й за нинішніх часів були спроби викрасти рудосільську ікону, та, на щастя, вони завершувалися тим, що образ благополучно повертався на своє місце.

Тетяна ПАСОВА.
Руде Село—Київ.
Фото автора.

Дивом збережений погріб, де було знайдено рудосільську ікону.

Алея у парку Залеського, під якою ще в XIX ст. проклали спеціальні труби.

Над погребом, де було знайдено ікону, тепер планують збудувати каплицю.

Успіх не прийде до Вас.
Ви самі повинні дійти до нього

Марва Коллінз

Тому, хто не хоче літати, крила не потрібні

ІСТОРІЇ УСПІШНИХ

У Київському палаці дітей та юнацтва активісти учнівського самоврядування столиці відсвяткували ювілей — 15 років від дня народження лідерського руху в столиці. Представники минулих років зустрілися у великому дружньому колі. Найбільше прибуло молодіжних ватажків із Оболонського району столиці.

Відкривала захід **Lina Brouli**, режисерка і співачка. З нею, власне, ми і поговорили:

— Як лідерський рух допоміг вам реалізуватися в житті?

— Насправді, це стало основою моєї професії. Я працюю режисером на «Першому національному», а нині планую викладати режисуру в університеті театру та кіно.

— Чого б ви побажали школярам, які хочуть стати лідерами?

— Я побажала б усім школярам спершу спробувати, що це таке. Насправді ж, головне бути такою людиною всередині.

— А що означає «бути лідером»?

— Кожен трактує по-різному. Я сьогодні виконувала пісню «Режисер», і кожному людину я називаю режисером. Вона хоче чогось досягти, адже розуміє надзавдання: не просто стати відомим, бути крутим або обійняти якусь посаду. Потрібно для себе правильно трактувати і розуміти,

у чому суть цих процесів.

— У чому ви вбачаєте роботу своїх майбутніх дітей та онуків як лідерів?

— Чесно кажучи, я над цим поки що не замислювалася, тому не просто відразу сказати. Я зараз думаю про себе, про свою реалізацію, про своє становлення на ноги, хочу мати позитивне сприйняття життя, щоб у мене були гарні діти. Коли у мене з'являться думки з цього приводу, я відповім на ваше запитання.

На сцену з привітаннями піднімається **Оксана Добровольська**, начальник департаменту столичної освіти.

— Що для вас лідерський рух? — запитуємо в Оксани Миколаївни.

— О, лідерський рух — це моє життя! Тому що ми сьогодні зростаємо й самі реалізуємо себе у житті. Я знаю одне: тому, хто не хоче літати, крила не треба, а лідерам вони потрібні.

— Які проекти ви пам'ятаєте зі шкільного минулого?

— Дуже багато: наприклад, тематичні вечори. Ніколи не забуду дуже гарний захід «15 республік, 15 сестер».

— Хотіли б ви, щоб ваші онуки і діти були лідерами?

— Я вже сьогодні зі сцени пообіцяла, що хочу дочекатися того дня, коли діти лідерів зберуться у залі палацу дітей та юнацтва.

— Чим, як ви вважаєте, відрізняється лідер від звичайного учня?

— Звичайний учень — чи незвичайний, лідер — чи не лідер... Якщо ти в цьому житті хочеш принести якусь користь суспільству, у тебе в душі завжди буде лідерство.

Лідери столиці з теплом згадують свого «хрещеного батька» — Бориса Жебрівського, в якого виникла ця ідея — провести всеукраїнський збір. Так, з 2 по 11 вересня 2006 року в Міжнародному дитячому центрі «Артек» за підтримки Міністерства освіти і науки України відбувся перший Всеукраїнський навчально-оздоровчий збір лідерів учнівського самоврядування. Самого Бориса Михайловича на зустрічі не було, але головні його слова передали під радісні оплески зали: «Спілкуючись з вами, дорослими, я переконуюся в тому, що все було

зроблено правильно: результат є!»

Кульмінацією нинішнього свята став показ фільму, який створили колишні шкільні лідери. Коли ж усі вийшли із зали, настав час дружних і теплих обіймів, настільки щирих, що хочеться вірити у дружбу, для якої немає обмежень у часі.

У холі зустрічаємо колишню лідерку школи № 125 Дніпровського району, **Карину Кристу**:

— Які найкращі спогади, пов'язані у вас з лідерством?

— У мене дуже багато спогадів! Звісно, це різні збори, табір «Артек», різноманітні виїзди на природу. Дуже багато було смішних ситуацій, які назавжди житимуть у моїй пам'яті. Лідерство — це радість!

— Як вважаєте, ви мали переваги перед звичайним учнем?

— Це, безумовно, велика популярність: тебе всі знають і поважають, з'являється багато друзів.

— А ви б хотіли, щоб ваша дитина була активістом шкільного самоврядування?

— Я вже про це думала, було б досить непога-

но. Але, на жаль, не у всіх школах лідерство — поширене явище. Це пов'язано, мабуть, із неорганізованістю освітньої системи.

Маємо надію, що це не останні кроки київського руху і ми ще побачимо багато проектів та змін!

Репортаж із зустрічі учнівських лідерів підготували

Наталія
ЛАГОДИНСЬКА,
Аліна ПОЛІЩУК.

Фото надане інформаційно-творчим агентством «ЮН-ПРЕС».

Це — більше, ніж спорт. Це — свобода

БЛІЦ-ЕКСТРИМ

Останніми роками дедалі більше молоді захоплюється екстремальними та нестандартними видами спорту, які шокують дорослих і приваблюють дітей. Тож якщо зустрінете хлопця, який збирається стрибнути з високого паркану, не поспішайте викликати «швидку». Видовищні і ризиковані трюки — це нове захоплення молоді, це — паркур.

Як стверджують студенти, паркуром нині захоплюється мало не кожен другий юнак. Не всі зважуються на складні елементи, проте о п а н у в а т и засади до снаги кожному. Він полонив серця молоді після виходу на телеекрани фільму «Ямакасі», в якому звичайні хлопці з околиць Парижу продемонстрували дивовижну вправність, перестрибуючи з даху на дах та виконуючи віртуозні салто. Чим не взірєць для наших шибайголів?

Паркур — це вид спорту, що включає в себе легку атлетику, гімнастику, акробатику, скелелазіння, бойові мистецтва та полягає у стрімкому подоланні перешкод з використанням лише власного тіла — без жодних допоміжних засобів.

Започаткований він у Франції Девідом Беллем та його другом Себастьяном Фуканом, які для мільйонів стали кумирами. Так само як і будь-який інший вид спорту, паркур побудований на глибокій філософії особливого світосприйняття. Головне його правило: «Немає кордонів — є лише перешкоди. А найперша перешкода — це ти сам».

На перший погляд може здатися, що займатися паркуром українською небезпечно, але якщо

перед виконанням складних трюків відпрацювати їх в спортивному залі, то ризик зводиться до мінімуму. Ми відвідали один із гімнастичних залів Києва, де початківці та більш досвідчені трейсери (ті, хто займають-

скоротити шлях або просто втекти від собак).

— А чи потрібне якесь особливе екіпірування для занять? У чому взагалі тренуються трейсери?

— Загальноприйнятої спортивної форми немає. Необхідно мати лише м'які кросівки та зручні штани. Ну і головне — бажання займатися.

— Що б ти порадив тим, хто щойно почав займатися паркуром?

— Перш за все, не зупинятися ні перед чим. Спочатку буде важко, але з часом ти почнеш відчувати легкість рухів та думок. Треба стежити за порядком дня (це дуже важливо), правильно харчуватися

і в жодному разі не вживати алкоголь та курити. Спорт та шкідливі звички — речі несумісні. На жаль, в Україні переважна більшість молоді обирає пляшку пива замість години тренування в спортивному залі. Мій особистий вибір — це здоровий спосіб життя, чого й хочу побажати іншим.

Євген
ШАПОВАЛ,
Олена САЯПІНА.
Фото: Олександр Анастасій Сироткіної.

ФОТОФАКТ

У Національному університеті «Острозька академія» 80 молодих інтелектуалів з різних областей України під час молодіжного форуму «Проектні дні» представили свої соціальні, бізнесові, благодійні та мистецькі проекти.

На знімку: спудей НУ «Острозька академія» Олександр Пахальчук під час захисту свого проекту короткометражних фільмів про старовинний Острог та відроджену Острозьку академію, який відзначено в номінації «Україна».

Фото Мар'яни СІНЧУК.

У Чернівцях випустять студентський «Альманах поезій»

Творча група «Verlibr» за підтримки ректорату Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича має намір випустити «Альманах поезій».

Студентський парламент ЧНУ звернувся до тих спудей, які пишуть вірші, і запропонував їм взяти участь у творчому проекті. Нині відбір матеріалів для «Альманаху поезій» майже завершено. Також на його сторінках планують розмістити фотографії талановитих студентів. Таким чином молодь має змогу проявити свою індивідуальність і креатив.

Сергій СУЛИМА.

Я працюю замість... Джеймса Бонда

ЖИТТЯ ЗА КАДРОМ

Дивлячись кінофільми, ми захоплюємося подвигами героїв, нам здається, що вони такі мужні та сміливі. Але чи замислювалися ми про те, хто виконує ці трюки? За кого насправді переживають вдома діти та дружина? Так, це — каскадери.

Їх обличчя не знають глядачі, але саме вони виконують соло чи не в кожному бойовику, чим справедливо заслуговують на звання сірих кардиналів кіноіндустрії. Про те, як довелося стати трюкачем, нам розповів 52-річний український каскадер Володимир Строкань (на знімку).

Народився він у київській робітничій сім'ї, батько й мати працювали на авіазаводі. Родина була великою, батько та старші брати захоплювалися мотоспортом, тож пристрась до швидкості перейняв і Володимир. Уперше він сів на мотоцикл, коли йому було 5 років.

— У батька був мотоцикл із коляскою, я ще до педалі не діставав, тому сидючи на баку, керував грізною машиною разом із татом, але відчуття вже тоді сподобалися (посміхається). Коли виріс, професійно займався мотокросом та став майстром спорту, після школи перейшов і в автоспорт.

Починалося все з роботи водієм, потім потрапив на кіностудію імені О. Довженка в піротехнічний цех. Коли познайомився із майбутніми колегами, досвід мотогонки став у нагоді. Тоді знімали військову картину, з цеху було задіяно три мотоцикли з візками (кольору хаки) і я стежив, щоб вони добре працювали.

Так і познайомився з відомими каскадерами Олександром Філатовим, Михайлом Даніловим, В'ячеславом Дубініним, Віталієм Васильком.

Вони робили перевероти на мотоциклах, а я допомагав їм під час виконання трюків. Так і сам навчився засадкам каскадерського мистецтва.

І почалося бурхливе життя: зйомки, відрядження, стрибки, перевероти, падіння.

Мій перший серйозний трюк був таким: потрібно було розігнатися на авто і вскочити у фургон іншої машини. А режисера тоді більше хвилювало, чи не розіб'ю я машину, адже іншої не було.

Постановка починається зі сценарію, який каскадери вивчають, потім з режисером і оператором обирають техніку виконання. Деталі продумуємо уже самі.

За тиждень до зйомок розбираємо машину, ставимо дуги безпеки (це обов'язково), анатомічне сидіння, реміні. Ризик є завжди, ми намагаємося передбачити все, та неможливо знати, як поведе себе та чи інша техніка, тому травм уникнути вдається не завжди.

На час роботи у кінопроекті я оформлюю страховку на 25 тисяч гривень. Це найбільша страхова сума для України у разі летального випадку. Найвідповідальніше для нас — спільна робота із акторами, бо від тебе залежить їхнє життя.

Володимир важко зітхнув і перевів подих. А потім зізнався, що одного разу через брак часу на підготовку трюку він знехтував усіма правилами безпеки. На відео показав той переверот на «Мерседесі», де життя залежало лише від звичайнісінького авто-ременя.

Випадало відчайдуху виконувати також трюки на висоті, з вибухами та вогнем, то доводилося збивати

перехожого на машині, то самому бути в ролі жертви. Тому й не дивно, що універсального каскадера запрошують і в закордонні проекти. Він уже знімався в стрічках в Італії, Чехії, Польщі, Німеччині, Китаї, Фінляндії та Норвегії.

— Звичайно, за кордоном більше коштів витрачається на зйомки, тому й умови крапші, — розповідає про істотні відмінності між

але попри все (чотири години сну на добу) він тішить телеглядачів новими «фокусами», а також згодився на зустріч з нами.

— Коли я знімався у двох проектах — у Ялті (серіал «Пончик Люся») та в Києві (на кіностудії О. Довженка), — буквально жив у потязі «Київ—Ялта». Можна було б і на літаку (і швидше, і комфортніше), але можуть зашкодити погодні умови, і зйомки могли б зірватися. У нашій професії нині можна зустріти представників прекрасної статі, хоча іноді жіночі ролі доводиться виконувати й чоловікам. Тоді, звісно, ми з'являємося у кадру в перуці. Мені, приміром, довелося маскуватися під Інну Гомес, коли ми працювали над рекламним роликком пепсі-коли. У російському фільмі «Злодії в законі» над постано-

Впадають в око спеціфічні деталі: поламні машини та ляльки, дуже схожі на людей.

— Я сам роблю манекени для зйомок, якщо потрібно, — пояснює каскадер. — Зазвичай, це — жертви нещасних випадків на дорозі (посміхається). Мені подобається знаходити такі матеріали, які б нагадували живу істоту. І хоча на роботі мені доводиться розбивати машини вщент, мені їх шкода, і я... забираю їх додому. Може комусь знадобляться запчастини...

У щільному графіку легенда вітчизняного кінематографу ще й знаходить час, щоб передати досвід молодому поколінню — працює викладачем у Національній академії керівних кадрів культури і мистецтв, знімається в новому

Фото з сайту livejournal.com.

вочними каскадерськими трюками я працював із Наталією Дорієвою. Я грав бандита (замість Акопана), а вона була нещасною жертвою, яка переходила дорогу з дитячим візочком. Моїм завданням було збити коляску, не зачепивши жінку. Зазвичай такі трюки виконують на швидкості не більше 60км/год.

Володимир також показав, як живуть каскадери. Нині він мешкає у приватному секторі Святошинського району столиці. Будинок йому дістався у спадок від батьків.

військово-пригодницькому фільмі «Доставити за будь-яку ціну» і погодився на участь у проекті Володимира Зеленського «Пороблено в Україні»...

Ось така вона — романтична професія каскадера, іноді — без шансу на другий дубль і без гарантії безпеки, зі своїми плюсами та мінусами. І такий стиль та ритм життя витримують лише сильні особистості...

Аліна КУЧЕРЕНКО.
Фото надане автором.

Досліджуємо підземелля

СПЕЛЕОЗАХОПЛЕННЯ

Спелеотуризм — розвага, яка прийшла до нас порівняно нещодавно. Цей своєрідний вид спорту виник ще в СРСР на початку 60-х років минулого століття у Криму, Красноярську та на Уралі й згуртував навколо себе найсміливіших.

Така екстремальна забава потребує чималої підготовки до заповітного спуску. Страхувальні мотузки, карабі-

ни, освітлення — це все є важливим елементом дослідження підземного світу власними силами.

Виявляється, у Києві діє спеціальний спелеоклуб, де всіх охочих навчають цієї нелегкої справи. Підготовчий курс включає два місяці теоретичних і практичних занять. Другий рівень спелеопідготовки, після проходження й успішного заліку, дає змогу відвідувати вертикальні печери з інструктором.

Один з учасників цього клубу — Єгор Яковлев. Чотири роки занять не минають марно, тому тут він — у своїй стихії. У хлопця в арсеналі — спуски до найглибших печер, одна з яких — Нахмівська на плато Карабі в Криму. Коли я запитала у нього, що саме надихнуло на це небезпечне заняття, причина виявилася дуже простою: бажання спробувати себе в чомусь новому, не сидіти на місці. Ризик — велика справа, а народжений ризикувати — не сидіти на місці.

Спелеотуризм — нелегкий вид спорту, і в ньому є свої нюанси. Насамперед це — здоров'я та витримка, вміння зважитися в критичних та непередбачуваних ситуаціях на відчайдушний вчинок. Адже цей вид активного відпочинку передбачає малосприятливий для людського організму клімат печер з високою вологістю повітря й зниженою температурою. Відчайдухів може збивати з пантелику

складність маршрутів, тому, якщо ти спелеотурист-початківець, профі пропонують спочатку обирати порівняно неглибокі печери.

Відсутність природного освітлення не може не шокувати. Тому одним з найголовніших атрибутів спелеологів і спелеотуристів є світло. Це спорядження має бути найкращим, бо саме ці промені у підземеллі рятують у найскрутніших ситуаціях, тому економити на обладнанні не варто. Твоє життя залежить тільки від тебе і надійності твого спорядження. А перешкоди в печерах можуть бути досить різноманітними, то сніжними, то водними залежно від рівня спуску.

Спелеологія — це не просто мотузки, спорядження та карабіни. Це також романтика. Побувати там, де ніколи і не мріяв. Тож якщо шукаєш на літо нових вражень, спробуй себе у чомусь новому!..

Олена СКАЧКО.
Фото надане автором.

ТУРНІКБУМ

Гімнастика під знаком нью

Нині молодь на турніках не просто тренує м'язи, а й виробляє дивовижні гімнастичні трюки. Це — новий вид спорту, який називається street workout. Популярний цей різновид вуличного тренування і на Рівненщині. Зокрема, в Острозі своє дозвілля таким чином проводить близько півсотні юнаків. Серед них і **Тарас Зінчук (на знімку).**

— **Tarace, street workout — спорт чи швидше молодіжна течія?**

— Street workout, тобто вуличні тренування, дійсно, можна назвати видом спорту. В Україні його лише недавно офіційно визнали. Хоча термін «молодіжна течія» також підходить, адже він став основним заняттям та способом спілкування молоді.

— **У своєму місті ти був першим, хто спробував займатися гімнастикою на турніках. Звідки дізнався про цей вид спорту?**

— Я побачив відео на «Ютюбі», де американський турнікмен Ganibal виконував різні видовищні трюки на вищому рівні. Тоді разом із друзями, В'ячеславом Франковським та Назаром Ваколюком, почали тренуватися. Не все вдавалося відразу, але результат не забарився.

— **Ти маєш багато послідовників. Це твої однолітки? Де тренуєшся?**

— Коли почали займатися, результати своїх досягнень викладали в Інтернет. Відтоді багато людей виявили бажання приєднатися до нас, були цьому раді. Сьогодні навчаюся, тож не завжди виходить тренуватися в компанії. Серед моїх однодумців — хлопці віком 12—25 років. А оскільки street workout — це вуличні тренування, то нас можна побачити на стадіонах, спортивних майданчиках.

До речі, вуличною гімнастикою займаються і дівчата. Інша справа, що вона відрізняється складністю виконання елементів та розвитком різних груп м'язів.

— **А з чого ж починають новачки? І взагалі, які трюки можна виконувати на турніках?**

— У будь-якому виді спорту потрібна хоча б мінімальна фізична підготовка. Так і тут. У street workout є певні оцінки,

показники, за якими можна охарактеризувати чи дізнатися стан своєї фізичної підготовки. Це п'ять розрядів, кожен із яких потребує певних досягнень. Наприклад, підтягнутися визначену кількість разів, виконати якісь елементи тощо.

Новачки зазвичай починають з елементарних підтягувань та віджимань. На турніку можна виконувати безліч різноманітних трюків, які належать до різних напрямків стріт-воркауту — тобто джимбару, акробатики, гімнастики та просто силових елементів. Така гімнастика до снаги лише тим, хто веде здоровий спосіб життя.

— **А взимку займаєтесь?**
— Звичайно! Понад те, зима — це основний час для тренувань та загартовування.

Спілкувалася Анастасія АДАМЧУК.
Фото надане Сергієм Зінчуком.

«Луганськтепловоз» готовий випускати для Укрзалізниці два—три потяги на місяць. Як зазначив його директор Павло Цеснек, у підприємства достатньо для цього потужностей. А поки що «Луганськтепловоз» живе за рахунок замовлень росіян, *інформує наш власкор Алла Антіпова*

За даними асоціації «Укравтопром», у травні 2013 року ЗАЗ уперше вийшов у лідери з продажу нових легкових автомобілів. Крім того, одразу три моделі ЗАЗ — «ЗАЗ Sens», «ЗАЗ Lanos» і «ЗАЗ VIDA» — увійшли до ТОП-5 найпопулярніших авто в Україні (*«Економічна правда»*)

Чому крапля гарячої води стає на вагу золота, або Як приборкати тарифних зміїв

КОМУНАЛЬНІ ПОСЛУГИ

В Одесі триває планова перевірка магістральних і позабудинкових трубопроводів. Рідину в мережу подають під підвищеним тиском.

Гідравлічні випробування тривають, доки не встановиться нормативний тиск в 16 атмосфер. Тепловики переконують, що навіть невеликий ремонт теплотрас і котелень — дуже витратний процес. Не кажучи вже про капітальний ремонт, якого трубопроводу потребують уже не перший рік. Тому нині своєчасна оплата комунальних рахунків просто необхідна. Тим часом наприкінці квітня заборгованість споживачів перед підприємством становила близько 470 мільйонів гривень, а юридичних осіб — близько 53 мільйонів.

А борги самого комунального підприємства сягнули, за інформацією заступника голови Одеської обласної державної адміністрації Валерія Матковського, 1 мільярда 53 мільйонів гривень. Це найвищий показник заборгованості підприємств ЖКГ не тільки в Одеській області, а й в Україні.

Валерій Матковський, компетентність якого не викликає сумнівів, на нещодавньому засіданні колегії облдержадміністрації за присутності першого заступника міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Олександра Аліпова, зробив похмурий прогноз, що опалювальний сезон 2013—

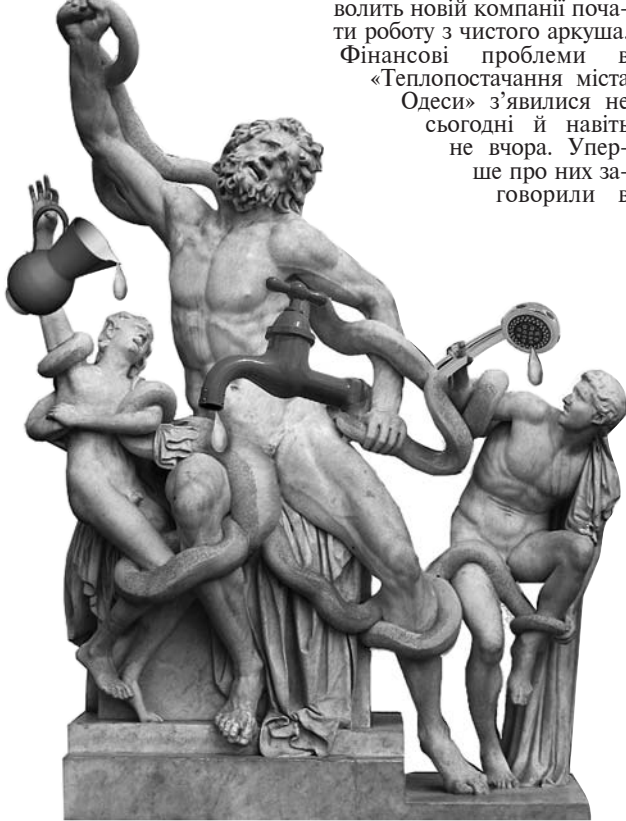
тягом багатьох років постачанням тепла у квартири займалося комунальне підприємство «Одестеплокомуненерго». Не навчившись працювати в умовах ринкової економіки, воно накопичило величезні борги за спожитий газ. І тоді провели організаційні заходи — з'явилися АТЗТ, ЗАТ з аналогічною назвою. Не виключаю, що вони є на папері й донині. І що вони загрузли в боргах, які ніколи не буде погашено.

На світ з'явилося нове підприємство — «Одестеплоенерго». Успішно набравши боргів перед постачальниками газу, і воно наказало довго жити. У 2006 році Одеська міськрада приймає рішення про реорганізацію цих комунальних підприємств, на базі яких було створено нове — «Теплопостачання міста Одеси». Було затверджено акти передачі, згідно з якими всі зобов'язання «Одестеплокомуненерго» і «Одестеплоенерго» перед кредиторами, всі зобов'язання дебіторів перед комунальним підприємством, а також усі активи і пасиви перейшли до правонаступника — комунального підприємства «Теплопостачання міста Одеси».

Це підприємство змогло залучити кредит комерційного банку «Надра» для модернізації та капітального ремонту тепломереж. Але й у «Теплопостачання міста Одеси» через кілька років виникли фінансові проблеми. До слова, 2012-го комунальне підприємство сплатило банку «Надра» 50 мільйонів гривень відсотків

Крім того, перелік об'єктів, які отримає банк, якщо тепловики не зможуть розрахуватися з боргами, поповнився чотирма будівлями на проспекті Добровольського та вулиці Космонавтів загальною вартістю 4,5 мільйона гривень. Нині заставою охоплено нерухомість на 100 з гаком мільйонів гривень.

Тепловики стверджують: постачаючи теплову енергію, вони не отримують жодного о

прибутку і виходять на так званий нуль, а населення, в кращому випадку, сплачує лише за поточні витрати підприємства. Тобто фантастичних збитків у підприємства бути просто не повинно, адже воно не витрачає кошти на модернізацію тепломереж, закупівлю нового обладнання, ремонт котелень.

Нагадаємо, що в 2009 році Кабінет Міністрів прийняв рішення про те, що платіжі населення за тепло і гарячу воду можуть надходити тільки на банківські рахунки зі спеціальним режимом використання. З цих рахунків кошти можна витрачати тільки з єдиною метою — для закупівлі газу та погашення боргів перед газовими компаніями.

В «Теплопостачання міста Одеси» вкотре схитрували — спецрахунок відкрили, але в договорах зі споживачами вказали старі банківські реквізити. У результаті простої махінації значна частина фінансових потоків потекла в іншому напрямку.

У держави поцупили 260 мільйонів гривень. Ці кошти витратили на консалтингові послуги, 850 тисяч пішло на ремонт фасадів, закупівлю бензину тощо. Прокуратура Приморського району за фактом розкрадання коштів порушила кримінальну справу.

По суті, комунальне підприємство «Теплопостачання міста Одеси» перетворилося на гігантську «чорну діру», в якій безслідно зникали сотні мільйонів гривень, що їх населення міста сумлінно спла-

чувало за спожиті комунальні послуги.

Схоже, однак, реформаторську сверблячку до кінця ще не вилікували в Одеській міській раді. 8 липня 2011 року було створено чергове «теплове» комунальне підприємство — «Одеська паливно-енергетична компанія» (ОПЕК). Йому передали котельні та мережі «Теплопостачання міста Одеси». Останнє при цьому ліквідовувати не збираються — на ньому так і виситимуть борги, що дозволить новій компанії почати роботу з чистого аркуша.

Фінансові проблеми в «Теплопостачання міста Одеси» з'явилися не сьогодні й навіть не вчора. Уперше про них заговорили в

2006—2007 роках. Пояснювали наростаючі, немов снігова куля, борги, як правило, трьома чинниками: невідповідністю затверджених тарифів реальній ринковій вартості послуг, поганою платіжною дисципліною одеситів і специфікою розрахунків у цій сфері (газ треба купувати на початку місяця, а споживачі розраховуються в кращому разі до середини наступного). І для підтримання підприємства на плаву знадобилися банківські кредити.

Порожній кран і дірява кишеня

Гаряча вода в крані не з'явиться, якщо цього не захоче міська влада, яка керує комунальними підприємствами Одеси. Скаржитися на відсутність води марно. Первинна інстанція, яка розглядатиме заяву, — ЖЕК, будинкоуправління, ЖКС. Саме ці організації уклали договір про постачання тепла і гарячої води з комунальним підприємством «Теплопостачання міста Одеси». Відсутність прямого договору споживачів з комунальним підприємством позбавляє їх права домагатися елементарної побутової послуги — гарячої води. Комунальники не проявляють ентузіазму, коли йдеться про укладення прямих договорів з населенням про постачання тепла і гарячої води. Чому? Процедура підготовки та укладання прямих договорів з населенням ще, так би мовити, детально не відпрацьована. Для цього необхідно підготувати нормативну базу, в тому числі, отримати ліцензії на такий вид діяльності, провести локальний енергоаудит, встановити прилади обліку теплової енергії. Ці етапи

сьогодні відпрацьовують у Києві. Перші результати експерименту можна буде побачити лише наприкінці року, після чого можна робити відповідні висновки.

До речі, в багатьох європейських містах, де є централізоване опалення, наприклад, Варшаві чи Амстердамі, немає такої проблеми як виконавець послуг. У них немає прямих договорів з населенням, і при цьому немає проблем з теплопостачанням. Там просто проведено модернізацію мереж, і це дозволяє надавати якісні послуги.

Специфіка тарифоутворення по гарячій воді полягає в тому, що з 6,5 тисячі будинків, які перебувають на балансі міської ради, тільки 15 відсотків оснащені тепловими загальнобудинковими лічильниками. Вони — не дефіцит, і встановити їх нескладно. Проте в Одесі їх практично немає. Чому? Мешканці платять за метри квадратні або кубометри, а рахунки будинку виставляють у гікалоріях. І навіть якщо у квартирах є лічильники на гарячу воду, то вони можуть рахувати тільки водометри. Вони не вимірюють тепло на вході та виході, а відповідно і не рахують гікалорії. Багатомільйонні борги ЖЕКів за комунальними платежами, крім боргів за спожиті одеситами послуги, ще накопичуються і через надання рахунків за спожиту гарячу воду. Так, якщо взяти середньостатистичний одеський житловий будинок, то на місяць він приблизно споживає 1500 кубометрів гарячої води. Якщо цю кількість розділити на 22,5 кубометра (1 гікалорія нагріває саме 22,5 куба води до температури 55 градусів згідно з діючими нормами), виходить, що в середньому середньостатистичний будинок має платити за 60 Гкал. Однак, як правило, ЖЕКам виставляють рахунок значно більший, ніж фактично спожитий обсяг води. Це відбувається через значні втрати тепла на шляху від виробників до кінцевих споживачів. Ця схема видається досить прозорою тільки на перший погляд. А всі втрати на теплотрасах і водогонях перекладаються на ЖЕКи і, врешті-решт, — на звичайних споживачів.

Тож виходить, що ситуація вигідна для всіх сторін: монополістів, ЖЕКів і міської влади. Для всіх, крім пересічних споживачів, яких зазвичай просто ставлять перед фактом про чергове підвищення вартості тих самих послуг. У цій ситуації крайніми виявляються не ЖЕКи, в яких теж вистачає проблем, а звичайні городяни, котрим приходять платіжки за комунальні послуги. Проте, як правило, саме ЖЕКи як замовники низки комунальних послуг зобов'язані надавати послуги громадянам якісно і в повному обсязі. Цього, через

низку причин, не відбувається. Часто-густо маємо випадки, коли вода з гарячого крана в багатоповерхових будинках у квартирах стікає від 15 до 30 хвилин у нічний і ранковий час. Навіть якщо у квартирі немає лічильників на воду, будинкові лічильники все одно рахують спожиту воду. А ЖЕКи розбивають цей обсяг на всі квартири, надсилаючи мешканцям відповідні платіжки з надання послуг. При централізованому постачанні гарячої води нормативи температури води в точці розбору мають бути не менш ніж 50 градусів і не більш як 75 градусів. За температури води 45—49 градусів споживач має право на зменшення оплати за весь період відхилення на 10 відсотків. За температури 40—44 градусів оплата зменшується на 30 відсотків за весь період відхилення. Якщо температура води нижча, ніж 40 градусів, оплата не здійснюється за весь період відхилення. Якщо температура гарячої води не відповідатиме встановленим показникам, споживач запрошує представника виконавця для складання та підписання акта-претензії. Представник має з'явитися до споживача не пізніше, ніж протягом двох робочих днів. Якщо він не з'явиться в зазначений термін або відмовиться підписати акт, той вважається дійсним, якщо його підписали не менш як два споживачі. Крім цього, необхідно звернути увагу споживачів на те, що в акті, який складається в довільній формі, має бути вказано параметри порушення якості, а також дата початку відсутності послуги або надання її неналежної якості, а також період порушення. Акт-претензія є підставою для перерахунку розміру оплати за комунальні послуги. Його складають у двох примірниках для кожної зі сторін. Споживач передає акт-претензію виконавцю, який протягом трьох робочих днів вирішує питання про перерахунок платежів або вручає споживачу обґрунтовану письмову відмову в задоволенні пред'явлених вимог. У разі необґрунтованої відмови виконавця від проведення перерахунку споживач має право звернутися до суду. Нагадаємо споживачам, що за позовами, пов'язаними з порушенням прав споживачів, вони звільняються від сплати державного мита.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

Колаж Олексія КУСТОВСЬКОГО.

ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ РОЗДУМІВ

За даними Держстату, за підсумками минулого року, втрати води, поданої споживачам, становили 1,2 млрд. куб. м, або 23,26 відсотка від загального обсягу, що надійшов до мережі. При цьому в окремих регіонах цей показник ще вищий. В Одесі ця цифра сягає 40—45 відсотків, тобто труби — суцільне решето. Щодня під землю в Одесі потрапляє 300 тисяч кубометрів гарячої води. Не краді в справі і з опаленням: так, якщо обсяг втрат води в 2010 році залишився на рівні попереднього періоду, то втрати тепла порівняно з 2009 роком зросли з 12,3 до 13,4 млн. Гкал. Це становило 13,91 відсотка від усієї кількості тепла, наданого споживачам, включно з населенням.

Кому «скинути» військове містечко в Яворові

Мешканці обстоюють свої права на акціях протесту

Господарські проблеми 53-го військового містечка, розташованого в місті Яворові Львівської області, не розв'язуються роками. Тут проживає майже 3 тисячі мешканців, серед яких — родини військовослужбовців, ветеранів та інвалідів. Картина у Яворівському гарнізоні — сумна. Дороги — у вирвах, вода — «сіробуромашинова», за електрику платять майже на 20% більше, ніж жителі інших вулиць райцентру.
А дружини військовослужбовців народжують... юридичних осіб.

Населений пункт чи вулиця?

— Абсурд: немовля, прописане у військовому містечку, автоматично стає «підвищентарифним» платником за світло, хоча в паспорті мамі-офіцерші місце проживання вказано: Яворів, вулиця Івана Хрестителя...», — сумно іронізує Жанна Терещенко, дружина полковника-«афганця».

За словами юриста Яворівської КЕЧ району Ірини Прийми, торік Львівський господарський суд ухвалив безпрецедентне в нашій державі рішення на користь жителів 53-го військового містечка. Позовну заяву будинкоуправління Яворівської КЕЧ було задоволено в частині внесення жителів військового мікрорайону Яворова до списку субспоживачів. Отож мешканці мали б уже платити за електроенергію не по 36 коп., як це було досі, а по 24 коп.

Однак це рішення Львівським апеляційним господарським судом скасовано, що, на думку юриста І. Прийми, «не відповідає ні нормам українського законодавства, ні здоровому глузду».

За всіх урядів та президентів мешканці військового мікрорайону Яворова домагалися своїх прав за допомогою акцій непокори, бо ПАТ «Львівобленерго» через борги Міноборони в найлютіші морози залишало квартири, школу, садок, офіцерський гуртожиток, військову частину без електропостачання. Хоча цивільні боргів не мали.

По декілька тисяч яворівчан перекривали міжнародну автотрасу Львів—Краків з гаслами: «Загнали в темряву Яворівський гарнізон — заженете й Україну!». За нинішньої влади вирі-

На вулиці Івана Хрестителя у Яворові, де живуть військовослужбовці, отець-капелан Володимир Шидловський спілкується з мешканцями військового містечка.

шили вже діяти винятково у правовому руслі: та й це, на жаль, не дало результату.

Річ у тім, що ПАТ «Львівобленерго» трактує 53-тє військове містечко Яворова як населений пункт, тобто — як юридичну особу. А це, у свою чергу, б'є по кишені не лише родин вояків, а й державі: адже так значно зростають субсидії для військових пенсіонерів, інвалідів, вдів. Отож чималі суми з держбюджету спокійно перекочовують у приватну компанію. Саме на цьому акцентувало увагу в позовній заяві будинкоуправління №1 Яворівської КЕЧ району, яке просило, зокрема, зобов'язати публічне акціонерне товариство «Львівобленерго» здійснити перерахунок вартості спожитої електроенергії мешканцям військового містечка №53 у м. Яворові Львівської обл. як субспоживачам. І господарський суд позов підтримав. Та не довго раділи родини вояків виграній справі: апеляційний суд це рішення скасував.

За словами начальника Яворівської КЕЧ ра-

йону, підполковника Федора Савицького, чимало мешканців військового містечка Яворова належать до пільговиків, а саме: ветерани війни, ветерани органів внутрішніх справ та військової служби, громадяни, які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС, багатодітні, пільговики місцевого значення, яким відшкодовує держава пільги. У зв'язку із застосуванням тарифу за електроенергію як для населеного пункту відшкодування пільг та субсидій у період з лютого по жовтень становить 48564,31 грн., а як для населення — 36014,52 грн. Отож різниця у відшкодуванні пільг та субсидій — 12549,79 грн. Відчуваєте різницю?

По суті, триває суперечка: військове містечко — це населений пункт чи лише одна з вулиць Яворова. Розташоване воно тільки на вулиці Івана Хрестителя, на початку якої платять за електроенергію по 24 копійки, а на території військових — по 36.

— Отож така тарифна політика завдає серйозних збитків не лише

сім'ям військових, а й державі, — переконаний офіцер.

Інвестиція, від якої відмовляються

Голова Яворова вважає, що без копійки грошей з державної казни Міноборони хоче передати все майно містечка на баланс міста.

Але на те, щоб привести до пуття під'їзди, дахи, всі комунікації, потрібно близько 30 млн. грн. А таких грошей у держбюджеті-2013 не закладено. Хто знає, чи будуть вони і в наступних роках...

— Тому почергова передача майнового комплексу військового містечка на баланс Яворівської міськради — це єдиний вихід із зачарованого кола. Та й державі військові електромережі в копійку не влетять, бо керівництво ПАТ «Львівобленерго» мене запевнило офіцій-

но, що вкладе близько 600 тис. грн. інвестицій в налагодження електропостачання 53-го військового містечка Яворова. Звісно, якщо Міністерство оборони, нарешті, схаменеться і не буде глухим до бід майже 3 тисяч мешканців, — наголосив яворівський голова.

— З оплатою за світло і наша церква Покрови Пресвятої Богородиці, яку родини вояків 10 років будували на території Яворівського гарнізону, має проблеми. Але найбільше страждають сім'ї офіцерів, прапорщиків, контрактників, де дружини — безробітні. Я готовий відправити службу Богу за здоров'я будь-якого чиновника, народного депутата, міністра, який перейметься по-християнськи бідами 53-го військового містечка Яворова і допоможе людям у їх стражданнях..., — каже отець-капелан Володимир (Шидловський).

Людмила ШУБІНА.
Яворів
Львівської області.
Фото автора.

ПРЯМА МОВА

«Який вихід із критичної ситуації, що склалася у військовому містечку? Досить простий, — каже міський голова Яворова Львівської області Степан Венгерак. — Ще 23 листопада 2012 року було скликано позачергову сесію міськради. Причина — колективна заява мешканців військового мікрорайону, де проживає близько 3 тис. осіб, про надання згоди на прийняття у власність територіальної громади міста Яворова системи електропостачання житлового фонду військового містечка №53. І депутати дали добро. Але така позиція не була підтримана Міністерством оборони України. Я вже замучився переписуватися з міністрами, які змінюються в державі, як рукавички. На жаль, усі вони — одним миром мазані. Ось нещодавно знову моє звернення «відфутболили» з Міністерства оборони у Головне квартирно-експлуатаційне управління Збройних Сил України. А звітди не забарилася чергова відписка».

«Я плачу податки. Де дороги?»

Акцію під таким девізом влаштували полтавські автомобілісти. Проїхавши міськими вулицями, які «ілюстрували» її найвиразніше, вони зупинилися біля будинку, де розташовані офіси Служби автомобільних доріг у Полтавській області та дочірнього підприємства «Полтавський облавтодор».
Тут біля входу в приміщення водії покляли побиті внаслідок маневрів на вибоїнах колеса своїх автовок і поламані деталі. Протестуючи проти бездіяльності відповідальних за стан доріг служб, учасники акції наголошували на тому, що у вартість пального, яке вони купують на заправних станціях, входить податок на підтримання наших доріг у належному стані.

При цьому дороги останнім часом лише руйнуються. То куди

ж діваються заплачені автомобілістами гроші? Щоб одержати відповіді на це та інші запитання, протестувальники підготували письмове звернення до посадовців, яке передали їм під час акції. Зустрівшись із невдоволеними власниками легковиків, заступник начальника Служби автомобільних доріг у Полтавській області Анатолій Мягкохліб повідомив, що цього року на ремонт шляхів із бюджету надійшло коштів менше десяти відсотків від визначеного нормативами фінансування. Подібна акція відбулася нещодавно і в другому за чисельністю населення місті Полтавщини — Кременчуці.

Василь НЕЇЖМАК.
Полтавська область.
Фотоетюд Сергія КОВАЛЬЧУКА.

По суті, триває суперечка: військове містечко — це населений пункт чи лише одна з вулиць Яворова

Нехай не згасне промінь надії

ЮВІЛЕЙ

Центральний виконавчий комітет і Рада народних комісарів України 80 років тому, 4 червня 1933 року, ухвалили рішення про створення Українського товариства сліпих з керівною структурою, заводами й громадськими організаціями у всіх обласних і районних центрах. На той момент у республіці вже діяло 12 місцевих організацій інвалідів по зору, що об'єднували понад 100 осіб.

Сьогодні багато підприємств системи Українського товариства сліпих (УТОС) переживають не кращі часи. Але є серед них і ті, хто демонструє стабільно високі виробничі показники, забезпечуючи своїх співробітників-інвалідів зарплатою й реалізуючи комплекс соціальних заходів. Кореспондент «Голосу України» побував на флагмані системи — Дніпропетровському учбово-виробничому підприємстві УТОС «Луч».

Сталий економічний розвиток — база для ефективної соціальної роботи

Історія ПО «Луч» бере початок з 1928 року — з невеликої артілі, що часто міняла адресу, яка об'лаштувалася, нарешті, у шістдесяті роки на вулиці Шинній. Сьогодні з 570 співробітників підприємства — 323 інваліди різних нозологій. 270 інвалідів по зору — близько 200 з них пропрацювали на заводі понад чверть століття. Здебільшого, це інваліди з дитинства, які навчалися в спеціалізованих школах для сліпих і напівсліпих, хоча є й ті, хто втратив зір з різних причин уже в зрілому віці — насамперед через діабет.

У технологічних процесах використовується понад 4 тисячі різних операцій. Найбільший цех — складальний, у якому працює близько 200 чоловік. Тут збирають електропускатчі, трійники, мітли. Основною продукцією є обприскувачі від 1,5 до 15 літрів для саду й городу. Також трудяться

У виробничих цехах підприємства.

ДОВІДКА

Сьогодні «Луч» вважається найуспішнішим підприємством системи УТОС в Україні. Незважаючи на тимчасовий спад виробництва, пов'язаний із закриттям ділянки виготовлення пакетів, зростання фінансових показників стабільне. Цього року план на 5 мільйонів гривень перевищує торішній і становить близько 80 мільйонів. За вісім років обсяги виробництва зросли втричі. Щорічно вводиться у виробництво 2—3 нових види виробів. Від деяких, наприклад, реле для старих холодильників, змушені відмовлятися. На іншу продукцію, таку, яку випускають з 1957 року, — надійні механічні електропускатчі — є сталий попит.

інваліди й на обробці деталей із пластмаси в 1-му заготівельному цеху: зачищають, випускають шнури, лійки, відра. На штампувальному виробництві 2-го заготівельного цеху працюють із металом, деталями для складального цеху, випускають шланги. 12 інвалідів працюють навіть у ливарному цеху — на пристосованих машинах.

Виробництво повністю замкнуте: завод не одержує жодних комплектуючих по кооперації, працює «від нуля й до складу». Завдяки цьому вдалося не повторити долю багатьох підприємств системи УТОС, змушених багато років тому закритися саме через збій взаємин з партнерами.

На заводі розуміють, що без постійної модернізації, установок нового сучасного обладнання на ринку не втриматися. Одне з останніх придбань — ливарні машини-автомати Тайванського виробництва, на яких працюють тільки інваліди.

Більшість колективу — трудоголіки

Необхідність у професіоналізмі працівників диктується потребами ринку: кінцевому споживачеві продукції важливо насамперед те, наскільки

спілкування, без роботи, — згадує працівник складального цеху Леонід Продан. — Й тоді знайомі запропонували піти на завод «Луч». Погодився: адже багато десятиліть пропрацював на виробництві, міг робити що завгодно. За кілька днів освоїв доручені операції. І сьогодні, через 11 років, здатний працювати практично на будь-якому робочому місці. Робота не легка: позначається тривале знаходження в одному положенні. Та й звикнути зі сліпотою непросто.

«— На что похожи облака? — спросил меня мой сын слепой. — Я б объяснил тебе, но как, ведь ты не видишь, мой родной? — Ну, объясни хоть как-нибудь, я, как и все, хочу всё знать, А, правда, что они плывут, и могут быстро исчезать?» Борис ДАВИДЯН.

на кожні 25 співробітників має бути хоча б один інвалід.

Залучити й утримати людей на заводі «Луч» намагаються крім своєчасної й «чистої» зарплати преміями за підсумками роботи (за минулий рік майже на всіх заводчан припало 210 тисяч гривень), повним соцпакетом ще й цілим комплексом соціальних заходів.

Співробітників підприємства із всіх районів міста безплатно доставляють на роботу і з роботи — для цього є і власні, і орендовані автобуси, які щодня проїжджають по 210 кілометрів.

Неподалік від Дніпропетровська, поблизу села Орловщина, у мальовничому місці розташована база відпочинку підприємства на 70 місць: ліс, річка, окремі будиночки. Причому один день відпочинку співробітників заводу обходиться в 10—

ШТРИХИ ДОЛІ

Голова профкому Володимир Кузьменко закінчив середню школу в Павлограді. Вчився на відмінно, причому п'ятірки одержував саме за знання, а не за жале. Згадує: весь клас підтягував, а часом і шпаргалками постачав. Особливо давала математика — він і сьогодні може кожному дати фору у швидкості обрахунку, обходячись у роботі без калькулятора. Після школи поїхав вступати до Курського музичного училища, але не склалося. Повернувся до Дніпропетровська, в 19 років одружився. Син Володимира Олексійовича інвалід 2-ї групи по зору, самостійно закінчив медичний університет, комп'ютерну академію й сьогодні працює також на заводі «Луч» програмістом. Володимир Олексійович ще з 70-х був солістом місцевого ансамблю й досі шанувальник саме живої музики, живих, а не електронних інструментів.

12 гривень. На морі — де-що дорожче.

На підприємстві є їдальня, повні обіди в якій коштують, у середньому, 12 гривень — годують за собівартістю продуктів. Величезний вибір аудіокнижок на різних електронних і магнітних носіях пропонує спеціальна бібліотека. У медпункті приймають окуліст, терапевт, фельдшер і медсестра — хоча варто відзначити, що завдяки вжитим заходам безпеки виробничий травматизм на підприємстві практично відсутній.

Нужденним інвалідам, в основному, сиротам, надаються місця в гуртожитку. Місячна оплата в опалювальний сезон не перевищує 100 гривень.

Дарувати талант, творячи добро

У «Лучі» чимало музикантів, багато років діють творчі народні колективи: естрадний — «Монітор» і хоровий — «Дніпряночка». Вони стабільно посідають призові місця на загальнонаціональних конкурсах, проведених УТОС, дарують свій талант жителям Дніпропетровщини й інших областей України. З поїздками й участю в заходах допомагає завод.

«Беру участь у самодіяльності скрізь, де можна — для душі, для людей, — розповіла солістка заводського ансамблю Ганна Панова. — Багато їздимо з виступами, із тріо «Трембіта» побували в Болгарії, щорічно беремо участь в оглядах УТОС. Цього року вже пройшли відбірний тур у Донецьку — там змагалися колективи із Дніпропетровської, Донецької, Запорізької та Харківської областей. Такі самі огляди відбуваються в Рівному,

ДУМКА

«У людини після втрати зору відбувається колосальний психологічний перелом. Але після того, як людина потрапляє до нас на підприємство, починає розуміти, що життя триває, — розповідає генеральний директор об'єднання «Луч» Леонід Лежєньков. — Відносини між державою та інвалідами не повинні полягати лише в установах пандусів у супермаркетах і підйомників у транспорті. Я перевів би їх у морально-етичну площину, у площину більш поважного ставлення до цих людей».

Одесі та інших регіонах. Нині готуємося до всеукраїнського заклучного огляду в Євпаторії, де воєни збираються кращі таланти з усієї України — ми туди завжди потрапляємо. Допомогу підприємства відчуваємо у всьому: під час поїздок нам оплачують пропущені робочі дні, надають транспорт і багато чого іншого. На прохання не відмовляють».

У центрі Дніпропетровська розташовано Бу-

Горбенко посів 4-те місце на Чемпіонаті Європи. Василь Григорович працює на підприємстві все життя — осліп у 1965-му, коли не виповнилося й шести років. «Поруч із будинком батьків був кар'єр, — розповідає він. — Там я знайшов детонатор часів війни, що вибухнув у мене в руках». Потім навчання в Київському інтернаті для сліпих, там і полюбив шашки й шахи.

«Я свого часу по лінії УТОС не раз ставав чемпіоном України, тричі — СРСР з плавання, виступав за збірну, — неохоче ділитися своїми досягненнями голова виробничої первинної організації УТОС Валентин Кремінський. — Але нинішня молодь не так активно бере участь у спортивному житті, як у наш час. Їм би все за комп'ютерами посидіти — ми для цього, до речі, створили спеціальний клас, де інваліди осягають комп'ютерну грамотність. І наша мета — надати можливість всім охочим брати участь у спортивних і культурних заходах».

Лише за минулий рік на оздоровлення понад 300 працівників заводу й членів їхніх родин (без урахування утримування

диночок культури підприємства, побудованих ще в 1947 році. Для інвалідів безплатно працюють творчі гуртки, спортивні

ДОСЛІВНО

«Всі охочі співробітники можуть відпочити в пансіонатах — працівник оплачує 30% вартості путівки, інше доплачує підприємство, — зазначає начальник відділу із соціальних питань, голова профкому Володимир Кузьменко. — За рахунок Фонду соціального страхування люди проходять санаторне лікування: той, хто його потребує, оплачує 20%. Відпочивають в Євпаторії, Севастополі, Кіриліївці, на базис УТОС у Херсонській та Одеській областях. Члени родини інвалідів 1-ї групи, що їх супроводжують, їздять з ними безплатно, на дітей поширюються пільги».

секції. Їхнім учасникам допомагають добиратися на заняття й додому за рахунок підприємства.

Мета — дати нужденним все необхідне

Намагаються на заводі розвивати й спорт: особливу популярність має голбол (гра, у якій команда із трьох чоловік повинна закинути м'яча з вмонтованим дзвіночком у ворота суперника), шашки й шахи. На місцьних спартакиадах з шашок рідний Бабушкінський район представляють саме люди «Луча».

Кандидат у майстри спорту з шашок Василь

баз відпочинку), культурно-масову й спортивну роботу на підприємстві було виділено 728 тисяч гривень.

Плин кадрів на підприємстві практично відсутній — хіба що на пенсію хто вийде. А так: тут, як у родині, звідси не йдуть. І у зв'язку з 80-літнім ювілеєм хочеться побажати цим сильним і мужнім, добрим і дуже світлим людям зберегти той промінь надії, що горить в їхніх серцях, зігріваючи душі ближніх і освітлюючи шлях тим, хто опинився в п'ятні.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Дніпропетровська область.

Фото автора.

Р. С. Ці люди не звикли скаржитися. Проте вони з боєм розповідають про те, що через неувважність з боку влади їх і без того нелегке життя стає ще й небезпечним. Відкриті люки колодязів перетворюють шлях додому й на роботу на джерело постійної небезпеки — це дуже гнітний і морально, і фізично. Нерідко люки без кришок знаходяться прямо біля пішохідних переходів, обладнаних «звуковими» світлофорами для сліпих. Так, наприклад, голова профкому провалювався в колодязі вже 14 разів. Маршрутники, уледівши на зупинці інваліда з паличкою, норовлять його об'їхати, не зупинившись. А тих з них, хто все-таки потрапив у салон і заявив про своє право на пільговий проїзд, висаджують — часом прямо серед мосту через Дніпро. Та й зупинки в автобусах ніхто не оголошує — як тут безпомічному інвалідові бути?

Фальшиві листи та «підроблені» доброчинці

Херсон наводнили шахраї, котрі діють під виглядом старшокласників та від імені державних установ

УВАГА: ШАХРАЇ!

«Переконливі» звернення

У Херсоні городянам уже ніде подітися від дрібних шахраїв, котрі отримують зиск від цинічної гри на найсвятіших почуттях людини — гуманності та милосерді. Якщо раніше сумнівні прохачі грошей «на хворих дітей» на вулицях трохи не під ноги перехожим кидалися, то тепер вони від безкарності знахабніли остаточно і почали щоденний обхід помешкань городян. Причому ходять вони не з порожніми руками — задля переконливості ще й пред'являють підроблені листи від реально існуючих органів влади, лікарень, освітніх закладів. А їх керівники потім дуже дивуються, коли їм телефонують ошукані доброчинці й цікавляться, чи дійшли їхні пожертви до адресата.

— Уже кілька місяців поспіль мені телефонують городяни з розповідями про те, що по квартирах «спальних» мікрорайонів ходять якісь невідомі молодики. Вони представляються старшокласниками нашої школи і просять гроші буцімто на онкохворих дітей, пред'являючи лист від мого імені на бланку нашого навчального закладу. Я вже втомилася пояснювати десяткам людей день у день, що не давала жодних доручень збирати будь-які пожертви, але все марно. Звернулася до Суворовського райвідділу міліції Херсона з проханням розшукати шахраїв і притягти їх до відповідальності за використання фаль-

шивих листів, але в райвідділі нічого вдіяти не змогли: злочинці як ходили по квартирах, так і ходять. Дійшло до того, що вони дісталися навіть до помешкання начальника міського управління освіти Юрія Ніконова — він потім також телефонував і перепитував, хто це уповноважував мене влаштовувати збір готівки, — обурюється директор загальноосвітньої школи № 1 Херсона Наталія Устинова. — Тепер написала заяву до міліції вдруге — вже до міського управління внутрішніх справ. Може, хоч там зможуть зупинити цю вакханалію.

Ошукати українців — надто просто

За наявності комп'ютера й кольорового принтера для злочинців нині не становить ніякої проблеми зліпити фальшивий бланк та переконливий лист на ньому від імені будь-якої офіційної установи, і вирушати з ним по хатах на збір «врожаю». Тому шахраї носять листи не тільки від імені окремо взятої ЗОШ № 1. Скажімо, у той само час приватні підприємці отримували такі ж звернення про допомогу для ветеранів Великої Вітчизняної буцімто від Департаменту

дослівно

«Шахрайство під прикриттям доброчинності в Херсоні, на жаль, не рідкість. Свого часу засновник одного з місцевих благодійних фондів примудрився продати будинок та машини, придбані за пожертви громадян США, і виїхати з Херсона в Київ, залишивши знедолених дітей, якими опікувалася згадана фундація, ні з чим. Наш благодійний фонд також орієнтований на надання допомоги онкохворим малюкам — пацієнтам дитячої обласної лікарні. Аби уникнути навіть натяку на зловживання, ми обрали для себе роль посередників — під конкретну хвору дитину знаходимо доброчинців з-поміж звичайних людей у США, Німеччині, Швейцарії. Вони особисто приїжджають до Херсона, дізнаються про ті чи інші потреби медзакладу і хлопців та дівчат, котрі в ньому лікуються, потім особисто купують продукти, медикаменти, препарати для гемодіалізу тощо і передають це родинам дітей, або лікарні. Операцій з готівкою чи безготівковими коштами на рахунок намагаємося уникати взагалі», — пояснює голова благодійного фонду «Гаврош» (Херсон) Галина Кулешова.

охорони здоров'я Херсонської облдержадміністрації, що спонука-

нітних Інтернет-сайтах (і не тільки в Херсоні) «блукують» аналогічні звернення нібито від імені батьків тяжкохворих дітей із фотознім-

нікому доручень відкривати сайт і збирати для них пожертви, ще й зібраних грошей не отримувала.

Ці махінації нині вже настільки поширені, що починають породжувати у суспільстві стійку недовіру до благодійних акцій узагалі, і можуть дискредитувати саму ідею доброчинності в Україні.

Хоча задля об'єктивності треба зазначити, що формування у суспільстві атмосфери недовіри до самого принципу благодійної допомоги — провина не лише шахраїв. Адже самі ж українці дзвонять непрохані гості зі «слізними» листами, мало хто з потенційних кандидатів «на пошиття у дурні» завдає собі клопоту бодай зняти слухавку, зателефонувати до установи, від якої нібито просять готівку, і поставити елементарне запитання: а чи справді тут готували подібний лист. А потім ще й обурюватися починають: як, мовляв, посміли образити їхні найкращі почуття? І з одних крайнощів кидаються до інших: раніше безмежно довіряли всім, нині — вже нікому.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсон.

Мал.
Миколи КАПУСТИ.

ло начальника цього департаменту Віктора Короленка також написати заяву до міліції. Крім того, на різнома-

ками, що просять переказати чималі суми нібито на їх лікування за кордоном. Розчулені обивателі надсилають пожертви і бажають малюкам одужання. Та потім з'ясовується, що або хворої дитини з таким прізвиськом в природі не існує, а фото належить зовсім іншій малюковій, або ж родина хворого хлопчини чи дівчинки не давала

КОНТРАКТ

Делегація доброчинців з Німеччини на запрошення жіночого клубу «Ініціатива» приїхала до дитячого будинку «Теремок» у Херсоні, аби особисто вручити кожному із вісімдесяти його вихованців подарунки — пакети з новим одягом, взуттям та солодощами. А вже влітку німці планують привезти до дитбудинку ще й обладнання для ігрового майданчика, наголошує президент клубу, виконуюча обов'язки міського голови Херсона Зоя Бережна.

«Руки геть від ботсаду!»

Понад 200 викладачів і студентів Вінницького національного аграрного університету протестували проти спорудження готельно-розважального комплексу поруч з навчальним закладом і університетським ботанічним садом.

— «Руки геть від ботсаду! Ганьба!» — вигукували студенти, б'ючи ногами і кулаками у високий паркан з бляхи, який несподівано виріс поруч з корпусом.

Протестувальники несли в руках плакати з написами: «Не дамо знищити нашу гордість — ботанічний сад!», «Аграрний проти споювання студентів», «Владо, захисти від розпусти!».

— Невідомі нам люди без будь-якого погодження з університетом почали будівельні роботи, і дуже поспішають з їх виконанням, — каже голова профкому університету Василь Томчук. —

На наше запитання робітники відповіли, що вони виконують доручену роботу, тому претензії не до них, а до керівника, але його немає, поїхав у справах. Замовника не знають.

З неофіційних джерел учасники акції дізналися, що біля університету готують майданчик для будівництва готельно-розважального комплексу.

— Якщо такий об'єкт виросте біля ботанічного саду, то наступним кроком стане його знищення, — каже один з викладачів університету. — Тоді вже дерева ніхто не врятує. Їх зріжуть вночі, як це роблять зазвичай, і протестувати буде пізно. Встановлять майданчики для пивничок і торгуватимуть алкоголем. Хто проїжджав об'їзною до-

рогою навколо Вінниці, не міг не звернути увагу на численні кафе і ресторани. Вони стоять при дорозі, але будиночки і столики тягнуться далеко в ліс. Те саме може бути і в нас.

Приблизно годину тривала акція протесту. Упродовж цього часу ніхто з представників забудовника не вийшов до її учасників. Зате підійшли місцеві жителі. Вони також долучилися до викладачів і студентів. Сказали, що й надали готові брати участь в акціях протесту.

Мітингувальники написали листа міському голові Вінниці Володимиру Гройсману і голові облдержадміністрації Івану Мовчану. У ньому звертають увагу на те, що

Студенти і викладачі ВНАУ одностайні в тому, що навчальний заклад — не місце для спорудження об'єктів, де спокуватимуть студентів.

навчальний заклад — не місце для спорудження об'єктів, у яких спокуватимуть студентів.

Утім, після того як акція завершилася, робіт-

ники продовжили працювати. Протистояння триватиме й далі. За словами учасників акції, вони ще прийдуть захищати навчальний заклад від

тих, у кого жадова до навживи перемагає здоровий глузд.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.
Фото автора.

Раніше безмежно довіряли всім, нині — вже нікому?

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО

...людям потрібні не лише видовища

У мальовничому куточку Сум завершується будівництво торговельно-розважального центру «Мануфактура». Під нього міська влада свого часу виділила понад чотири гектари землі у самісінькому центрі обласного центру. Коли тут була суконна фабрика, де працювали сотні сумчан. Невдовзі вони зможуть прийти за покупками до супермаркету, який займатиме 3,2 тисячі кв. м, або до магазину техніки площею понад 2,5 тисячі кв. м. Буде у торговому центрі і боулінг.

Подібні заклади, де можна розважитися, у місті з'являються, як гриби після дощу. Гірше — з хлібом насущним. Адже чимало підприємств, які донедавна давали роботу тисячам людей, зникають, залишаючи сумчан без засобів до існування.

Вл. інф.

Сумська область.

...акваторія Чорного моря буде чистішою

Водойми Криму можуть стати чистішими. «Основними забруднювачами є комунальні установи — це скиди з очисних споруд, які в більшості випадків, особливо в курортний сезон, перевантажені. І тут за останні роки вдалося знизити обсяг стоків. Існує чіткий контроль за тим, що скидається», — зазначив заступник голови Республіканського комітету АРК з охорони навколишнього природного середовища Олександр Гордецький.

Він також підкреслив, що за дорученням першого віцепрем'єра Криму Павла Бурлакова в період курортного сезону посилено контроль за несанкціонованим скиданням нечистот. «Ми провели масу заходів у всіх приморських регіонах. Встановлено, що в більшості випадків приїжджають асенізаційні машини, ці стоки забирають із вигрібної ями, вивозять і скидають у малі річки, лісосмуги... Ми ввели систему жорсткого контролю за їх вивезенням. Стежитимемо, щоб ці нечистоти не скидали в наші моря», — пояснив Олександр Гордецький.

Нині здійснюється будівництво очисних споруд у селах Привітне і Міжводне, розпочато роботи з реконструкції каналізаційно-очисної станції в селищі Малий Маяк, на території дитячого центру «Артек», у смт Новофедорівка Сакського району і Леніне Ленінського району, а також у селі Малоріченське Великої Алушти.

Андрій РАЗИЛО.

У Львові хочуть установити пам'ятник Книзі. НУ «Львівська політехніка», Інститут гуманітарних і суспільних наук, Інститут архітектури, видавництво «Львівська політехніка» оголосили конкурс на найкращий проєкт (ZIK)

На Трійцю в Луцьку перебуватиме Патріарх Київський і всієї Руси-України УПЦ КП ФІЛАРЕТ. Він проведе Божественну літургію, а також відвідає обласний муздрамтеатр, де відбудуться заходи з нагоди 1025-річчя хрещення Київської Русі, *інформує наш власкор Микола Яименко*

Міністерство щасливих випадків

АНАТОМІЯ УПРАВЛІННЯ

Нагадаємо, що цю рубрику «Голос України» започаткував, щоб дослідити: як рухається адміністративна реформа в провідних міністерствах. Зокрема, у контексті рішення Президента про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади. Вже було опубліковано кілька матеріалів про реформи в системі Мінекономіки, Міністерства охорони здоров'я, Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства. Ці публікації викликали певний резонанс у суспільстві.

Мусимо наголосити: у статтях «Голосу України» йшлося не про персональну критику і не про внутрішні справи одних або других міністерств. Адже і сама адмінреформа започаткована не для міністерських чиновників, а заради важливого для всіх нас. Саме на цю думку наводить Програма економічних реформ на 2012–2014 рр. «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава». І був указ Президента України про Національний план дій на 2012 рік щодо впровадження цієї програми (№187/2012, підписано 20.03.2012). Є й інший президентський Указ, №198/2012, підписаний 15 березня минулого року, — «Про керівників напрямів реформ». Це високі урядовці: віце-прем'єри, міністри. А ми сьогодні хотіли б подивитися на шляхи реформ саме в тій галузі, якою опікується Міністерство культури.

Коли на початку лютого президентським указом на посаду міністра культури було призначено Леоніда Новохатька, коментарі з цього приводу в Інтернеті переважали прихильні («Він — досвідчений чиновник»). Опоненти теж не мали претензій, але казали, що особистість міністра нічого не вирішує, оскільки «система працює так, як вона працює».

З цього приводу згадується давніший випадок. Коли міністром культури призначили Богдана Ступку, автор цих рядків запитав у нього: «Отже, тепер ви таки добудуєте Малу сцену театру імені Франка?»

— А щоб ви не сумнівалися! — відповів Богдан Сильвестрович.

Справді, це здавалося безсумнівним: чому великий актор, та ще й на посаді міністра, не зможе розв'язати проблему, що вже літ десять не вирішується? Але минуло ще літ десять, а справа з місця не зрушила. Сцену добудували вже незадовго до смерті артиста. То був повчальний випадок. Ступка запросив на свою виставу «Тев'є-Тевель» Прем'єр-міністра. Той прийшов, йому сподобалось, і він сказав: «Готуйтеся, такого-то числа я прийду на відкриття вашої Малої сцени!» Так і сталося.

У цій ситуації новопризначеним міністром культури варто бажати лише одного: побільше таких щасливих випадків. Цифра видатків на культуру у нас настільки мала, що її часом соромно озвучити. Але при використанні навіть тих мізерних коштів міністр культури кожну копійку мусить узгоджувати з Мінфіном і Мінекономіки та звітувати перед Держказначейством.

Кому — скільки

Проблема часто не в тім, скільки тих копійок, а в тім, як і на що вони розподіляються. Візьмемо, примі-

ром, бібліотеки. На 01.01.2012 в Україні було 37286 бібліотек. З них у сфері впливу Мінкультури — 18080. З них на селі — 14619.

За даними 2011 року, у сільських бібліотеках всього використано 382947,5 тис. грн. З них на оплату праці — 331779 тис грн., на комплектування — 9662,7 тис. грн. У жодній області показник надходжень кни-

Чернігівська область, Борзнянський район, с. Плиски. Сільська бібліотека.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ (з архіву «Голосу України»).

На душу населення

Є така «Формула розподілу обсягу міжбюджетних трансфертів у частині розрахунку показника обсягів видатків на культуру і мистецтво». За цією формулою розрахунковий показник обсягів видатків на культуру у нас визначається виходячи із кількості населення адміністративно-територіальної одиниці та фінансових нормативів бюджетної

За нинішнього фінансування культури у майбутньому місце для неї може виявитися лише на вулиці.

забезпеченості на одного жителя. Такий порядок діє з 1 січня 2011-го (насправді — з 1990-х років, а з 2011-го діє сучасна редакція формули розподілу). Профспілки працівників культури вважають цю формулу недосконалою, бо вона не

нопільщина — одна з найбільших в Україні, а за кількістю населення — одна з найменших, то вона не може змагатися за фінансуванням «на одну середню душу» з будь-якою індустріальною областю, де людей більше, а об'єктів культурної спадщини — менше. Та й самі об'єкти різні, це може бути і якась старовинна маленька церква, і цілий архітектурний комплекс — їх фінансування не можна звести до середнього об'єкта, у них неоднакові потреби охорони і збереження. Ці проблеми можна вирішити тільки шляхом цільового фінансування з Держбюджету, а не обрахунком «на душу населення».

А якщо взяти інший інструмент?

2012-го фахівці Українського центру культурних досліджень (УЦКД) за дорученням Мінкультури проаналізували інформацію про стан фінансування культури і мистецтва у регіонах протягом 2008–2012 років.

Цікаво, що нормативи змінювались, але не залежали від показників зростання ВВП! Приміром, 2008-й прикметний рекордним зростанням нормативів бюджетного забезпечення видатків на культуру (для обласних бюджетів норматив зріс на 78 відсотків, для районних — на 65, а для міст обласного підпорядкування — на 66,3). При тому номінальний ВВП збільшився лише на 31,5 відсотка! 2009 рік, світова криза: ВВП падає, а нормативи видатків на культуру ростуть. А ось 2010-й: збільшення номінального ВВП на 18,5 відсотка порівняно з попереднім роком, а видатки на «культурну душу населення» виросли тільки на 9,6 відсотка (для обласних бюджетів). 2011-й: збільшення номінального ВВП — 21,6 відсотка, а видатки на культуру з місцевих бюджетів упали на 10–15 відсотків.

Отже, немає чіткого зв'язку між станом економіки і бюджетних доходів та розміром нормативів видатків на культуру.

Утім, загальна картина незмінна. За даними обласних управлінь культури, оприлюдненими УЦКД, в більшості областей бюджетні кошти, передбачені «Формулою розподілу» для сфери культури, не забезпечують навіть мінімальних її потреб. Місцеві видатки істотно більш від визначених за «формулою». Скажімо, культурна сфера Закарпат-

Фотоетюд Юрія ВЕНГЕРЕША.

тя та Тернопільщини фінансується переважно з районних бюджетів (66–68%), а в урбанізованих областях, приміром, Дніпропетровській, — з бюджетів міст обласного підпорядкування (49–52%), Луганській — 51–52%.

Є ще одна велика проблема — фінансування шкіл естетичного виховання (музичних і художніх). Вони теж отримують гроші з розрахунку «на душу населення», і це робить їх бідними. Фахівці вважають, що такі школи варто вивести в окрему категорію й фінансувати виходячи з розрахунку «на одного учня», що було б набагато ефективніше.

Ось орієнтовні показники фінансових нормативів бюджетної забезпеченості видатків на культуру і мистецтво на 2013 рік:

— для обласних бюджетів — 42,63 грн. на 1 мешканця;

— для зведених бюджетів районів — 186 грн. на 1 мешканця;

— для зведених бюджетів міст обласного значення — 119,11 грн. на 1 мешканця.

Ці умовні показники були розраховані працівниками УЦКД ще в серпні 2012 року, на сьогодні вже є фактичні, дещо вищі, нормативи фінансування культури з місцевих бюджетів. А якщо згадані школи фінансувати окремо, видатки для них становитимуть в середньому 4335 грн. на одного учня на рік (за розрахунками УЦКД).

При цьому загальні видатки на культуру з місцевих бюджетів мали б зрости приблизно на 21% проти попереднього року. Як можна побачити в урядовій Пояснювальній записці до проєкту Держбюджету, вони збільшилися тільки на 8,3%. Там-таки сказано, що фінансування культури і надалі здійснюється за формулою «на душу населення».

Чи варто сподіватися, що Мінкультури, маючи в руках такий фінансовий інструмент, може переломити ситуацію в галузі?

Де тут оптимізація

Нинішнє Міністерство культури утворене 9.12.2010 року Указом Президента України №1085/2010 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади».

У чому полягала оптимізація? Ліквідовані в той самий час Держслужба з питань національної культурної спадщини та Держслужба контролю за переміщенням культурних цінностей були об'єднані в один Департамент культурної спадщини та культурних цінностей, а ліквідований раніше Держкомітет у справах національних меншин та релігій також став департамен-

ДОВІДКОВО

Станом на 01.01.2012 на державному обліку в Україні перебуває понад 140 тисяч нерухомих пам'яток культурної спадщини — більше, ніж у Росії та Польщі разом. В Україні 401 місто має статус історичного. Є 63 державні історико-культурні заповідники, з яких 25 віднесено до сфери управління Мінкультури, з них 19 — національні.

том міністерства. І навпаки, з системи міністерства викремлено Державне агентство у справах кіно.

Відтепер Мінкультури «є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України. Мінкультури є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади щодо формування державної політики у сфері кінематографії, формуванні та забезпеченні реалізації державної політики у сферах культури і мистецтва, охорони культурної спадщини, вивезення, ввезення і повернення культурних цінностей, державної мовної політики, а також спеціальним уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері міжнаціональних відносин, релігії та захисту прав національних меншин».

Перелік обов'язків нібито збільшився, але структура та сама. Лише один приклад: у складі департаменту у справах релігій та національних меншин є сектор мовної політики (за штатом — три особи). Це при тому, що в Україні просто нема окремого державного органу, який би займався державною мовною політикою. Наскільки загаданий «сектор» у цій ситуації може бути ефективним? Варто підкреслити: ніхто не сумнівається в компетентності чиновників, які працюють в цьому (чи іншому) секторі. Йдеться про те, що система, в якій вони працюють, — недосконала.

Зрештою, нічого не змінилося. Як і раніше, діяльність «спрямовується і координується Кабінетом Міністрів» — з розрахунку «на душу населення» (див. вище).

Експерти вважають, що міністерство втратило певні важелі впливу на місцеві управління культури ще на початку 1990-х, коли більшість державних і комунальних закладів культури перейшли в обласне та місцеве підпорядкування і лягли на плечі тамтешніх бюджетів (чиї доходи не поби́льшали).

Тепер, коли якась Н-ська міськрада виносить на чергову сесію питання про ліквідацію п'яти бібліотек, музею та художньої школи, хто їм допоможе? Мінкультури хіба що надішле листа: ви не можете цього робити без погодження з нами. Але ж установи закривають! З погодженням чи ні — кому від того легше?

Чому не довіряють? Тієї ж, коли скульптури геніального Пінзеля готували до показу в Луврі, тодішній міністр культури Михайло Кулинич наразився на опір релігійних громад під гаслом «Не віддамо нашого Пінзеля!» Люди боялися, що скульптури, потрапивши

до рук державних чиновників, назад не повернуться. Або повернуться — у вигляді підробок. Таку позицію засудили навіть деякі наші визнані інтелектуали: мовляв, це дикість — не давати скульптури на виставку! А втім, чому люди ставляться до рідних чиновників як до чужих? Очевидно, диму без вогню не буває. Бо, за відсутності реальної культурної політики, є жваві ігри інтересів навколо культурних цінностей.

Ось цитата з недавньої довідки Рахункової палати: «Мінкультури та заповідник «Києво-Печерська лавра» не вживають достатніх заходів для повернення п'яти музейних експонатів, переданих понад 20 років тому в тимчасове користування (на виставку). А викрадені з цього заповідника інші п'ять музейних предметів, з-поміж яких дві ікони кінця XIX століття, досі не внесено до каталогу культурних цінностей, викрадених з державних музеїв, заповідників, установ та приватних колекцій».

Таких випадків не так і мало. Згадаймо пам'ятний скандал з картинами, взятими з Національного художнього музею «напрокат» для однієї поважної державної установи, — а назад повернуто було підробки.

Але це дрібниці порівняно з деякими масштабними проектами, в яких навіть Міністерству культури відведено роль пішака. Або й без нього обходяться.

Почаївська лавра належить усьому народу

Що таке наша реальна культурна політика, розглянемо на прикладі. 2001-го Кабмін оголосив комплекс пам'яток у Кременці та Почаєві Кременецько-Почаївським державним історико-архітектурним заповідником. Розпорядженням Кабміну 2002 року всі пам'ятки передано зі спільної власності громад Кременецького району в державну (сфера управління Держбуду). 2003-го за розпорядженням Кабміну споруди Почаївської лаври вилучено зі складу заповідника і передано у безплатне користування представникам УПЦ МП, про що укладено угоду на 49 років. У 2009-му Тернопільська облрада перевірива законність цієї передачі. Виявлено численні порушення законодавства. Облрада двічі зверталася до керівництва держави з проханням повернути святому до заповідника. Тим часом 25 грудня 2012 року в секретаріаті Верховної Ради зареєстровано законопроект №1161 «Про внесення змін до деяких законів України» — пропонується виключити споруди По-

чаївської лаври з переліку об'єктів, що не підлягають приватизації.

Тернопільська міськрада висловила стурбованість і звернулася до Кабміну з проханням профінансувати виготовлення номінаційного досьє та звернутися в ЮНЕСКО, щоб внести Почаївську лавру до Списку всесвітньої спадщини («за» голосували 45 депутатів із 61). Тернополяни кажуть: «Лавра належить усьому українському народу, а її приватизація однією з конфесій веде до релігійного протистояння». Цікаво, що серед функціональних обов'язків Мінкультури записано «сприяння толерантності в суспільстві». Але де ви бачите в цьому сюжеті Міністерство культури? Здається, й без нього обійшлася.

Прикметна й історія з Десятинною церквою. Її фундаменти — на території Національного історичного музею України (тобто в сфері управління Мінкультури). І от міністерство призначає заступником директора цього музею (як заступника з питань музеєфікації Десятинної церкви) ієродиякона, служителя Десятинного монастиря Різдва Пресвятої Богородиці. Коли пізніше було утворено Музей історії Десятинної церкви, ієродиякона перевели на посаду директора цього музею. І він почав набирати співробітників — не з науковців, а з причетних до того самого Десятинного монастиря. Зрештою, світських науковців, які й створили концепцію музею, усунули від дослідницької

ТИМ ЧАСОМ

На початку нинішнього року до Закону України «Про видавничу справу», що підготовлений до другого читання, урядом внесено певні зміни. Пропонується відмовитися від норм чинного законодавства, за яким держава зобов'язана сприяти перекладу іноземної наукової та художньої літератури українською мовою. Пропонується також відмовитися від зобов'язання держави підтримувати і розвивати видавничо-поліграфічну індустрію та мережу книгозповсюдження.

Книжкова палата повідомляє: 2012-го тиражі книжок і брошур російською мовою зросли порівняно з попереднім роком на 92,7%, а українською лише на 17,1%. А Рух добровольців «Простір свободи» додає ще одну цифру: в Україні вперше за роки незалежності зменшилася частка школярів, які вчать українською мовою, а книжок українською надруковано менше половини від загального тиражу.

праці, а декого звільнили. Далі ієродиякон заявив: оскільки саме церковна громада добилася від держави фінансування, то й музей історії Десятинної церкви є власністю не держави, а общини УПЦ МП! Де закон про свободу совісті, де пам'яткоохоронне законодавство (адже порушується цілісність заповідника «Стародавній Київ»)? При цьому юридично ієродиякон діє як представник державної установи, що є структурною частиною Мінкультури України! Але навіряд чи цими подіями диригують саме з Мінкультури.

Ось чому обережність тих, хто боявся за долю скульптур Пінзеля, видається не дивною, та й не дикою — принаймні, на тлі того, що відбувається.

Паркан навколо будівлі Гостинного двору в Києві.

Гостинний двір як модель сучасної політики

Події довкола Гостинного двору в Києві розвивалися у всіх на очах. Важливий момент: 9 серпня 2011 року Мінкультури подало на розгляд Кабміну проект постанови Кабміну «Про виключення будівлі Гостинного двору у м. Києві із списку пам'яток архітектури, що перебувають під охороною» (мовляв, об'єкт втратив автентичний вигляд). А вже 15 серпня Кабмін виключив

згідно з якими кожна пам'ятка має майнову цінність, що оцінюється у гривнях, заповідник Києво-Печерська лавра провів грошову оцінку 60 відсотків, а «Софія Київська» — менше 13 відсотків пам'яток.

У незадовільному та аварійному стані перебувають більше третини пам'яток Софії і майже чверть — Лаври. В обох заповідниках експонується лише близько 5 відсотків предметів основних музейних фондів, що є обмеженням прав громадян на доступ до культурних цінностей. При цьому в оренду і навіть безплатне користування здається від 30 до 80 відсотків площі обох об'єктів.

Незадовільними темпами здійснюється і реставрація музейних фондів. За рахунок виділених у 2011—2012 роках коштів відновили лише близько одного відсотка предметів від визначеної заповідниками потреби. За цих умов створюються ризики втрати музейних цінностей світового значення. А вже за таких темпів на реставрацію знадобиться від 20 до 100 років».

Що треба змінювати

Після 1991-го мережа органів управління у сфері культури не зазнала справжнього реформування. Це та сама стара державна машина. На загальнодержавному рівні управління культурним сектором здійснюють кілька відомств (Мінкультури, Держтелерадіо, навіть часом Держбуд або Мінрегіонбуд). Але рівень координації їхніх дій недостатній. Наявна система державної підтримки культури схожа на фантастичне сито, крізь яке безслідно просяюються головні проблеми, а «вирішувати» — другорядні. Це не культурна політика, а її підміна. Прикладів — скільки завгодно. Скажімо, фінансується Спілка письменників та її обласні організації — але горбиться книговидання і мова. Фінансується Спілка краєзнавців — але знищуються культурні ландшафти (так, що їх скоро не впізнає жоден краєзнавець).

Ось що пише Олексій Копитко, заступник голови правління Українського центру розвитку музейної справи (пан Копитко — симпатик колишнього міністра Кулиняка, тож його не запідозриш у зайвій опозиційності): «Ситуація в сфері культури України плачевна. Візьміть будь-який з напрямів (від книговидання до музейної справи) — проблем більше, ніж досягнень. Загалом за останні 20 років культурна сфера як система — деградувала. В динаміці це прискорений рух униз по спіралі.

Для кожного наступного міністра, незалежно від його особистих якостей, вікно можливостей звужується. Дефіцит ресурсів, дефіцит кадрів, дедалі більший тиск зовнішніх факторів, політичний безлад, старіюча державна машина, матеріальна база, що розкладається... Все це програмує сферу культури — особливо її інституції, що залежать від державної підтримки, — на відставання. Найгірше — консервується, а нове і живе — йде в недержавний сектор та існує не завдяки, а всупереч.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Щоб виправити цю ситуацію і змінити траєкторію руху, потрібні надзусилля та час. Для цього не достатньо просто впорядкувати якісь процеси. Бо це буде впорядкований рух на дно. Необхідні якісні зміни, що допоможуть зробити сферу культури сучасною. І де державний ресурс буде ресурсом допомоги».

Вінегрет стратегій

Майже 20 років тому молодий науковець Олександр Гриценко (нині директор УЦКД) в своїй книжці «Культурна політика: концепції та досвід» (Київ, 1994) навів чотири можливі стратегії реформування культурної сфери на пострадянському просторі, зокрема, в Україні.

Першу з них він назвав Європейською. Тобто слід змінити функції та статус Міністерства культури, зняти з нього зайвий тягар адміністрування та непершорядних проблем. А саме адміністрування треба децентралізувати, перетворити бюджетне утримання на фіксовану грошову підтримку, створити мережу фондів та агентств, надавши культурним закладам найширшу самостійність, аж до права збанкрутувати — замість того, щоб витратити кошти на їх підгодовування.

Другу стратегію він назвав Просвітянською. Це те, що в просторіччі звється шароварництвом на державному рівні, коли «культура» — тільки закостенілий символ, як оті дівчата у віночках, що подають «хліб-сіль» високим гостям під час урочистих візитів.

Третя — Дикого Заходу. Це стратегія держави, яка згодна бути завойованою, щоб так увійти до світової спільноти. Власне, це шлях добровільної культурної колонізації при неутрачани держави (мовляв, у нас «на це» все одно немає грошей), а «свої» закони якщо і є, то не виконуються. Звісно, при цьому культурний ринок окуповується сильними виробниками культурного продукту (американське кіно, російські книжки тощо).

І нарешті, четверту стратегію Гриценко назвав СНДешною. Це стратегія держави-сателіта, що не має бажання виходити на власну орбіту, вона використовує інформаційне поле вчорашньої метрополії. Акцент переноситься з продукування активів власної культури на канали їх передачі і створення «спільного» (відомо з ким) культурного простору.

Цікаво через 20 років це читати. Бо ми так і не обрали якусь одну культурну стратегію. У нас насправді вийшла мішанина, не всіх чотирьох, а лише трьох найгірших — Дикого Заходу, СНДешної та Просвітянської. Це легко собі уявити у вигляді такої картини: український Прем'єр-міністр відкриває пам'ятну дошку Щербицькому, дівчата у віночках подають хліб-сіль, головний інформаційний спонсор акції — газета «Комсомолка в Україні», а на концерті з нагоди події виступає спеціально запрошена співачка Мадонна (картина не така вже й фантастична, все перелічене — мозаїка нашої повсякденної культурної реальності).

Підготував Віталій ЖЕЖЕРА.

Роботи Пінзеля (зліва направо) — «Алегорія Мудрості», «Алегорія Мужності» та «Алегорія Віри». Фото надане Любов'ю ЛЕВИЦЬКОЮ.

...А саме адміністрування треба децентралізувати

ДІАЛОГ

«Що таке історія людства, як не довжелезна оповідь про задуми, що не втілились, і мрії, які не здійснились?» — Семюел ДЖОНСОН, англійський літературний критик, лексикограф і поет епохи Просвітництва, чиє ім'я, за оцінкою «Британніки», стало в англomовному світі синонімом другої половини XVIII сторіччя

ГОЛОС УКРАЇНИ № 113 (5613)
СЕРЕДА, 19 ЧЕРВНЯ 2013

Здолали колектори — звертайтеся до міліції

Чи може банк передати право вимоги боргу колекторській компанії та чи легальна нині колекторська діяльність? Як захиститися від незаконних дій колекторів?

Олена БАРАБАШ.

Одеська область.

Відповідає юрист Антон ГАЛЬ:

— Стаття 512 Цивільного кодексу України передбачає можливість заміни кредитора, тобто передання прав іншій особі за правочином. Це ще називають відступленням права вимоги. Заміна кредитора у зобов'язанні здійснюється без згоди боржника, але водночас він повинен бути письмово проінформований про таку заміну (тобто особа, яка винна банку гроші, має знати про передачу права вимоги до колекторів). Якщо цього не було зроблено, то боржник може продовжувати повертати кошти банку, не звертаючи увагу на колекторську фірму.

Спеціальних норм, що регулюють діяльність колекторських компаній, законодавством України не передбачено. Натомість були внесені зміни до Закону України «Про

ліцензування певних видів господарської діяльності», які стосуються ліцензування діяльності щодо збирання та використання кредитної історії, тобто інформації про неповернені кредити. Це можна вважати кроком до правового врегулювання діяльності колекторів. Отже, для з'ясування законності діяльності колектора треба пересвідчитися — чи має дана організація ліцензію на займання таким видом господарської діяльності.

Банк повинен укласти договір з колекторською компанією, за яким він відступає колекторам право повернення боргів. Зазвичай укладається факторинговий договір, договір комісії або ж колектори діють на підставі довіреності, виписаної банком. Відповідно до ст. 1077 Цивільного ко-

дексу України, за договором факторингу колекторська компанія сплачує банку кошти, за що банк відступає колекторам своє право грошової вимоги до боржника. Але Законом України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» визначається, що факторинг є фінансовою послугою, тобто надавати її має право лише фінансова установа. Як правило, колекторські організації такими не є. Тож і це викликає питання щодо законності їх діяльності.

Попри настирність та непохитність позиції колектора — «ви винні гроші, яка вам різниця кому платити — банку чи нам», — є правові механізми, як не стати жертвою колекторських компаній. Конституція України містить норму, яка прямо забороняє збирання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди. Ця норма важлива для протидії колекторам, оскільки, щоб повернути борг, вони не цураються поширювати особисту інформацію про боржника його сусідам та знайомим,

чим порушують Конституцію України.

Ст. 62 Закону України «Про банки та банківську діяльність» містить виключний перелік підстав, за наявності яких банк може розкрити відомості про особу, що становлять банківську таємницю. Однією із таких підстав є письмовий дозвіл власника такої інформації.

Розголошення такої інформації може завдати матеріальну чи моральну шкоду клієнту. Виходячи з даної норми, банки, залучаючи колекторські компанії, мають право передавати таку інформа-

цію лише за письмовою згодою клієнта банку. За інших обставин такі дії можуть бути кваліфіковані як злочинні діяння, передбачені ст. 182 Кримінального кодексу України (порушення недоторканності приватного життя). Незаконні ж вимоги колекторів щодо повернення боргу можуть підпадати під ст. 189 ККУ (вимагання), ст. 355 ККУ (примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань). А це вже є підставою для подання до міліції повідомлення про вчинення злочину.

Намагаючись заздальгід уникнути порушення закону, банки ще до того, як надати кредит, вносять до кредитного договору окремий пункт — банк має право передавати інформацію щодо боржника третім особам для стягнення заборгованості у випадку її прострочення. Особа, яка підписує такий договір, фактично дає дозвіл на поширення такої інформації. Якщо даного пункту у договорі немає, то банк не може передати інформацію колекторській компанії. Тобто щоб не стати жертвою колекторів, уважним потрібно бути ще на стадії підписання кредитного договору.

Мал.
Миколи КАПУСТИ.

Ох уже ці комарі!

У рубриці «Діалог» можна прочитати не тільки відповіді на злободенні запитання читачів, а й знайти досить корисну й пізнавальну інформацію для загального розвитку. От і я вирішив через «Голос України» довідатися, чому нас кусають комарі? Чув, ніби їх приваблюють конкретні запахи й навіть певний колір одягу може стати провокацією. Чи правда все це?

Микола КОНОТОПСЬКИЙ.

Суми.

Відповідає біолог Ніна УВАРЕНКО:

— Насамперед хочу зазначити, що на людей нападають тільки самки комарів. Причина — в інстинкті продовження роду: вони ссуть кров через потребу в білках, необхідних для розвитку яєць. Набридливості самки легко пояснюється, адже якщо вона не нап'ється крові, то відкладе 40—80 яєць, а якщо їй усе-таки вдасться перекусити, то в кладці буде 200—300 яєць.

Дорослі комарі-самці — вегетаріанці, котрі віддають перевагу нектару рослин. Живуть вони недовго — близько місяця, зате постійно розмножуються. Яйця відкладають у воду у вигляді маленьких сірих «плотиків», через кілька днів з них виводиться мотиль, за тиждень виходить комар, який через два-три тижні помирає, відклавши кілька десятків яєць. Для

кладки підходить будь-яке зкупчення стоячої води: річка, калюжа, бочка на городі, навіть консервна банка.

Комарі з'являються у квітні-травні й зникають у вересні-жовтні. До осені самці комарів помирають. А покоління самок-вегетаріанок, яке з'явилося в цей час, харчується лише соком рослин. Саме вони й зимують, ховаючись у щілинах пнів, під листям і завмираючи до весни.

Для кровососів найкраща температура плюс 16 градусів і відносна вологість 80—90%, не активні вони при температурі вище 28 тепла. У сухому повітрі ця набридлива ескадрилья не літає — втрачає вологу. Не люблять комарі й висоту. Цю їхню особливість використовують у південних країнах — рятуючись від малярії, будують

для нічлігу 8-метрові вишки.

Об'єкт укусу комар вибирає за запахом. Спочатку його приваблює виділення вуглекислого газу при диханні. Це сигнал: неподалік їжа. Розвідницьке планування дає змогу рознюхати подальшу важливу інформацію: тіло має бути теплим. Особливо привабливим для нахабних кровососів є запах поту, зокрема одного з його компонентів — молочної кислоти, концентрація якої в людей індивідуальна. Комарі небайдужі до тих, від кого пахне бальзамом для волосся, серцевими ліками. А також — алкоголем.

Велике значення має й колір одягу: комарі віддають перевагу блакитному й не люблять жовтий. І ще цікаве спостереження — людей, яким більше п'ятидесяти років, кусають значно рідше, ніж молодих. Але найбільше ці кровососи люблять дітей (через тоненьку шкіру).

Чи небезпечний укусу комара? Перед тим як пити кров, самка вводить під шкіру антикоагулянт — речовину, що перешкоджає згортанню крові, щоб удосталь її напиться. Пухир, який виникає на місці укусу, і свербіж — не що інше, як місцева алергійна реакція на цей самий антикоагулянт. При розсіюванні можна занести інфекцію й спричинити запалення.

Імунологи стверджують, що укуси комарів не тільки не становлять небезпеки для здоров'я, а навіть активно сприяють зміцненню загального імунітету організму. Комахи не винні — саме ми вторгаємося в їхні володіння, а не вони атакують наш затишний і стерильний світ. Спробуйте з ними поладнати.

Слушні поради стосовно того, як уберегтися від комарів, читайте в «Параді порад».

Фото з сайту www.sesdez.ru.

Посадити дерево у місті можна. Але потрібен дозвіл

Я живу в місті. Біля своєї багатоповерхівки, у дворі поряд з дитячим майданчиком, хочу посадити дерево. Рослину куплю. Лопату принесу. Але скажіть, чи потрібен який-небудь дозвіл на посадку? Якщо так, то хто його видає? І де саме можна посадити це дерево?

Антон ТИМОШЕНКО.

Київ.

Відповідає заступник генерального директора Київського комунального об'єднання зеленого будівництва та експлуатації зелених насаджень міста «Київзеленбуд» Володимир БОЙЧУК:

— Дякуємо вам, шановний Антоне, за вашу позицію та бажання зробити своє місто затишним. На жаль, правилами благоустрою Києва передбачені умови виконання робіт з висадки зелених насаджень. Інформацію про відповідні мережі комунікацій,

дендроплан з дотриманням вимог про розташування дерев від споруд та інженерних мереж може знати лише балансоутримувач території. Крім того, згідно з п. 9.6.9. Правил благоустрою м. Києва забороняється без дозволу балансоутримувача висаджу-

вати дерева. Цю інформацію ви можете дізнатися у райдержадміністрації. Тому рекомендуємо вам звернутися до балансоутримувача території і з ним погодити місце висадки дерев.

Фото з архіву
«Голосу України».

Чому продукти дорожчають?

Поясніть, будь ласка, на сторінках «Голосу України»: розраховуючись у магазинах, за комунальні послуги ми платимо ПДВ 20%. Не розумію, звідки взявся цей податок на додану вартість, чому ми повинні віддавати ці 20%, хто його має сплачувати і на підставі якого закону, і головне — куди йдуть ці гроші?

Любов ОСАДЧА.

Канів

Черкаської області.

Відповідає юрист Ярослав ГРУЩИНСЬКИЙ:

— Простіше за все пояснити на прикладі. Скажімо, завод виробляє сметану. Вартість одного пакета становить 10 гривень. Сюди входять затрати на виготовлення, плюс прибуток, який виробник хоче отримати з цього пакета.

Завод зобов'язаний одразу, ще не реалізувавши товар, нарахувати 20 відсотків податку на додану вартість. Після цього вартість одного пакета становитиме вже не 10, а 12 гривень.

Сметана потрапляє до супермаркету, який ро-

бить свою націнку, скажімо, 2 гривні. На ці 2 гривні тепер уже супермаркет нараховує 20 відсотків ПДВ, це 40 копійок — вони також сплачуються до бюджету.

У результаті сметана на прилавку коштує 14 гривень 40 копійок. Придбавши її, покупець, по суті, платить 10 гривень заводу, 2 гривні супермаркету та 2 гривні 40 копійок до державного бюджету. Тому й кажуть, що податок на додану вартість — це такий вид податку, який лягає на плечі кінцевого споживача.

Порядок нарахування та сплати ПДВ регулюється п'ятим розділом Податкового кодексу України. До речі, з 1 січня 2014 року ставка податку на додану вартість становитиме не 20, а 17 відсотків.

Господарський суд Сумської області постановою від 03.06.2013р. у справі № 12/1-06 визнав банкрутом Районне державне виробниче підприємство по виконанню агрохімічних робіт "Агрохім" смт. Зноб-Новгородське, Середино - Будського району код 05490753 і відкрив ліквідаційну процедуру строком на 12 місяців. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Срібного Ігоря Володимировича (ліцензія АВ № 482105 від 30.09.2009 року м. Дніпродзержинськ, Дніпропетровської обл., пл. Гагаріна, 5, кім. 207). Вимоги кредиторів приймаються протягом 30 днів від дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Сумської області від 03.06.2013 року по справі № 5021/427/12 Публічне акціонерне товариство "Лебединська спеціалізована колона № 11" (місцезнаходження: 42200, Сумська область, м. Лебедин, вул. Сумська, 94, код ЄДРПОУ 01527436) визнано банкрутом, відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Барибу С. Г. (місцезнаходження: 03055, м. Київ, вул. Старокиївська, 1/5, оф. 72). Заяви кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня публікації оголошення за адресою ліквідатора.

Публічне акціонерне товариство "Бобровицький молокозавод" (17400, Чернігівська обл., м. Бобровиця, вул. Чернігівська, 50, ЄДРПОУ 30004072) знаходиться у процедурі банкрутства на стадії розпорядження майном боржника. Справа №5028/9/786/316/216/2011 розглядається Господарським судом Чернігівської області. Розпорядником майна боржника здійснюється пошук інвестора для подальшої співпраці та відновлення платоспроможності підприємства-боржника. Із заявами звертатися до арбітражного керуючого - розпорядника майна боржника Беніцької Валентини Іванівни (ліцензія Міністерства юстиції України серії АВ № 600712 від 17.04.2012 р.), адреса: 08600, Київська обл., Васильківський р-н, с. Застугна, вул. Васильківська, 178-а.

Ухвалою Господарською суду Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) від 30 травня 2013 року по справі № 917/814/13 порушено провадження у справі про банкрутство приватного підприємства "Марк і К" (вул. Сорочинська, 2, м. Миргород, Полтавська область, 37600, код ЄДРПОУ 33584668, п/р 26004054506409, відкритий в Полтавському ГРУ ПАТ КБ ПриватБанк, МФО 331401). Розпорядником майна причначено арбітражного керуючого Рибаченка Миколу Петровича (36014, м. Полтава, а/с 195, ліцензія серія АВ № 600640 від 07.02.2012 р.). Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня офіційного оприлюднення оголошення про порушення провадження у справі про банкрутство.

Постановою господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. С. Тютеніна, 21, вул. Шаумяна, 4) від 05.06.2013 року по справі № 908/1645/13 Тимошівське комунальне підприємство виробничого управління житлово-комунального господарства (юридична адреса: 72030, Запорізька область, Михайлівський район, с. Тимошівка, вул. Шкільна, 2, код ЄДРПОУ 31041953, визнано банкрутом. Відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором Тимошівського комунального підприємства виробничого управління житлово-комунального господарства призначено голову ліквідаційної комісії Роботягова Олексія Івановича (ідентифікаційний код 1930209132; адреса ліквідатора: 72030, Запорізька область, Михайлівський район, с. Тимошівка, вул. Шкільна, 2, ідентифікаційний номер 1930209132).

Господарським судом Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) ухвалою від 06.06.2013р. порушено справу № 905/3456/13 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства "Шахтарський хліб" (86202, Донецька область, м. Шахтарськ, вул. Ковпака, 4, код ЄДРПОУ 00376159, п/р 26003301240 Ощадбанк № 6687 м. Шахтарськ), введено мораторій на задоволення вимог кредиторів, введена процедура розпорядження майном та призначено розпорядником майна арбітражного керуючого Патерилова Віталія Вікторовича (Свідоцтво № 606 видане Міністерством юстиції України від 02.04.2013р., ідентифікаційний номер 2673612496, адреса місця проживання: м. Харків, вул. Дерев'янка, буд. 17-А, гуртожиток; адреса для листування: 83050, м. Донецьк, а/с №6915, тел.(095) 563-63-59). Заяви кредиторів та копії підтверджуючих документів надсилаються на адресу суду, боржника та розпорядника майна протягом тридцяти днів від дня публікації цього оголошення.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області від 03.06.2013р. по справі № 904/3609/13 ТОВ "КАЛІТА" (код ЄДРПОУ 32475928) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено Резніка Василя Михайловича. Заяви кредиторів з вимогами до боржника приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення за адресою: 52060, с. Миколаївка, Дніпропетровського району, Дніпропетровської обл., вул. Садова, буд. 5,

05 червня 2013 року засновником ПРИВАТНОГО ПІДПРИЄМСТВА "НЕОПЕНТАН", код 37775320, вул. Автобазівська, 2/9, кім. 206, м. Полтава, 36008, прийняте рішення про припинення підприємства шляхом ліквідації та створено ліквідаційну комісію. Головою ліквідаційної комісії призначено Макляк Світлану Олександрівну. Заяви з кредиторськими вимогами будуть прийматися протягом двох місяців після публікації оголошення на адресу: вул. Автобазівська, 2/9, кім. 206, м. Полтава, 36008.

Постановою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, буд. 157) по справі 905/3047/13-г від 20.05.2013р. ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "СОНИКА-ГД" (код ЄДРПОУ 34525755, адреса: 83056, Донецька обл., місто Донецьк., вулиця Молодих Шахтарів, будинок 37) визнано банкрутом, відкрита ліквідаційна процедура та ліквідатором призначено Латишеву Галину Миколаївну. Заяви з кредиторськими вимогами до банкрута приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, буд. 157) по справі 905/3049/13-г від 20.05.2013р. ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АРТКОМСТРОЙ-100" (код ЄДРПОУ 35456630, адреса: 83056, Донецька обл., місто Донецьк., вулиця Молодих Шахтарів, будинок 37) визнано банкрутом, відкрита ліквідаційна процедура та ліквідатором призначено Макаренко Петра Геннадійовича. Заяви з кредиторськими вимогами до банкрута приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Всім кого це може стосуватись

Компанія NEMIROFF HOLDINGS LIMITED (код компанії - HE 157436, адреса - Agias Fylaxeos, 49, Limassol, Cyprus), в особі її одноосібного директора та акціонера OLEG LESAN, що діє на підставі статуту компанії, - в зв'язку із зловживанням представниками компанії своїми повноваженнями, - в зв'язку із виникненням обставин, які явно свідчать, що зловживання представниками своїми повноваженням може виникнути, - в зв'язку з припиненням всіх зобов'язань, на виконання чи забезпечення виконання, яких були видані довіреності та доручення, повідомляє всім державним та недержавним органам, службам та організаціям, судовим інстанціям всіх рівнів та компетенції, фізичним та юридичним особам, будь-яким господарюючим суб'єктам всіх держав та співдружностей про скасування довіреностей та доручень, а також передоручень, які видані (надані) як власне компанією NEMIROFF HOLDINGS LIMITED за її безпосередньою участю, так і від імені представників компанії NEMIROFF HOLDINGS LIMITED, за період з 11.02.2005р. по 14.06.2013р., а також компанія NEMIROFF HOLDINGS LIMITED заявляє про відмову від усіх повноважень, що були надані такими довіреностями, щодо усіх осіб без виключення.

Ухвалою Господарського суду Чернівецької області (58000, м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 14) від 11 січня 2013р. по справі № 926/63-6/13-г порушено провадження по справі про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Санаторій Золотий Колос" дитячий санаторно-оздоровчий центр". Постановою Господарського суду Чернівецької області від 23 січня 2013 р. по справі № 926/63-6/13-г Товариство з обмеженою відповідальністю "Санаторій Золотий Колос" дитячий санаторно-оздоровчий центр". (адреса: 59006, с.Панка, Сторожинецький район, Чернівецька область, код ЄДРПОУ 05398444 р/р 26001144866 в АТ "Райффайзен банк Аваль", МФО 380805) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ухвалою Господарського суду Чернівецької області від 03 червня 2013 р. по справі № 926/63-6/13-г здійснено перехід до загальних процедур у справі про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Санаторій Золотий Колос" дитячий санаторно-оздоровчий центр" на стадію розпорядження майном. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Комерзана Зіновія Дмитровича (вул. Кармелюка, 117, смт. Берегомет, Вижницького району, Чернівецької області), ліцензія АВ № 600684 від 05.03.2012. Кредиторські вимоги приймаються на протязі місяця з дня опублікування даного оголошення.

Господарським судом Львівської області (м. Львів, вул. Личаківська, 128) постановою від 23.04.2013 року по справі №5015/4501/12 визнано банкрутом фізичну особу - підприємця Остап'як Роксолану Ярославівну (м. Львів, вул. Замарстинівська, 114/19, ідент. номер 2628611081). Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Опришка О. З. (79011, м. Львів, вул. Снопківська, 12а).

Господарським судом Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) ухвалою від 06.06.2013р. порушено справу № 905/3455/13 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства "Дружківський хлібозавод" (84207, Донецька область, м. Дружківка, вул. Л. Чайкіної, 56, код ЄДРПОУ 00375941, п/р 26005962481626 в ПАТ ПУМБ, МФО 334851), введено мораторій на задоволення вимог кредиторів, введена процедура розпорядження майном та призначено розпорядником майна арбітражного керуючого Серовського Олега Володимировича (Свідоцтво № 745 видане Міністерством юстиції України від 26.03.2013р., ідентифікаційний номер 2719115291, адреса місця проживання: 69000, м. Запоріжжя, вул. Лобановського, б. 10, кв. 42. Заяви кредиторів та копії підтверджуючих документів надсилаються на адресу суду, боржника та розпорядника майна протягом тридцяти днів від дня і публікації цього оголошення.

10 червня 2013 року рішенням зборів учасників прийнято рішення про препинення Товариства з обмеженою відповідальністю "Кристал" - 19500, Черкаська область, м. Городище, вул. Героїв Чорнобиля, 157, кв. 53, ЄДРПОУ 22807944 в результаті ліквідації. Ліквідаційна комісія ТОВ "Кристал" проводить пошук кредиторів. Заяви з вимогами до підприємства приймаються в письмовій формі протягом двох місяців з дати публікації оголошення за адресою ліквідаційної комісії: 18009, м. Черкаси, вул. Дахнівська, 44/1, кв. 42.

Постановою господарського суду Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) від 12.06.2013р. по справі № 4/317-Б Дочірнє підприємство "Український папір" ДАХК "Укрпапірпром" (30500, Хмельницька область, Полонський район, смт. Понінка, вул.Перемоги, 34, код ЄДРПОУ 31919264), визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Дейнеку Миколу Івановича (Свідоцтво № 231 від 21.02.2013р.) м. Хмельницький, Проспект Миру, 40, офіс № 4.

Постановою господарського суду Херсонської області (суддя Ситюк В.Г.) від 11.06.2013 року (73000, м. Херсон, вул. Горького, 18) у справі №923/547/13 комунальне підприємство "Радгосп завод "Янтарний", код ЄДРПОУ 00413481, місцезнаходжння: 73035, м. Херсон, провулок Янтарний, будинок, 25, п/р 26007039792002, в АТ "УкрСиббанк", МФО 351005, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором комунального підприємства "Радгосп завод "Янтарний" призначено голову ліквідаційної комісії Утенкова Юрія Олеговича. Вимоги кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Золотівською міською радою шостого скликання на тридцять третій позачерговій сесії Рішенням № 33/1 від 24.04.2013 р. відносно комунального підприємства "Житлсервіс" (код 31780487, місцезнаходження: 93295, Україна, Луганська область, м. Золоте, кв. Сонячний, будинок 8а) прийнято рішення про припинення підприємства шляхом ліквідації, призначена ліквідаційна комісія (місцезнаходження ліквідаційної комісії: 93295, Україна, Луганська область, м. Золоте, кв. Сонячний, будинок 8 а). Строк заяв кредиторами своїх вимог до юридичної особи, що припиняється, становить два місяці з дня опублікування повідомлення про рішення щодо припинення юридичної особи.

Ухвалою Господарського суду Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) від 30 травня 2013 року по справі № 917/835/13 порушено провадження у справі про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Агромир" (вул. Сорочинська, 2, м. Миргород, Полтавська область, 37600, код ЄДРПОУ 30068859, п/р 26004323442001, відкритий в Полтавському ГРУ ПАТ КБ ПриватБанк, МФО331401). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Рибаченка Миколу Петровича (36014, м. Полтава, а/с 195, ліцензія серія АВ № 600640 від 07.02.2012 р.). Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня офіційного оприлюднення оголошення про порушення провадження у справі про банкрутство.

Сьогодні в столиці очікується істотне зниження максимальної денної температури — до 27 градусів. Невеликі короточасні дощі спостерігатимуться 19—20 червня у східних областях і Карпатському регіоні. На решті території без опадів. Середня денна температура плюс 22—27 градусів; на півдні та Закарпатті 27—32.

■ **1923.** У Миколаєві запущено перший в Україні кисневий завод «Перун». ■ **1926.** Помер Володимир Оскілко — український військовий, громадський і політичний діяч, генерал-хорунжий армії УНР, командувач Північної групи військ Директорії. ■ **1928.** РНК УСРР видала постанову «Про утворення піщаних заповідників у районі низов'я Дніпра». ■ **1963.** Після триденного польоту на Землю повернулася перша у світі жінка-космонавт Валентина Терешкова. ■ **1968.** Рада Безпеки ООН ухвалила резолюцію про гарантії безпеки держав, що не мають ядерної зброї.

СПОРТ

Турнірна хроніка

Плавання. Кане-ан-Руссійон (Франція). Міжнародний турнір «Маре Нострум-2013». Тут українці завоювали три срібні нагороди. Сергій Фролов був другим на дистанції 1500 метрів вільним стилем з результатом 15.13,58. До речі, це вже третя його срібна медаль на різних етапах цих змагань, котрі відбуваються в різних країнах.

Дарина Зевіна, яка раніше здобула два «золота» на «Маре Нострум-2013», на французькій воді фінішувала другою на дистанції 200 метрів на спині з результатом 2.10,59.

14-річна Вікторія Солнцева виграла срібну медаль на 100-метрівці (1:07.51). Це її друга нагорода на цих змаганнях.

А загалом на «Маре Нострум-2013» українська команда завоювала 10 медалей: дві золоті, шість срібних і дві бронзові.

Стрільба з лука. Анталія (Туреччина). Другий етап Кубка світу. Українська збірна здобула бронзову нагороду. Наші спортсменки Вікторія Коваль, Анастасія Павлова та Лідія Січенікова обіграли збірні Ірану та Німеччини, а потім поступилися японкам.

Отримавши шанс поборотися за бронзову медаль, українки не змарнували його. У протистоянні з росіянками наші дівчата виявилися влучнішими — 214:200.

А «золото» дісталось корейцям, які у фіналі «перестріляли» японок — 221:209.

Футбол. 23 червня на стадіоні «Металіст» у Харкові відбудеться матч, присвячений 25-річчю перемоги «Металіста» в Кубку СРСР.

«**Металіст**» закликав під свої прапори таких виконавців: Ігор Кутепов, Віктор Сусло, Віктор Камарзаєв, Віктор Ващенко, Валентин Крячко, Руслан Колоколов, В'ячеслав Хруслов, Іван Панчишин, Борис Деркач, Олександр Баранов, Олег Деревинський, Ігор Якубовський, Леонід Буряк, Гурам Аджоев, Сергій Рялюченко, Володимир Лінке, Сергій Свистун, Роман Хаґба.

«**Торпедо**» (Москва): Олексій Прудніков, Валентин Ковач, Борис Поздняков, Дмитро Чугунов, Олександр Полукаров, Геннадій Полукаров, Олег Ширинбеков, Сергій Агашков, Сергій Жуков, Володимир Гречнев, Олександр Зеньков, Геннадій Гришин, Олександр Дозморов, Олексій Еременко.

Рефері матчу — Сергій Татулян (Київ).

Цікаво, що в різні періоди Ігор Кутепов, Віктор Сусло, В'ячеслав Хруслов, Борис Деркач, Олександр Баранов, Олег Деревинський, Леонід Буряк і Руслан Колоколов висступали за київське «Динамо».

Традиції

В урочищі Запідок, біля села Верхній Ясенів Верховинського району Івано-Франківщини, відбулося «Полонинське літо». Насправді це традиційне гуцульське свято тільки символізує проводи прикарпатських вівчарів на полонини, адже літування отар у Карпатах розпочалося ще два місяці тому.

Свято

«Полонинське літо» не має сталої дати — як правило, верховинці проводять його десь між Великоднем та Зеленими святами. Цьогорічне свято зібрало щонайменше до 15 тисячі гостей із сусідніх гірських областей, Карпатського зарубіжжя, передовсім

— звичайних мандрівників, які просто не могли оминати цього автентичного дійства.

Минали століття, змінювались завоюваннями, президенти та уряди, а гуцули як жили за своїми вільними канонами, так і продовжують жити. Горянам насправду можна позаздрити, бо вони змогли перетворити шоденну і важку працю на мистецтво.

З вівчарством у місцевих гуцулів пов'язано практично все: побут, культура, звичаї, виробництво речей повсякденного вжитку та щоденна їжа.

Саме цей перебіг гірського життя і було продемонстровано на святі. Палала висоценна полонинська ватра, дим від якої мав викурити усю «нечисть» з пасовиськ, місцеві мешканці пропонували свіжий «урожай» бринзи, вурди та будзу (різновиди сирів),

під запальну «гуцулку» сільські громади запрошували до своїх гостинних садиб, де частували гостей самобутніми стравами і не менш екзотичними напоями. Прилавки вгинались від декоративно-ужиткових виробів з дерева та глини, очі розбігались від розмаїття вишиваних сорочок, рушників та тканих ліжників.

Поза цим на головній сцені свята господарі та гості концертними номерами презентували свої місцини, а кращі вівчарі Івано-Франківщини були вшановані відзнаками обласної та районної влади.

Будні

За словами голів райради — Ярослава Кікінчука і РДА —

Василя Гондурака, «гуцул жив і живе з худоби».

Зараз поголів'я овець у Верховинському районі налічує близько п'яти тисяч.

І хоча економічно вівчарство не є вигідним, бо немає реальної ціни на ринку ні на вовну, ні на молочну продукцію, влада намагається підтримувати цю галузь сільського господарства, принаймні продовжили термін оренди полонин до шести років. Із 9,5 тисячі гектарів пасовищ у районі в оренду віддано 5,4 тисячі.

А загалом у більш як сотні приватних господарств Прикарпаття (великих серед них небагато) утримують до 34 тисяч овець і кіз. До осені у Верховинському районі планують відкрити два комплекси з повним циклом вироб-

ництва, аж до переробки овечого молока та вовни.

Редик без кордонів

Прикарпатські вівчарі, відроджуючи прадідівську справу, великі надії покладають на реалізацію міжнародного проекту «Карпатський Редик», ініційованого у травні цього року польською фундацією P a s t e r s t w o Transhumancynje та румунською — Asociația Transhuman-ta. Редик — це мандрівка, перегін овечого стада старовинним

волоським шляхом, полонинами кількох країн, об'єднаних високогір'ями Карпат. Програма передбачає обмін породистими вівцями для збільшення продуктивності та селекційного поліпшення отар. Наразі її організатори узгоджують митні питання та інші нюанси перетину державних кордонів разом із «живим товаром».

Галина БРУХАЛЬ.
Івано-Франківська область.

Фоторепортаж з «Полонинського літа»
Миколи МАЦЮКА.

Над номером працювали: Сергій БОРИСЕНКО, Сергій ВОЛОТКОВСЬКИЙ, Сергій МЕЛЬНИК.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Передплатні індекси та передплатна ціна на 2013 рік

Для фізичних осіб: 40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота); 08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).

Для підприємств і організацій: 60955 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота). Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк:

ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 30192

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

